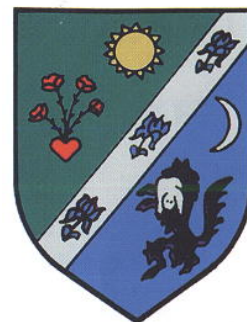

INÁRCRS NAGYKÖZSÉG

MEGALAPOZÓ VIZSGÁLATOK

INÁRCRS NAGYKÖZSÉG TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJÁHOZ
ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZEIHEZ
(314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet tartalmi követelményei alapján)

2018. FEBRUÁR
aktualizálva: 2021. ÁPRILIS

BEVEZETŐ

Inárcs jelenleg hatályos településrendezési eszközei a 137/2001. (VIII. 8.) sz. határozattal elfogadott Település-szerkezeti terv és a 7/2001. (VIII.8.) sz. rendelettel jóváhagyott Helyi építési szabályzat. A településrendezési eszközök kisebb módosítására több alkalommal, 2003-ban, 2006-ban, 2008-ban, 2009-ben, 2010-ben és 2013-ban, 2017-ben, 2019-ben került sor, átfogó felülvizsgálat azonban nem készült.

A jóváhagyás óta eltelt időben jelentős társadalmi, gazdasági és jogszabályi változások is bekövetkeztek, ezért indokolt Inárcs hatályos fejlesztési, rendezési eszközeit felülvizsgálni, és újakat kell alkotni.

A tervekkel kapcsolatos legfontosabb jogszabályok az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.), és annak végrehajtási rendeletei: a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Trk.) és az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: OTÉK). Ezeken túl számos ágazati jogszabály érinti a településrendezés témakörét.

Inárcs képviselő-testülete döntött arról, hogy elkészíti az új településfejlesztési koncepciót és településrendezési eszközöket a Trk.-ban meghatározott tartalmi előírásoknak megfelelően.

A Trk. alapján a településfejlesztési koncepció és a településrendezési eszközök elkészítését megalapozó vizsgálat készítése előzi meg. A Trk. 1. melléklete határozza meg a megalapozó vizsgálat tartalmi követelményeit. A Trk. szerint a tartalom elemei összevonhatók, átcsoportosíthatók, indokolt esetben egyes elemei elhagyhatók, illetve azokat a település méretének, sajátosságainak, a településhálózatban betöltött szerepének, valamint az adott témakörnek megfelelő részletezettséggel kell kidolgozni.

A megalapozó vizsgálatok a településfejlesztési koncepció tervezési folyamatát megelőzően készültek el, majd a településrendezési eszközök készítésekor az érintett részek aktualizálásra kerültek, különös tekintettel a közben elfogadott Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény, valamint a Pest megye területrendezési tervéről szóló 10/2020. (VI.30.) önkormányzati rendelet előírásaira.

TARTALOMJEGYZÉK

1. HELYZETFELTÁRÓ ÉS HELYZETELEMZŐ MUNKARÉSZ	4
1.1. Településhálózati összefüggések, térségi kapcsolatok	4
1.2. A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata	5
1.3. A területrendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata	6
1.3.1. Országos és megyei területfelhasználási kategóriák	7
1.3.2. Országos és megyei műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények	10
1.3.3. Országos és megyei övezetek	10
1.3.4. A területfelhasználási egységek kijelölésével kapcsolatos egyéb előírások	16
1.4. A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek – az adott település fejlesztését befolyásoló – vonatkozó megállapításai	16
1.5. Hatályos településfejlesztési döntések bemutatása	17
1.5.1. A hatályos településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia vonatkozó megállapításai	17
1.5.2. Hatályos településfejlesztési és településrendezési szerződések	18
1.6. A település településrendezési tervi előzményeinek vizsgálata	18
1.6.1. A hatályban lévő településrendezési eszközök	18
1.6.2. A hatályos településszerkezeti terv megállapításai, megvalósult elemek	20
1.7. A település társadalmi	21
1.7.1. Demográfia, népesség, nemzetiségi összetétel, képzettség, foglalkoztatottság, jövedelmi viszonyok, életminőség	21
1.7.2. Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok	25
1.7.3. Települési identitást erősítő tényezők	27
1.8. A település humán infrastruktúrája	29
1.8.1. Humán közszolgáltatások	29
1.8.2. Az esélyegyenlőség biztosítása	33
1.9. település gazdasága	33
1.9.1. A település gazdasági súlya, szerepköre	33
1.9.2. A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői	34
1.9.3. A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai települést érintő fejlesztési elképzelése	34
1.9.4. A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők	35
1.9.5. Ingatlanpiaci viszonyok	35
1.10. Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere	35
1.10.1. Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program	35
1.10.2. Az önkormányzat település- és gazdaságfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere	37
1.10.3. Önkormányzati foglalkoztatáspolitikai	39
1.10.4. Energiagazdálkodás	39
1.11. Településüzemeltetési szolgáltatások	40
1.12. A táji és természeti adottságok vizsgálata	40
1.12.1. Természeti adottságok	40
1.12.2. Tájhasználat, tájszerkezet, tájtörténet	42
1.12.3. Védett védendő táj, természeti értékek	46
1.12.4. Tájhasználati konfliktusok és problémák értékelése	49
1.13. Zöldfelületi rendszer vizsgálata	49
1.13.1. A települési zöldfelületi rendszer elemei	49
1.13.2. A zöldfelületi rendszer konfliktusai és problémái	53
1.14. Az épített környezet vizsgálata	54
1.14.1. A területfelhasználás vizsgálata	54
1.14.2. A telekstruktúra vizsgálata	57
1.14.3. Önkormányzati tulajdon kataszter	59
1.14.4. Az építmények vizsgálata	59
1.14.5. Az épített környezet értékei	63

1.14.6. Az épített környezet konfliktusai, problémái	67
1.15. Közlekedés.....	67
1.15.1. Hálózatok és hálózati kapcsolatok	67
1.15.2. Közúti közlekedés	68
1.15.3. Községi közlekedés.....	69
1.15.4. Kerékpáros és gyalogos közlekedés	70
1.15.5. Parkolás	70
1.16. Közművesítés.....	70
1.16.1. Víziközművek	70
1.16.2. Energia-közművek.....	71
1.16.3. Elektronikus hírközlés	71
1.17. Környezetvédelem.....	72
1.17.1. Talaj.....	72
1.17.2. Felszíni és felszín alatti vizek	73
1.17.3. Levegőtisztaság és védelme	73
1.17.4. Zaj- és rezgésterhelés.....	74
1.17.5. Sugárzás védelem.....	76
1.17.6. Hulladékkezelés.....	76
1.17.7. Vizuális környezetterhelés	76
1.17.8. Árvízvédelem.....	76
1.17.9. Fennálló környezetvédelmi konfliktusok, problémák.....	76
1.18. Katasztrófavédelem.....	77
1.18.1. Építésföldtani korlátok.....	77
1.18.2. Vízrajzi veszélyeztetettség.....	77
1.18.3. Kedvezőtlen morfológiai adottságok (pl. lejtés, falszakadás)	77
1.18.4. Tevékenységből adódó korlátozások.....	78
1.19. Ásványi nyersanyag lelőhely.....	78
1.20. Városi klíma	78
2. HELYZETELEMZŐ ÉS HELYZETÉRTÉKELO MUNKARÉS.....	79
2.1. A helyzetelemzés eredményeinek értékelése, szintézis.....	79
2.2. Tematikus SWOT-elemzés.....	82
2.3. A település és környezetének fejlesztését befolyásoló külső és belső tényezők összefoglaló értékelése.....	83
2.4. A településfejlesztés és - rendezés kapcsolata	83
2.5. Eltérő jellemzőkkel rendelkező településrészek	84
2.5.1. településrészek kijelölése, pontos lehatárolása, a lehatárolás indoklása, térképi ábrázolása, a lehatárolt településrészek rövid bemutatása	84
2.5.2. szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése (potenciális akcióterületek)	84

1. HELYZETFELTÁRO ÉS HELYZETELEMZŐ MUNKARÉS Z

1.1. TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Inárcs **közigazgatásilag** a Közép-Magyarország régióban, Pest megye déli részén, a Dabasi járásban található. A járásszékhelytől északra helyezkedik el, az M5 autópálya és Budapest vonzáskörében.

A Dabasi járás Pest megye (és a Közép-Magyarország régió) déli szélén, Bács-Kiskun megye szomszédságában, területrendezési szempontból a Budapesti agglomeráció területén kívül helyezkedik el. A szomszédos járások közül nagyobb jelentőséggel bír a korabeli Dabasi járás északi részéből 2013-ban kialakított Gyáli járás, benne Inárcs északi szomszédjával, Ócsával.

A Dabasi járás a 19. század közepétől, a Pesti járás feldarabolásától létezik, 1898-ig Pesti közép járás, onnantól Alsódabasi, majd 1950-től Dabasi járás néven. Székhelye mindig Dabas volt, és határai is csak egyszer változtak, amikor az északi részéből megalkották a Gyáli járást. A járásban Dabason kívül Örkény és Újhartyán is városi jogállású, Bugyi pedig Inárcshoz hasonlóan nagyközség.

A Dabasi járás települései (forrás: www.jaras.info.hu)

Név	Terület (ha)	Népesség (fő)
Bugyi	11 555	5 111
Dabas	16 599	16 728
Hernád	2 706	3 996
Inárcs	2 253	4 484
Kakucs	2 180	2 949
Örkény	3 644	4 748
Pusztavacs	7 907	1 312
Táborfalva	4 205	3 244
Tatárszentgyörgy	5 506	1 815
Újhartyán	2 243	2 702
Ujlengyel	2 625	1 695
Összesen	61 423	48 784

(forrás: www.ksh.hu)

A település **természetföldrajzi szempontból** az Alföld nagytáján, az Duna-Tisza közti homokhátság északi végén helyezkedik el, ahol a Pesti-síkság, a Kiskunság és a Csepeli-síkság találkozik. Az északi, északkeleti részeket érintő homokbuckás Pesti-síkságot a vasút és az öregországtút választja el a Csepeli-síkság védett turjánvidékétől. Alapvetően sík terület, legalacsonyabb és legmagasabb pontja között 14 méter a különbség.

Inárcs **közlekedési infrastruktúra tekintetében** kedvező helyzetben van. Jól megközelíthető a közigazgatási terület keleti részét átszelő M5 autópálya inárcsi lehajtójától. A Budapest–Lajosmizse–Kecskemét vasútvonal és az Inárcs-Kakucs megállóhely a belterülettől nyugatra található. Részben a vasútvonallal közös nyomvonalon halad a 4604. sz. út, amely északon és délen is az 5. sz. főúthoz csatlakozik, északon Ócsán keresztül az M0 gyorsforgalmi úttal, délen Dabassal biztosít kapcsolatot.

A település **térségi kapcsolatait** Budapest közelsége határozza meg, bár az agglomeráció jogi határain kívül esik. A főváros elszívó hatása – közelségének és a közlekedési kapcsolatoknak köszönhetően – jelentős, ezért a járásszékhely, Dabas jelentősége mérsékelt, csupán az egészségügyi szolgáltatások és a járásszékhelyi feladatok – okmányiroda, rendőrség, bíróság, tűzoltóság tekintetében rendelkezik fontos szereppel. A munkahelyek terén Budapest az elsődleges. Az Inárcs közvetlenül szomszédos települések közül hárommal (Ócsa, Dabas, Kakucs) közvetlen az országos utak által biztosított kapcsolat, Csepelvárral csak földút ilyen kapcsolatot.

1.2. A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Az **Országos Területfejlesztési Konceptió** megállapítása szerint a budapesti agglomeráció, a fővárossal és az elővárosi gyűrűvel együtt az ország legversenyképesebb területe, az ország legfontosabb kapcsolódási pontja, amely egyedülállóan alkalmas arra, hogy rajta keresztül hazánk egésze bekapcsolódjon az európai, illetve a globális gazdasági, kulturális vérkeringésbe. Az ország egyetlen világvárosaként számos funkciójából adódóan nem a hazai térségekkel, hanem más, elsősorban közép-európai, nagyvárosi térségekkel kell versenyeznie, így versenyképessége, és a többi régióval való együttműködésének hatékonysága alapvetően befolyásolja az ország egészének fejlődési pályáját. Az alapvető stratégiai célkitűzés, hogy ez a nagyvárosi agglomeráció a közép-európai térség meghatározó, a kelet-közép európai térségvezető szervezőközpontja, a Kárpát-medence gazdasági centruma legyen.

Az **Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) – Nemzeti Fejlesztés 2030** - az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati és területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg. Ezek alapján jelöli ki a 2014–2020-as fejlesztési időszak nemzeti, szakpolitikai súlypontjait.

Az agglomeráció alapvetően Pest megye északi részén húzódik, de a szomszédos megyékben is található több település, amelyeknek Budapest felé irányuló napi kapcsolatai vannak. Az agglomerációt az európai nagyvárosok közvetlen vonzáskörzetében tapasztalt kihívások jellemzik:

- Ezek közül kiemelhető az óriási tömegigényeket kiszolgáló közlekedés, amelyet a Budapest felé irányuló és az agglomeráción belüli kapcsolatok nehézségei mellett még a Budapest központú országos közlekedési hálózat átmenő forgalma is terhel.
- Szintén külön említendő a stratégiai és térségi szinten kevésbé koordinált fokozódó beépítés és a települések összenövése, melynek eredményeként fenntarthatóságában sérül a területhasználat (ritkul az ökológia-rekreációs hálózat, károsodik a táji és kulturális örökség), a lakó és a termelő-szolgáltató funkciók kedvezőtlenül keverednek, hiányoznak a valós települési központok.
- Továbbá a térség az ország legkedvezőbb demográfiai adottságú területeként nagy kihívások elé állítja az oktatási-nevelési közszolgáltatásokat.
- Az agglomerációs kihívások eredményes kezelése csak a települési és a megyei szereplők koordinált együttműködésében képzelhető el.
- Pest Megye Területfejlesztési Konceptiója részét képezi az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptiónak. A megye földrajzi elhelyezkedésének következménye, hogy az európai fő áramlási irányok, a transzeurópai közlekedési útvonalak jelentős része a megyében kapcsolódnak össze; de a megye országos térszerkezetben elfoglalt speciális szerepét a szomszédos megyék illetve tájak irányába ható több tradicionális kapcsolódási pont és zóna megléte is biztosítja.
- Pest megye fejlesztési irányaként az OFTK az alábbiakat jelöli meg:
- A gazdaság dinamizálása, több lábon álló gazdaságfejlesztés, egyszerre építve a feldolgozóipari- és agrár-tradíciókra, valamint az új iparágak, szolgáltatások fejlesztésére.
- Befektetés-ösztönzés, a tőkevonzó képesség javítása, az egyes térségek endogén erőforrásaira alapozva. A gazdasági húzóterések innovációs- és versenyképességének javítása, az M0-ás körgyűrű és a Fehérvári Gazdasági Övezet logisztikai-vállalkozási zónáinak fejlesztése, a megye leszakadó térségeinek gazdasági felzárkóztatására kiemelten építve a KKV szektorra.
- Társadalmi megújulás, a közösségek és a bizalom erősítése, az együttműködések ösztönzése és intézményesítése, a családi értékek előtérbe helyezése, a lakosságának egészségi állapotának javítása, az oktatás intézményi- és tartalmi megújítása, kiemelt figyelmet fordítva a gazdaság igényeire. Területi és társadalmi kohézió, az esélyegyenlőség javítása.
- A térszerkezet fejlesztése és kiegyensúlyozása, a metropolisz térség, benne Pest megye hálózatos térszerkezetének kialakítása, a térség geostratégiai adottságainak jobb kihasználása, a belső közlekedési kapcsolatrendszer fejlesztése kiemelten az elővárosi közlekedés, valamint a térségi központok és vonzáskörzeteik tekintetében. Tervezett, koordinált térségfejlesztéssel, takarékos területhasználattal a metropolisz régió többi szereplőjével együttműködő, emellett vonzó, kiemelkedő környezeti feltételeket és életminőséget biztosító tér kialakítása.

Pest Megye Területfejlesztési Konceptiója 2014-2030 kiemeli, hogy milyen komoly fejlődési lehetőséget jelenthet a közösségek számára, ha a kulturális örökség és a helyi identitást hordozó kultúra nagyobb teret nyer a közoktatásban, a helyi gazdaság és a turizmus fejlesztésében, a közösségi terek működtetésében.

Pest megye gazdasága, társadalma és értékei sokszínűek. Közösségei, települései fejlettsége, külső és belső kapcsolatai, a jövedelem, a gazdasági profil, a közmű és közszolgáltatások, vagy a közlekedési infrastruktúra tekintetében egyaránt jelentősek a területi különbségek – tehát a megye nem egy Budapest körüli egységes funkcionális várostérség. Pest megye a maga fejlett és kevésbé fejlett térségeivel, gazdasági – társadalmi problémáival és lehetőségeivel leképezi az ország egészének helyzetét.

A község tagja a **Felső-Homokhátság Vidékfejlesztési Egyesület**nek, amely a Pest megye déli részén található településeket fogja össze 2007 óta. Az egyesület elkészítette **Helyi Vidékfejlesztési Stratégiáját**, elsősorban a térségben zajló Leader fejlesztésekben való együttműködések érdekében. Az itt megfogalmazott stratégiai jövőkép: *Kooperáció által prosperáló, erős azonosság tudattal rendelkező helyi közösség az élhető gazdasági és társadalmi térben.* Az ehhez kapcsolódó főbb célkitűzések:

- A helyi gazdaság hatékonyságának, versenyképességének növelése és diverzifikálása
- Vonzásadottságokhoz alkalmazkodó fenntartható turizmusfejlesztés
- Helyi adottságokon alapuló értékmegőrző turizmus fejlesztése, turisztikai programcsomagok és élményláncok kialakítása (pl. kulturális és lovas programok, ökoturizmus, kerékpáros turizmus)
- A turisztikai fogadóbázis, szálláshely-kínálat differenciált bővítése, fejlesztése és a kapcsolódó szolgáltatások minőségi színvonalának emelése
- Helyi, térségi, országos és nemzetközi jelentőségű turisztikai adottságok, kulturális programok és az azok háttérül szolgáló intézmények (pl. tájház, kulturális és építészeti örökség, szellemi műhelyek, helyszínek) fejlesztése, kiépítése
- Egységes térségi arculat kialakítása és az ehhez kapcsolódó turisztikai marketing fejlesztése
- Egészségmegőrzés térségi elősegítése
- Környezet megóvása, védelme
- A helyi társadalom megújulásának elősegítése
- Nemzeti és nemzetiségi identitástudat fejlesztése, közösségek közötti kapcsolatépítés
- Térségen belüli közlekedési feltételek javítása

1.3. A TERÜLETRENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény határozza meg a területrendezés célját, feladatait és eszközeit. Kimondja, hogy *a területrendezési feladatokat az állami szervek, az önkormányzatok és a további területi szereplők összehangoltan, egymással együttműködve látják el.* Az országos területrendezési tervet az Országgyűlés fogadja el törvénnyel, a megyei területrendezési terveket a megyei önkormányzatok fogadják el önkormányzati rendelettel. A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Trk.) szerint *a településrendezési eszközök a területrendezési tervek rendelkezéseivel összhangban készülnek.* A területrendezési terveket és a településrendezési eszközöket tehát hierarchikus rendben, egymással összhangban szükséges elkészíteni.

Inárcs esetében a releváns területrendezési tervek a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIC. törvény **Országos Területrendezési Tervére vonatkozó** rendelkezései (a továbbiakban: OTTrT) és **Pest Megye Közgyűlésének 10/2020. (VI. 30.) önkormányzati rendelete Pest Megye Területrendezési Tervéről (a továbbiakban: PMTrT).**

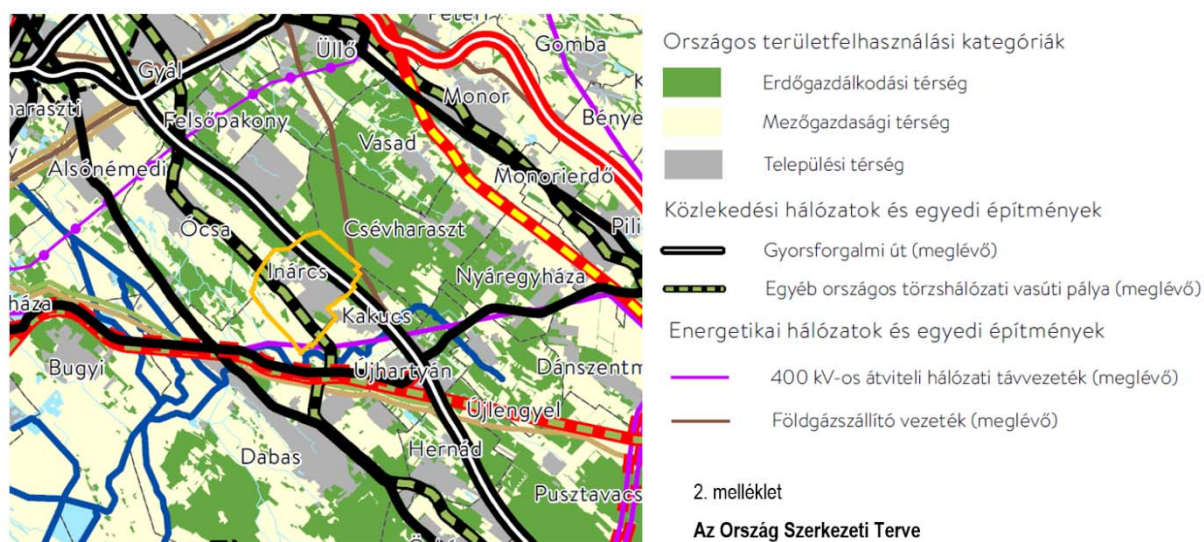
Az TrTv. 2. melléklete, az Ország Szerkezeti Terve (OTTrT) tartalmazza az országos jelentőségű közlekedési infrastruktúra-hálózatok térbeli rendjét és az országos jelentőségű építmények elhelyezkedését, az országos területfelhasználási kategóriák területi lehatárolását, valamint 3. mellékletei az Országos Övezeti Tervet, azaz egyes országos övezetek területi lehatárolását. Egyes térségi övezetek lehatárolását, előírásait a területrendezési tervek készítésének és alkalmazásának kiegészítő szabályozásáról szóló 9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelet tartalmazza. A műszaki infrastruktúra hálózatok térbeli rendjét és a megyei területfelhasználási kategóriákat a PMTrT

térségi szerkezeti terve, azaz 2. melléklete pontosítja, kiegészíti. A PMTrT 3. mellékletei az országos övezetek lehatárolását pontosítja, illetve megyei övezeteket állapít meg.

Inárcs Önkormányzata a **Napelem-park erőmű** elhelyezése érdekében területrendezési hatósági eljárás lefolytatását kezdeményezte, így a PMTrT területfelhasználási kategóriáit a Pest Megyei Kormányhivatal által lefolytatott területrendezési hatósági eljárás során kiadott **térségi területfelhasználási engedéllyel** (PE/AF/00106-13/2019) összhangban kell vizsgálni.

1.3.1. ORSZÁGOS ÉS MEGYEI TERÜLETFELHASZNÁLÁSI KATEGÓRIÁK

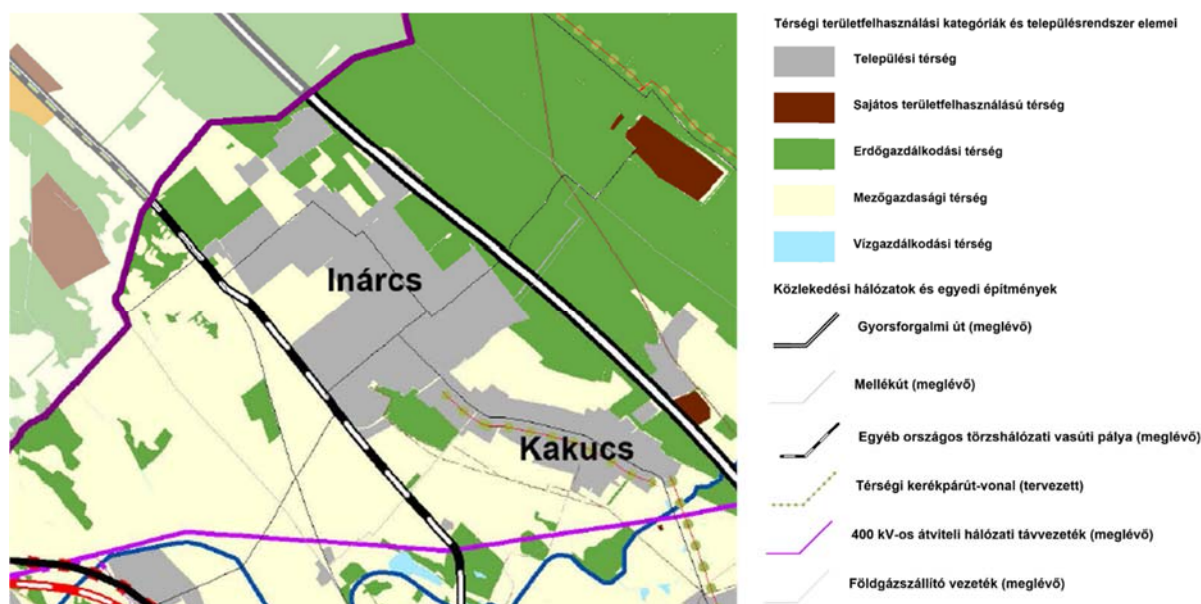
Az OTTr szerkezeti tervlapja szerinti országos területfelhasználási kategóriák és a PMTrT szerinti megyei területfelhasználási kategóriák szerint a közigazgatási terület északkeleti részén, az M5 autópálya vonalát követve a belterülettől északra, és a Csévharaszt felé eső külterületen az M5 és közigazgatási határ közötti területen található erdőterületek **erdőgazdálkodási térségbe** kerültek. Ezek a területek jellemzően erdőtervezett erdő területek. A település további, be nem épített területei jellemzően **mezőgazdasági térségbe** tartoznak. A belterület és a hozzá kapcsolódó beépítésre szánt területek települési térségbe soroltak.

ORSZÁGOS TERÜLETRENDEZÉSI TERV, 2018

forrás: <https://oeny.e-epites.hu/eny/4tr/#/pdf-terkepek>

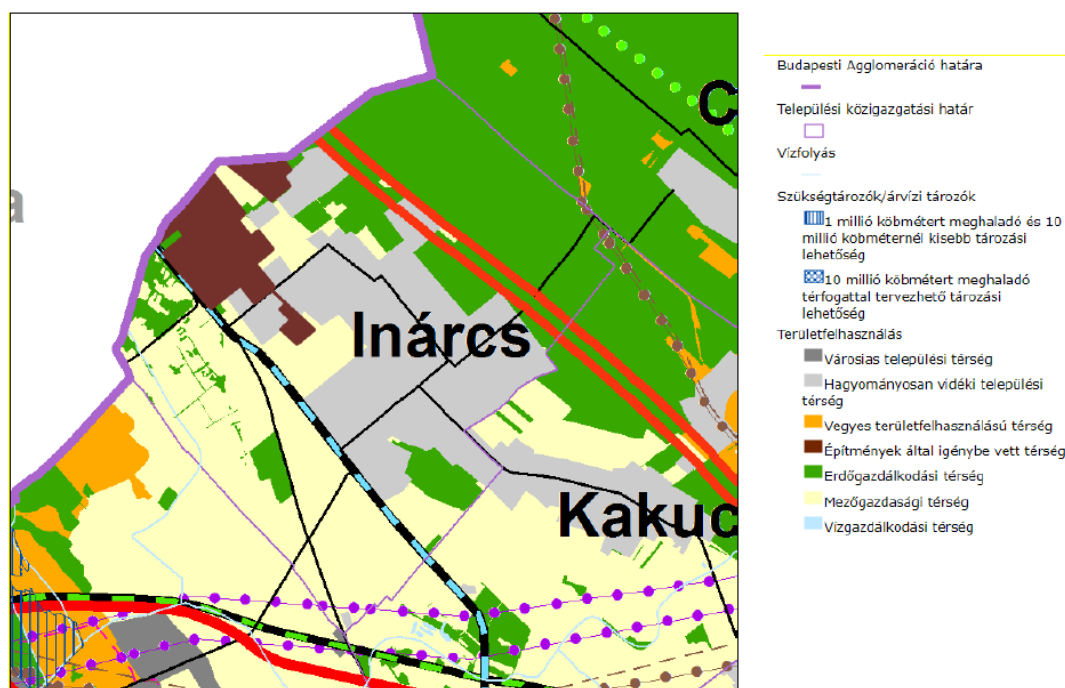
Amennyiben indokolt, bizonyos eltérési lehetőségekre a területrendezési hatósági eljárásokról szóló 76/2009. (IV. 8.) Korm. rendelet ad lehetőséget. A tervezett naperőmű-park beruházás előkészítéseként, az érintett terület vonatkozásában területrendezési hatósági eljárás lefolytatásra került. A településszerkezeti tervi módosítás összhangban van az állami főépítési hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal által lefolytatott területrendezési hatósági eljárás során kiadott **térségi területfelhasználási engedéllyel** (PE/AF/00106-13/2019). A határozat értelmében az egyedi építmény az alacsonyabb szintű településrendezési eszközökben a magasabb szintű, területrendezési terv előzetes módosítása nélkül szerepeltethető. A térségi területfelhasználási engedély az engedélynek megfelelő területrendezési terv elkészültéig, de legfeljebb 5 évig hatályos.

PEST MEGYE TERÜLETRENDEZÉSI TERV – TÉRSÉGI SZERKEZETI TERV, 2020.

forrás: pestmegye.hu/pest-megyert-erinto-teruletrendezesi-tervek

A 2020-ban elfogadott PMTrT térségi szerkezeti terve még nem szerepelteti ezt a területet, mint sajátos területfelhasználású térség. Azonban a területfelhasználási engedélyben foglaltak szerint a településszerkezeti terven ez ettől függetlenül szerepeltethető, ennek megfelelően a területi mérleg adatokat és az ezekkel való összhang igazolását is ennek figyelembe vételével határoztuk meg.

A PMTrT MÓDOSÍTÁSA A TERÜLETFELHASZNÁLÁSI ENGEDÉLY ALAPJÁN, 2019.

forrás: Területi hatásvizsgálat, készítette: Völgyzugoly Műhely Kft.

A területrendezési hatósági engedély értelmében a naperőművek területét építmények által igénybevett térség térségi területfelhasználási kategóriába kell sorolni annak érdekében, hogy a településrendezési eszközökben a 2019. március 15-én hatályos OTvT 6.§ (2) bekezdés f) pontja alapján „az adott építmény jellege szerinti települési területfelhasználási egység” kijelölhető legyen területükön. A 2019. március 16-tól hatályos TrTv. **sajátos**

területfelhasználású térség fogalmat használja, megyei területfelhasználási kategóriaként, amelybe a **megújuló energiahasznosítási területek** tartoznak. Az TrTv. 11.§ e) pontja értelmében a sajátos területfelhasználású térség területét a terület tervezett felhasználásának megfelelően honvédelmi, **különleges**, közlekedési, erdő-, gazdasági vagy intézményterület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni.

A PMTrT 2020-ban jóváhagyott, aktuális terve nem tartalmazza a 2019-ben elfogadott területrendezési hatósági engedélyben rögzített változásokat sem a térképes, sem a területnagyságokat rögzítő táblázatos állományában. A területi kimutatásban az alább eltérés mutatkozik:

PMTrT Területrendezési terv Területi hatásvizsgálat (2019) után		PMTrT Területrendezési terv (2020)	
térségi területfelhasználási kategória	terület (ha)	térségi területfelhasználási kategória	terület (ha)
Erdőgazdálkodási térség	710,29	Erdőgazdálkodási térség	760,5
Mezőgazdasági térség	732,01	Mezőgazdasági térség	828,1
Települési térség	651,96	Települési térség	663,1
Vízgazdálkodási térség	-	Vízgazdálkodási térség	0,2
Építmények által igénybevett térség	155,9	Sajátos területfelhasználású térség	-

A Területi hatásvizsgálat alapján a térségi területfelhasználási kategóriák az alábbi eltérésekkel kerültek jóváhagyásra:

A 2019-es eljárásban módosult területek			
térségi területfelhasználási kategória	terület(ha)	térségi területfelhasználási kategória	Átsorolt terület (ha)
Erdőgazdálkodási térség	88,59	Építmények által igénybevett térség	155,9
Mezőgazdasági térség	56,09		
Települési térség	11,22		

A jelenleg hatályos PMTrT 1. melléklet 1.17. pontjában meghatározott területi mérleg és a területrendezési hatósági engedély alapján a térségi területfelhasználási kategóriák kiindulási értékei az alábbiak szerint alakulnak.

PMTrT Területrendezési terv (2020.)		PMTrT Területrendezési terv (2020.) – a 2019-es területrendezési hatósági engedélyben rögzített változásokkal	
térségi területfelhasználási kategória	terület(ha)	térségi területfelhasználási kategória	terület (ha)
Erdőgazdálkodási térség	760,5	Erdőgazdálkodási térség	671,91
Mezőgazdasági térség	828,1	Mezőgazdasági térség	772,01
Települési térség	663,1	Települési térség	651,88
Vízgazdálkodási térség	0,2	Vízgazdálkodási térség	0,2
Sajátos területfelhasználású térség	-	Sajátos területfelhasználású térség	155,9

A településszerkezeti terv készítése során a területfelhasználási egységek kijelölésére tehát az alábbi korlátozásokat kell figyelembe venni:

területfelhasználási kategória	területe (m ²)	aránya (%)	OTrT 6. § (2) bekezdés előírása	Inárcsot érintő korlátozás
települési térség	651,88	28,97	bármely települési területfelhasználási egységbe sorolható	nincs korlátozás
erdőgazdálkodási térség	671,91	29,86	Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében	legalább 638,31 ha erdőterület

területfelhasználási kategória	területe (m ²)	aránya (%)	OTrT 6. § (2) bekezdés előírása	Inárcsot érintő korlátozás
			legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia	
mezőgazdasági térség	772,01	34,31	legalább 75%-ban elsődlegesen a mezőgazdasági terület települési területfelhasználási egységbe kell sorolni, a fennmaradó rész természetközeli terület, – nagyvárosias lakóterület és vegyes terület kivételével – beépítésre szánt terület vagy különleges honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célra szolgáló terület területfelhasználási egységbe sorolható	legalább 579,01 ha mezőgazdasági terület, beépítésre szánt különleges honvédelmi terület, beépítésre nem szánt különleges honvédelmi terület és nagyvárosias lakóterület és vegyes terület nem jelölhető ki
számított terület összesen	2250,17	100,00		

1.3.2. ORSZÁGOS ÉS MEGYEI MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA-HÁLÓZATOK ÉS EGYEDI ÉPÍTMÉNYEK

Az OTrT és a PMTrT szerkezeti tervlapján szereplő műszaki infrastruktúra-hálózat térbeli rendjét a településszerkezeti terv figyelembe vette, azok nyomvonalának jelölésénél a hatályos területrendezési terveknek megfelelő nyomvonal jelölés szerepel. Az országos jelentőségű szerkezeti elemek nyomvonala az OTrT szerkezeti terve szerint, a térségi jelentőségű szerkezeti elemek nyomvonala a PMTrT szerkezeti terve alapján kerül feltüntetésre a településszerkezeti terven.

A területrendezési tervek szerkezeti tervlapja alapján a Településszerkezeti terven jelölt műszaki infrastruktúra-hálózati elemek:

Országos jelentőségű szerkezeti elemek

Az OTrT szerkezeti tervlapja **országos jelentőségű szerkezeti elemként Inárcs közigazgatási területére vonatkozóan** a következőket tartalmazza:

- az M5 meglévő gyorsforgalmi út (Budapest – Kecskemét – Kiskunfélegyháza – Szeged - Röske),
- a 142. sz. Budapest – Lajosmizse – Kecskemét egyéb országos törzshálózati vasúti pálya,
- a 402. sz. Vecsés – Újhartyán – Lajosmizse – Kecskemét – Városföld szénhidrogén szállítóvezeték,
- az Albertirsa – Szigetcsép – Ercsi – Martonvásár 400 kV-os átviteli hálózat távvezeték.

Térségi jelentőségű szerkezeti elemek:

- A településszerkezeti terv **országos mellékútként** jelöli a következő nyomvonalakat:
 - 4604 j. Soroksár Örkény összekötő út (Kecskeméti út vagy „öregországút”),
 - 46108 j. Újhartyán-Sári bekötő út,
 - 46106 j. Inárcs I. bekötő út,
 - 46105 j. Inárcs II. bekötő út,
 - 46107 j. BM létesítményhez vezető bekötő út.
- A településszerkezeti terv jelöli a Kakucs-Újhartyán tervezett térségi kerékpárút-vonalat Kakucs belterületéhez csatlakozva a 46108 j. Újhartyán-Sári bekötő út mentén Inárcs belterületének déli szakaszán.

1.3.3. ORSZÁGOS ÉS MEGYEI ÖVEZETEK

Az országos és térségi övezetek és a közigazgatási terület és tervezési terület érintettségét összefoglaló táblázata:

Országos és megyei övezetek	Területi lehatárolás	érintettség
országos övezetek		
Országos ökológiai hálózat - magterület	OTrT 3/1. melléklet PMTTrT 3.1. melléklet – nemzeti park adatszolgáltatás ¹	+
Országos ökológiai hálózat - ökológiai folyosó		-
Országos ökológiai hálózat - puffterület		-
Kiváló termőhelyi adottságú szántóterület	OTrT 3/2 melléklet PMTTrT 3.2. melléklet	-
Jó termőhelyi adottságú szántóterület	9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelet 1. melléklet PMTTrT 3.2. melléklet	-
Erdők övezete	OTrT 3/3. melléklet PMTTrT 3.3. melléklet –erdészeti adatszolgáltatás ²	+
Erdőtelepítésre javasolt terület övezet	9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelet 2. melléklet	-
Tájképvédelmi terület övezete	9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelet 3. melléklet PMTTrT 3.4. melléklet – nemzeti park adatszolgáltatás ¹	+
Világörökségi és világörökségi várományos terület	OTrT 3/4 melléklet PMTTrT 3.5. melléklet	-
Vízminőség-védelmi terület övezete	9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelet 4. melléklet PMTTrT 3.6. melléklet – adatszolgáltatás ³	+
Nagyvízi meder övezete	9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelet 5. melléklet PMTTrT 3.7. melléklet	-
VTT tárazók övezete	OTrT 3/5 melléklet	-
Honvédelmi és katonai célú terület övezete	OTrT 3/6 melléklet PMTTrT 3.8. melléklet	-
megyei övezetek		
ásványi nyersanyagvagyon övezete	PMTTrT 3.9. melléklet- adatszolgáltatás ⁴	+
Rendszeresen belvízjárta terület övezete	PMTTrT 3.10. melléklet	-
Tanyás területek övezete	PMTTrT 3.11. melléklet	-
Földtani veszélyforrás terület övezete	PMTTrT 3.12. melléklet	-
egyedileg meghatározott megyei övezetek		
Innovációs-technológiai fejlesztés támogatott célterülete által	PMTTrT 3.13.1. melléklet	-
Logisztikai fejlesztések támogatott célterülete által érintett település	PMTTrT 3.13.2. melléklet	-
Turisztikai fejlesztések támogatott célterülete által érintett település	PMTTrT 3.13.3. melléklet	-
Kertes mezőgazdasági területek	PMTTrT 3.13.4. melléklet	+
Klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település	PMTTrT 3.13.5. melléklet	+

A PMTrT 2020-ban jóváhagyott felülvizsgálatát, valamint a rendelkezésre álló, államigazgatási adatszolgáltatást vettük figyelembe.

1 – Duna-Ipoly Nemzeti Park tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület lehatárolásának adatszolgáltatása alapján.

2 – Pest Megyei Kormányhivatal Földművelésügyi és Erdészeti főosztály digitális adatszolgáltatás alapján,

3 – Közműszolgáltató adatszolgáltatása alapján lehatárolt ivóvízbázis védőterülete (FKI-KHO:75-1/2017)

- 4 – A településen megkutatott ásványi nyersanyag lelőhely, bányatelek nem található a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal adatbázisa alapján. A közigazgatási területet érintő szénhidrogén termékvezeték nyomvonala bányaszolgálommal terhelt.

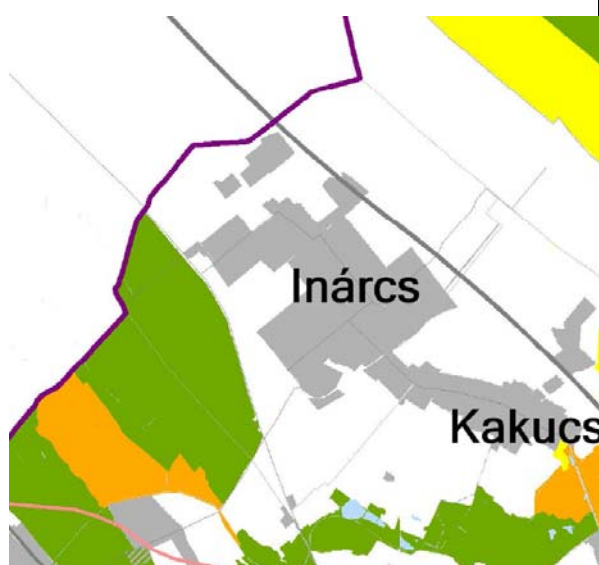
Ökológiai hálózat magterületének övezete

Az OTRT-ben megállapított, kiemelt térségi és megyei területrendezési tervben alkalmazott övezet, amelybe olyan természetes vagy természetközeli élőhelyek tartoznak, amelyek az adott területre jellemző természetes élővilág fennmaradását és életkörülményeit hosszú távon biztosítani képesek, és több védett vagy közösségi jelentőségű fajnak adnak otthont.

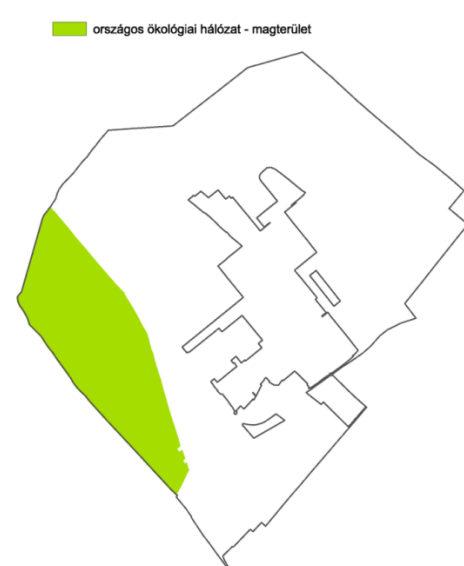
A közigazgatási terület dél-nyugati része érintett - az **ökológiai hálózat magterületének övezetével**. Az érintett terület az Ócsai Tájvédelmi körzet területét jelenti. Az országos övezet pontos lehatárolásához a Duna-Ipoly Nemzeti Park térképi állományt biztosított.

Az övezetre vonatkozó előírásokat a TrTv. 25.§ és 43.§-a tartalmazza. A településrendezési eszközökben a magterület övezetében csak olyan övezet és építési övezet jelölhető ki, amely az ökológiai hálózat magterülete és az ökológiai hálózat ökológiai folyosója természetes és természetközeli élőhelyeit és azok kapcsolatait nem veszélyezteti. A magterület övezetében lévő területen a településrendezési eszközökben új beépítésre szánt terület nem jelölhető ki. Az ökológiai hálózat magterületének övezetében a közlekedési és energetikai infrastruktúra-hálózatok elemeinek nyomvonala a magterület természetes élőhelyeinek fennmaradását biztosító módon, az azok közötti ökológiai kapcsolatok működését nem akadályozó műszaki megoldások alkalmazásával jelölhető ki és helyezhető el. A bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető. Az övezetben új célkitermelőhely és külfejtéses művelésű bányatelek nem létesíthető, a meglévő külfejtéses művelésű bányatelek horizontálisan nem bővíthető. Az erőművek közül csak háztartási méretű kiserőmű létesíthető épületen elhelyezve.

PMTRT 3.1. melléklet

Ökológiai hálózat magterületének övezete a Duna-Ipoly Nemzeti Park adatszolgáltatása alapján

Erdők övezete

Az erdők övezetébe az Országos Erdőállomány Adattárban szereplő erdők és az erdőgazdálkodási célokat közvetlenül szolgáló földterületek tartoznak.

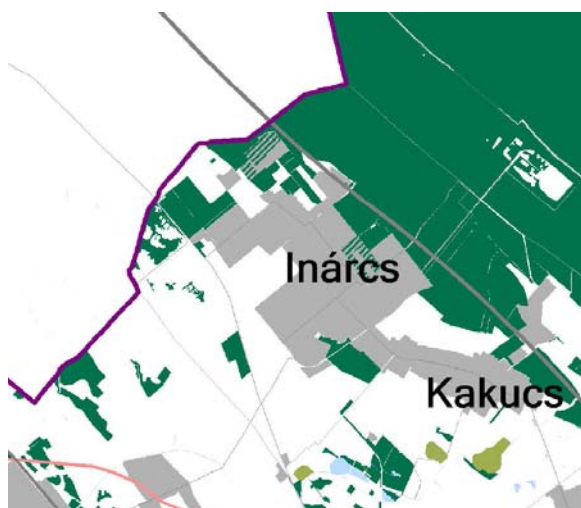
Az országos övezet pontos lehatárolásához a Pest Megyei Kormányhivatal Erdi Járási Hivatala Földművelésügyi és Erdőgazdálkodási Főosztálya térképi állományt biztosított, a településrendezési eszközökben ennek megfelelően történhet az erdőterületek lehatárolása és erdőterületi besorolása.

Az erdők övezetébe tartozó területeket az adott településnek a településrendezési eszközében legalább 95%-ban erdőterület területfelhasználási egységbe kell sorolnia. Az OTRT Szerkezeti Terve által kijelölt települési térség területein lévő erdők

övezetének területét a számításnál figyelmen kívül kell hagyni. Szintén nem kerül számításba a sajátos területfelhasználású térségként kezelt, az állami főépítési hatáskörben eljáró Pest Megyei Kormányhivatal által lefolytatott területrendezési hatósági eljárás során kiadott **térségi területfelhasználási engedéllyel** (PE/AF/00106-13/2019) rendelkező, részben erdők övezetéhez tartozó terület.

Az erdészeti adatszolgáltatás alapján Inárcs közigazgatási területén 795,86 ha szerepel a nyilvántartásban, mint erdő, illetve erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló terület. E terület egy része az OTTr szerkezeti terve szerint települési térség (21,39 ha), más része térségi területfelhasználási engedély alapján sajátos területfelhasználású térség (92,42 ha) részét képezi.

PMTTr melléklet 3.3 melléklet

Adatszolgáltatás – Erdőtervezett erdők és elsődleges rendeltetésük

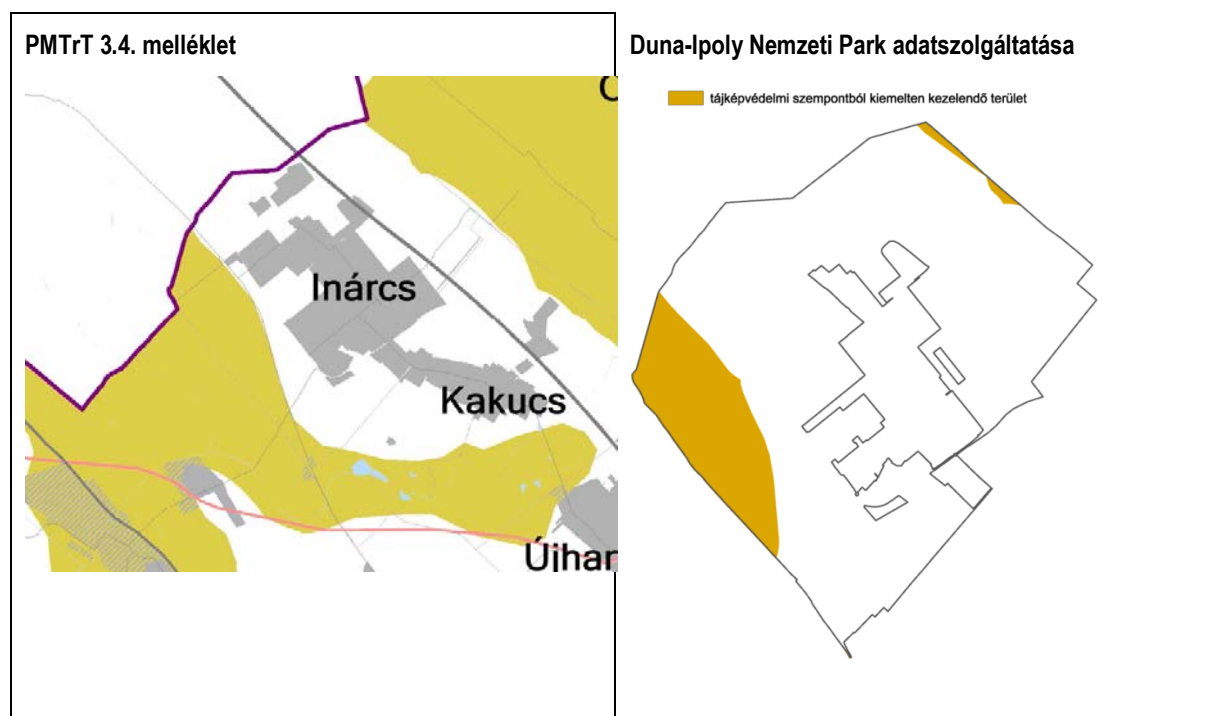
Tájképvédelmi terület övezete

A tájképvédelmi terület övezetébe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak.

A tájképvédelmi terület övezete lehatárolását a 9/2019. (VI. 14.) MvM. rendelet 3. melléklete, az övezetre vonatkozó szabályokat a rendelet 4. §-a tartalmazza. Az övezet területét a PMTTr 3.4. melléklet pontosítja, mely alapján a településrendezési eszközökben is lehatárolásra kerül, a Duna-Ipoly nemzeti park digitális adatszolgáltatása alapján.

Az érintett terület az Ócsai Tájképvédelmi körzet területét és kismértékben a közigazgatási terület északi részén található erdőterületeket jelenti.

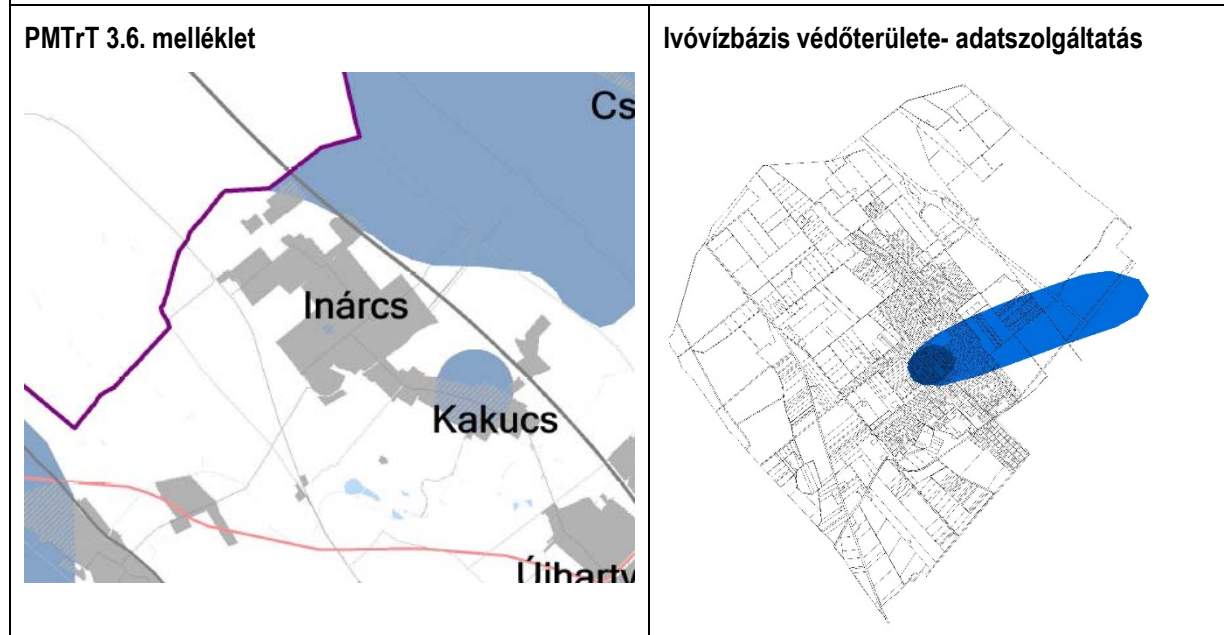
A településrendezési eszköz megalapozó vizsgálatának keretében kell meghatározni a tájjelleg megőrzendő elemeit és elemegyütteseit, valamint a tájképi egység és a hagyományos tájhasználat helyi jellemzőit. Az övezetben cél a tájképi egység, a hagyományos tájhasználat fennmaradásának elősegítése, a tájba illesztés biztosítása. Ennek keretében a településrendezési eszközökben meg kell határozni a területfelhasználás és az építés helyi rendjének szabályait. A tájképvédelmi terület övezetében a közlekedési, elektronikus hírközlési és energetikai infrastruktúra-hálózatokat, továbbá az erőműveket a tájképi egység megőrzését és a hagyományos tájhasználat fennmaradását nem veszélyeztető műszaki megoldások alkalmazásával kell megvalósítani. A bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

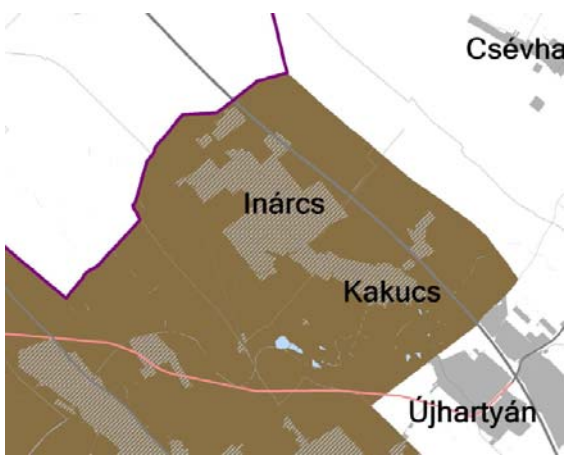

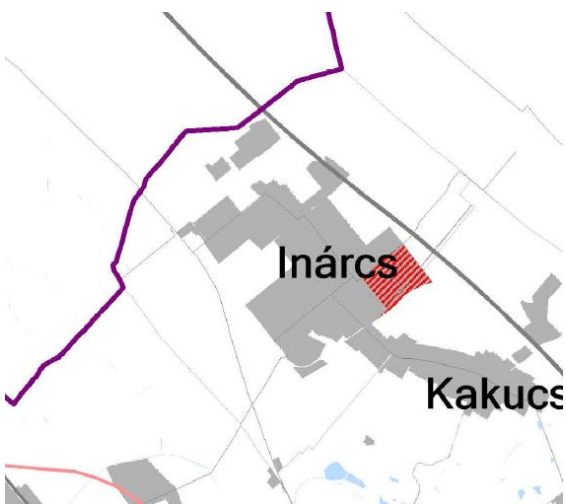
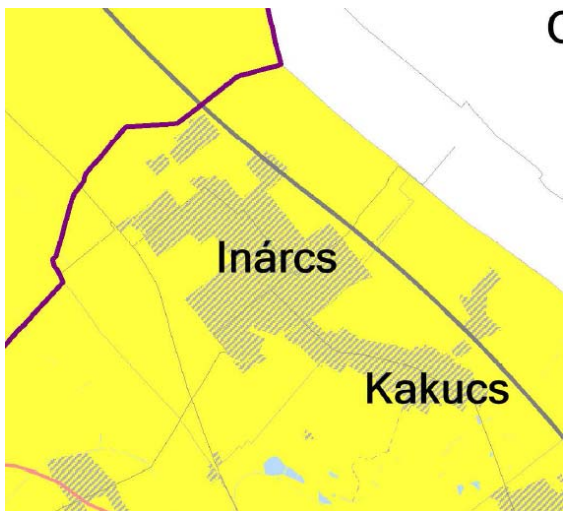
Vízminőség-védelmi terület övezete

A vízminőség-védelmi terület övezete lehatárolását és övezeti szabályait az TrTv. 19.§ (4) bekezdése szerint a területrendezésért felelős miniszter rendeletben állapítja meg. Az övezet térképi lehatárolását 9/2019. (VI. 4.) MvM rendelet 4. melléklete tartalmazza, a vonatkozó övezeti szabályokat ugyanezen rendelet 5. §-a rögzíti, mely lehatárolás PMTrT 3.6. melléklete pontosítja. Az övezet a településrendezési eszközök felülvizsgálata kapcsán Inárcs közigazgatási területét érintő rész a településszerkezeti és szabályozási tervlapon is feltüntetésre került.

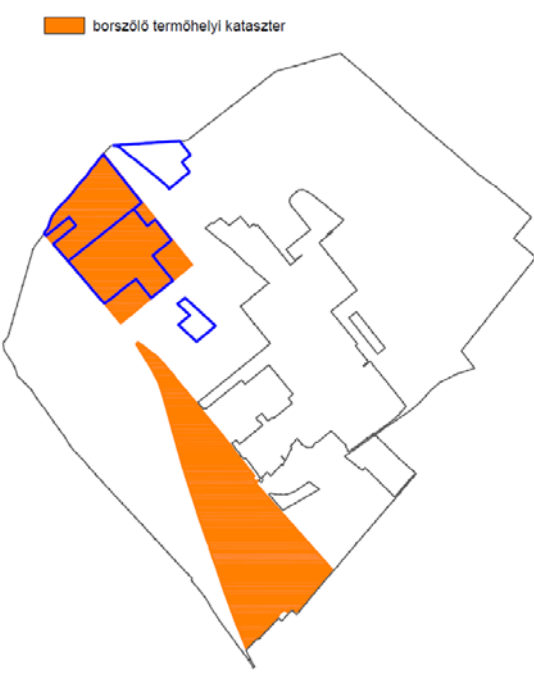
A településrendezési eszközök készítése során ki kell jelölni a vízvédellel érintett területeket. A kijelölt vízvédellel érintett területekre vonatkozó egyedi szabályokat a helyi építési szabályzatban kell megállapítani. A vízminőség-védelmi terület övezetében bányászati tevékenység folytatása a bányászati szempontból kivett helyekre vonatkozó előírások alkalmazásával engedélyezhető.

Ásványi nyersanyagvagyon övezete	
Az ásványi nyersanyagvagyon övezetének lehatárolását PMTrT 3.6. melléklete tartalmazza, teljes közigazgatási területre vonatkozóan. Az övezetre vonatkozó előírásokat a 9/2019 (VI. 14.) MvM rendelet 8.§ -s határozza meg. Az ásványi nyersanyagvagyon övezetét a településrendezési eszközökben kell tényleges kiterjedésének megfelelően lehatárolni. Az érintett területen a településrendezési eszközökben csak olyan területfelhasználási egység, építési övezet vagy övezet jelölhető ki, amely az ásványi nyersanyagvagyon távlati kitermelését nem lehetetleníti el. A településen megkutatott ásványi nyersanyag lelőhely, bányatelek nem található a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal adatbázisa alapján.	

Kertes mezőgazdasági területek	
A kertes mezőgazdasági területek övezetének lehatárolását PMTrT 3.13.4. melléklete tartalmazza, mint egyedileg meghatározott megyei övezet. Az övezetre vonatkozó előírásokat a PMTrT 11.§ -s határozza meg. Az övezet területén beépítésre szánt lakó-, üdülő-, vagy vegyes területtől minősíthető, ha beépítésre szánt területtel határos, a megfelelő telekstruktúra kialakítható, a közterületek biztosítottak, a közművek kiépítettek, vagy kiépítésük lehetősége biztosított. Inárcs területén kijelölt kertes mezőgazdasági terület övezete egyben a belterülethez kapcsolódó települési térség is, melynek jelentős része a korábban elfogadott településszerkezeti terv szerint is beépítésre szánt területként kezelt.	
Klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település	
A Klímaváltozásnak fokozottan kitett terület által érintett település övezetének lehatárolását PMTrT 3.13.5. melléklete tartalmazza, mint egyedileg meghatározott megyei övezet. Az övezetre vonatkozó előírásokat a PMTrT 12.§ -s határozza meg. Az övezet területén a vizek helyben tartására és helyben történő felhasználására, a település zöldfelületeinek bővítésére, a beépítésre szánt területeken a lombkoronaarány és az árnyékolt felületek növelésére kell törekedni. A településrendezési eszközökben a mezővédő erdősávokkal körülvett mezőgazdasági művelés alatt álló legnagyobb táblaméretet meg kell határozni, mezővédő erdősávok telepítését kell előírni.	

1.3.4. A TERÜETFELHASZNÁLÁSI EGYSÉGEK KIJELELÉSÉVEL KAPCSOLATOS EGYÉB ELŐÍRÁSOK

Borvidéki település borszőlő termőhelyi katasztere I–II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté [TrTv. 13.§ (1) bek.]. Inárcs a Kunsági Borvidék Cegléd-Monor-Jászsági körzet része. A Budapest Főváros Kormányhivatal Földmérési, Távérzékelési és Földhivatali Főosztály adatszolgáltatása alapján a közigazgatási terület érintett a borszőlő termőhely kataszter területével.	 Legend: borszőlő termőhelyi kataszter
Az Országos Gyümölcs Termőhelyi Katazster I. és II. osztályú területeihez tartozó földrészlet – a különleges mezőgazdasági üzemi terület kivételével – nem minősíthető beépítésre szánt területté. [TrTv. 13.§ (2) bek.] A NÉBIH adatai alapján Inárcs 074/20, területeit érinti gyümölcs-termőhelyi kataszteri terület. <i>forrás:</i> http://portal.nebih.gov.hu/adatbazisok-noveny	 Legend: országos gyümölcs termőhelyi kataszter I. és II. osztály

1.4. A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK – AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ – VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Az Inárccsal szomszédos települések: Ócsa, Dabas, Kakucs, Csévharaszt. A települések hatályos településrendezési eszközeit az alábbi táblázatban foglaljuk össze:

település	településszerkezeti terv	helyi építési szabályzat	utolsó módosítás
Ócsa	100/2017. (IV.26.) sz. hat.	4/2017. (IV.27.) sz. rend.	-
Dabas	154/2006. (VI.22.) sz. hat.	24/2006. (VI.22.) sz. rend.	2016
Kakucs	87/2004. (VII.9) sz. hat.	9/2004. (VII.09.) sz. rend.	2015
Csévharaszt	95/2014. (XI. 27.) sz. hat.	1/2015. (II. 6.) sz. rend.	-

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Trk.) 16. § (1) bekezdése szerint *az önkormányzat a településszerkezeti tervet legalább 10 évente, a helyi építési szabályzatot legalább 4 évente áttekinti, ellenőrzi és dönt arról, hogy továbbra is változatlan tartalommal alkalmazza, módosítja, vagy újat készít.*

Az Inárcsal szomszédos települések közül Dabas és Kakucs hatályos településszerkezeti tervei és helyi építési szabályzatai több mint 10 éve készültek, bár az elmúlt időszakban többször módosultak. A menet közben bekövetkezett jelentős jogszabályi változásokra is tekintettel e települések településrendezési eszközei nem tekinthetők aktuálisnak.

Csévharaszt új településrendezési eszközei 2015 óta vannak hatályban, Ócsa esetében 2017. 05. 26-án léptek hatályba a megújult településrendezési eszközök.

Inárcs településrendezési eszközei készítésénél figyelemmel kell lenni a szomszédos települések területét érintő

- jelentős hatású fejlesztési szándékokra,
- térségi jelentőségű infrastrukturális elemekre, területhasználatra,
- közlekedési elemek kapcsolódására,
- védett területekre, védőterületekre, védőtávolságokra, zavaró hatású területekre,
- közigazgatási határ melletti területfelhasználásra.

Ócsa esetében az M5 autópálya, a 4604. sz. út és a vasút, valamint a villamosenergia vezetékek kapcsolódása biztosított. Figyelemmel kell lenni a közigazgatási határ közelében található nemzetbiztonsági területre és a mikro-hullámú kapcsolat jelentette korlátozásra. Az Ócsai láp fokozottan védett területe a vasútvonaltól délre lévő területen kapcsolódik Inárcshoz. A közigazgatási határ mentén mezőgazdasági és erdőterületek húzódnak. Fejlesztési szándék itt nem jelenik meg.

Csévharasztal csupán az 56105. sz. út és a nagynyomású földgáz szállítóvezeték jelent kapcsolatot. A kapcsolódó terület egésze erdőterületbe van sorolva. Lényeges fejlesztési szándékot jelent a közigazgatási határ közelében, azzal párhuzamosan kijelölt 4601. sz. út nyomvonala.

Kakucs irányában az M5 autópálya, a 46108. sz. út és a vasút, valamint a nagynyomású földgáz szállítóvezeték kapcsolódása megoldott. Kakucs belterülete összeér Inárcsével, falusias és kertvárosias lakóterületek találhatóak a közigazgatási határ mellett. A belterülettől északra és délre erdő- és mezőgazdasági területek fekszenek Inárcs szomszédságában. Fejlesztési szándékként jelenik meg a Kakucs és Inárcs belterületét az M5 autópályával párhuzamosan elkerülő új út nyomvonala.

Dabassal a 4604. sz. és a 46108. sz. utak biztosítanak kapcsolatot, a közigazgatási határt mezőgazdasági terület kíséri. Fejlesztési szándék itt nem jelenik meg.

1.5. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI DÖNTÉSEK BEMUTATÁSA

1.5.1. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ, INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

Inárcs hatályos fejlesztési koncepciója közel 20 éve készült, elsődlegesen az akkori meglehetősen elavult rendezési tervek helyébe lép új településrendezési eszközök megalapozására.

A fejlesztési célok meghatározásához azonosították az **értékeket**, amelyek között az olyan általános jellegűeken túl, mint a meglévő épületállomány, a kiépült műszaki infrastruktúra, a szellemi – humán infrastruktúra, a helyi családok értékteremtő képessége, megjelentek helyi energiák is:

- a természeti adottságok, pihenésre, rekreációra alkalmas táji környezet,
- Budapest közelsége, jó közlekedési lehetőségek (M5 autópálya, vasút),
- a településszerkezet karaktere, változatlansága,
- a települési környezet kedvező minősége, csend, jó levegő,

- a helyi hagyományok (szüreti mulatságok, Mária-napi búcsúk, falunap, Falukarácsony, húsvétolás) összetartó ereje,
- a növekedő és fiatalodó népesség,
- rendelkezésre álló fejlesztési területek.

A **problémák** között a helyi munkalehetőségek hiánya, az intézményi infrastruktúra bővítésének szükségessége, a megnövekedett gépkocsi forgalom és az önkormányzati területek szűkössége jelent meg.

Fentieket figyelembe véve megfogalmazásra kerültek a **célok és feladatok**:

- Minőségi fejlesztés mértéktartó területi és népességnövekedéssel, 5000 fős maximális népességgel.
- Helyi karakter fejlesztése, helyi értékek feltárása, megőrzése.
- Helyi megélhetési és munkalehetőségek bővítése a kereskedelem, szolgáltatások, idegenforgalom fejlesztése révén.
- Az életminőség javítása a helyzeti előnyök kihasználásával, de a túlzott területi növekedés elkerülésével. A belterület még beépítetlen területeit kell hasznosítani.
- Korszerű lakóterületeket kell kialakítani, amihez hozzá tartozik a vidéki életmód előnyeinek megőrzése, a mezőgazdaságra alapozó falusi gazdaság és az egészséges lakókörnyezet követelményeinek összehangolása, a lakáshoz és pihenéshez szükséges területi és környezeti feltételek biztosítása, a családi ház építéshez megfelelő telekstruktúra kialakítása, a gazdasági tevékenységeket is figyelembe vevő telekméret meghatározása, mértéktartó beépítési mérték rögzítése, rendezett, kulturált lakókörnyezet kialakítása, környezetkultúra javítása, zöldterületek növelése, kiépítettségük és rendezettségük javítása, otthoni munkához, vállalkozáshoz szükséges infrastrukturális feltételek biztosítása.
- Hiányzó községközpont kialakítása, önkormányzati tulajdonok hasznosítása.
- Meglévő adottságok és értékek hasznosítása.
- Helyi vállalkozások támogatása, területi és műszaki feltételek megteremtése.
- Oktatási és egészségügyi intézmények helyének felülvizsgálata. A lakófejlesztéseknek összhangban kell lenniük az intézményi kapacitásokkal.
- Zöldterületek növelése, parkok, játszóterületek kialakítása.
- Turizmus, idegenforgalom fejlesztése, ezzel kapcsolatban a közterületek rendezése, közbiztonság javítása.
- Csatornázás, szennyvíztisztítás megoldása.
- Főúttól távolabb csendes övezetek kialakítása.
- Védett természeti és táji értékek, területek biztosítása, pufferezónák kijelölése.
- Külterület olyan szabályozása, amely lehetőséget ad a gazdálkodáshoz szükséges létesítmények elhelyezésére a természet- és tájvédelem szempontjai figyelembe vételével.

1.5.2. HATÁLYOS TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI SZERZŐDÉSEK

Inárcs közigazgatási területén jelenleg a tervezett Naperőmű-park megvalósítására vonatkozóan van érvényben településrendezési szerződés.

1.6. A TELEPÜLÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVI ELŐZMÉNYEINEK VIZSGÁLATA

1.6.1. A HATÁLYBAN LÉVŐ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK

Inárcs Község Önkormányzata Képviselő-testülete a **137/2001. (VIII. 8.) sz. határozattal** hagyta jóvá a ma is hatályban lévő **Településszerkezeti tervet** és **7/2001. (VIII.8.) sz. rendelettel** alkotta meg a **Helyi építési szabályzatot**. A jóváhagyás óta eltelt időszakban a Képviselő-testület több alkalommal módosította a rendezési terveket.

A településszerkezeti terv belterületi és külterületi tervlapból áll, melyeket a következő önkormányzati határozatok módosították:

- 81/2003. (VI. 25.) sz. határozat község településszerkezeti tervének módosításáról, farmgazdasági terület kijelöléséről, általános mezőgazdasági területeken belül,
- 107/2006. (XII. 15.) sz. határozat a község településszerkezeti tervének módosításáról, 0173/27 hrsz-ú terület vonatkozásában, mely kapcsán kereskedelmi szolgáltató gazdasági terület került kijelölésre,
- 108/2006. (XII. 15.) sz. határozat a község településszerkezeti tervének módosításáról, M5-ös melletti gazdasági területi átsorolás,
- 89/2009. (IV. 29.) sz. határozat Csíkos telep és Szőlő-telep területére vonatkozóan Településszerkezeti terv módosításáról,
- 7/2010. (I. 27.) számú önkormányzati határozat TM -1, TM -2, TM -3-4, TM -5 jelű településszerkezeti tervmódosítás elfogadásáról,
- 156/2010. (VII. 28.) önkormányzati határozatról, mely a 2009-es településszerkezeti tervi módosításának területfelhasználását korrigálta a korábbi területfelhasználásnak megfelelően.
- 172/2013. (IX. 11.) számú önkormányzati határozat gazdasági terület vonatkozásában,
- 170/2017. (XII. 13.) önkormányzati határozata Inárcs nagyközség településszerkezeti tervének módosításáról a kézilabda csarnok elhelyezhetősége kapcsán,
- 153/2019. (IX. 10.) önkormányzati határozat a Naperőmű-park elhelyezése céljából.

A helyi építési szabályzat melléklete szabályozási terv belterületi és külterületi szabályozási tervlapokból, valamint a módosítások területére vonatkozó szabályozási tervlapokból áll. A helyi építési szabályzat egyes részterületeit érintő módosítások a következők:

- Inárcs Község Önkormányzatának 7/2001. (VIII. 08.) rendelete a község helyi építési szabályzatáról, és szabályozási tervéről. A helyi építési szabályzat és szabályozási terv (PESTTERV Kft.) tartalmazza az egyes területek építési övezeti, övezeti besorolását és beépíthetőség feltételeit és paramétereit. A településszerkezeti terven fejlesztési területként kezelt területeket nem a célzott területfelhasználás, hanem a jelenlegi területhasználat szerint sorolta övezetbe (zömében általános mezőgazdasági területként).
- A helyi építési szabályzat többször módosult, a módosítások egységes szerkezetben történtek, a szabályozási tervek mindegyike az építési szabályzat mellékleteként szerepel.
- 10/2003. (VI. 27.) rendelet az építési szabályzat módosításáról és a külterületi szabályozási tervlap módosításáról,
- 20/2006. (XII. 15.) rendelet a külterületi szabályozási tervlap módosításáról, 0173/27 hrsz-ú terület vonatkozásában,
- 21/2006. (XII. 15.) rendelet a helyi építési szabályzat, és külterületi szabályozási tervlap módosításáról, 0173/12, és 0173/22-es hrsz-ú területek vonatkozásában,
- 22/2006. (XII. 15.) rendelet a külterületi szabályozási tervlap módosításáról, Különleges sport-rekreációs építési övezetre vonatkozóan. A rendelet hatálya a 0161 hrsz.-ú területre terjed ki,
- 7/2008. (VI. 12.) rendelet a helyi építési szabályzat 5.§(7), 6.§(10),(12),(19), 8.§(1),(4),(5), 9.§(1),(6), 10.§.-17.§, 44.§ módosításáról, illetve a 26.§ kiegészítéséről,
- 16/2008 (X. 30) rendelet a helyi építési szabályzat 3.§(3) módosításáról. Változtatási tilalom a Kakucsai út déli oldalán, a jelenlegi belterületi határ és az iparvágány közötti területen,
- 23/2008. (XII. 23.) rendelet a helyi építési szabályzat 53.§ kiegészítése a 2006/123/EK irányelveknek megfelelően,
- 9/2009. (IV. 30) rendelet Csíkos telep és Szőlő-telep területére vonatkozóan Szabályozási terv módosításáról,
- 1/2010. (I. 28.) rendelet Inárcs Község 0172/3 hrsz-ú ingatlan és 084/28 hrsz-ú ingatlan területére vonatkozóan,
- 7/2010. (VII. 29.) önkormányzati rendelet Harmat utcától délnyugatra tervezett kertvárosias lakóterületre.
- 13/2012 önkormányzati rendelet

- 14/2013.(IX. 12.) önkormányzati rendelet a nyugati ipari gazdasági területre vonatkozóan,
- 19/2017. (XII. 14.) önkormányzati rendelet a helyi építési szabályzatról szóló 7/2001. (VIII. 8.) önkormányzati rendelet módosításáról a kézilabda-csarnok kapcsán.
- 10/2019. (IX. 11.) önkormányzati rendelet a Naperőmű-park elhelyezése céljából.

Inárcs településrendezési eszközei több mint 10 éve készültek. Menet közben a jogszabályi környezet – az Étv., a Trk., az OTÉK és a szakági jogszabályok –, és a településrendezési tervek készítésének gyakorlata is jelentősen változott, ezért a tervek korszerűsítésre és felülvizsgálatra szorulnak.

1.6.2. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MEGÁLLAPÍTÁSAI, MEGVALÓSULT ELEMEEK

A rendezési terv külön ábrázolta a település kül- és belterületét. A **külterületet** túlnyomórészt mezőgazdasági területek és erdőterületek alkotják, a belterülettől délnyugatra a mezőgazdasági területek, a belterülettől északkeletre az erdőterületek dominálnak. A mezőgazdasági területeken belül megkülönböztetésre kerültek az általános mezőgazdasági területek, amelyek a vasútvonal és belterület között illetve a dabasi úttól keletre találhatóak. Farmgazdasági területként került kijelölésre a belterülethez délről és nyugatról csatlakozó egy-egy terület, ahol nagyobb beépítés és lakóépület elhelyezése is lehetséges. Kisparcellás mezőgazdasági terület a belterülettől északra található korábbi zártkertek területe. Védett mezőgazdasági területként került besorolásra az Ócsai tájvédelmi körzethez tartozó területrészt a közigazgatási terület déli, délnyugati részén. Ugyanitt található néhány védett erdőterület foltja is, míg a többi erdő a szabályozási terven védő erdő besorolást kapott. A település déli sarkában kisebb ipari gazdasági terület, nyugati részén és az autópálya csomópont környezetében kereskedelmi, gazdasági terület van kijelölve. Különleges sport, rekreációs terület a belterülettől északra lévő térség a Szent György kúria környezetében.

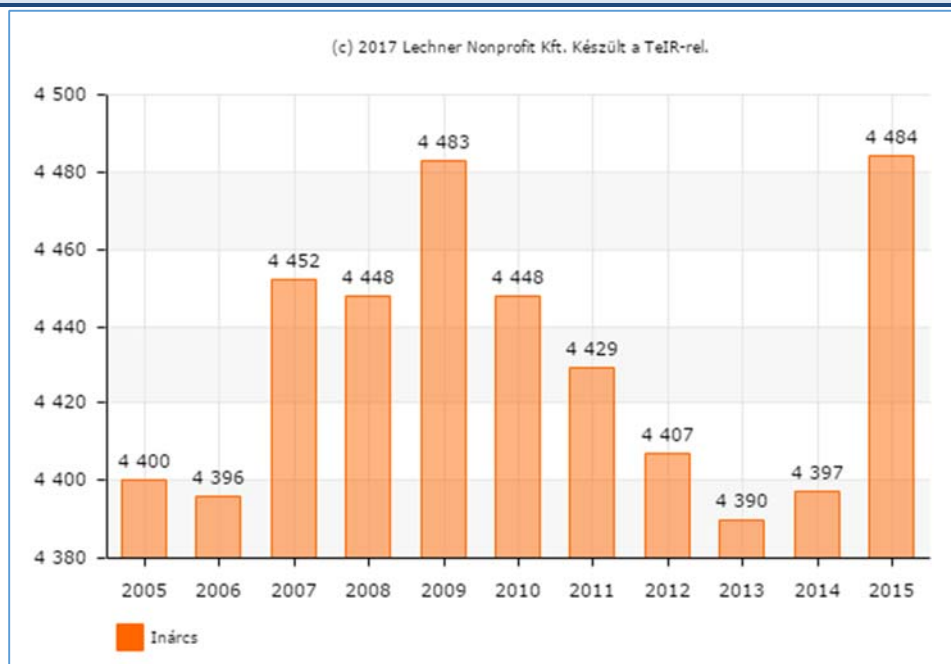
A **belterület** legnagyobb része falusias lakóterületként van besorolva. Ezek egy része már kialakult beépítésű, más területek egyelőre terv szintjén jelennek meg. Utóbbiak csak részben kerültek a szabályozási terven kijelölésre, és utak ezeken a területeken lettek kiszabályozva. Több, kisebb terület egység besorolása településközpont vegyes, összhangban a központi funkciók elhelyezkedésével. Kereskedelmi, szolgáltató terület a lakóterületektől északnyugatra, ipari gazdasági terület egyrészt ugyanott, másrészt a lakóterületektől délre található. Különleges sportterület a belterület közepén van, különleges terület, idősek otthona és közpark kapott helyett mellette. Temető a belterület északi sarkában van kijelölve.

1.7. A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

1.7.1. DEMOGRÁFIA, NÉPSSÉG, NEMZETISÉGI ÖSSZETÉTEL, KÉPZETTSÉG, FOGLALKOZTATOTTSÁG, JÖVEDELMI VISZONYOK, ÉLETMINŐSÉG

Inárcs lakossága a kétezres évek elején indult növekedésnek: négy év alatt (2000-2004) mintegy 10%-kal nőtt a lakosság száma. A népességnövekedés üteme ezután lassult, a kétezzer-tízes évek elején pedig már stagnál, majd 2015-re növekedésnek indult: **lakónépessége** mintegy 4480 fő (KSH, 2015). Az adatok szerint 2017-ban a népesség elérte a 4677 főt.

Inárcs lakónépességének alakulása

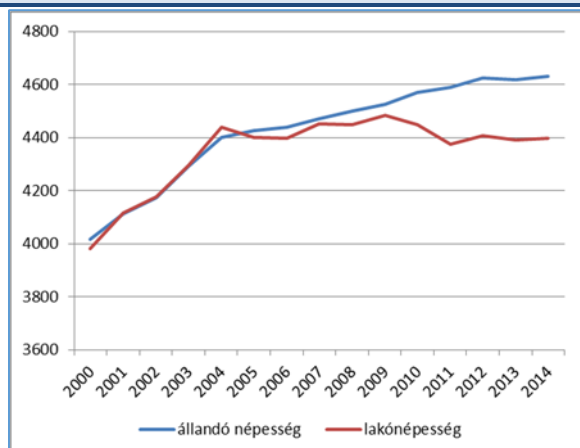

Forrás: KSH Statinfo, TEIR

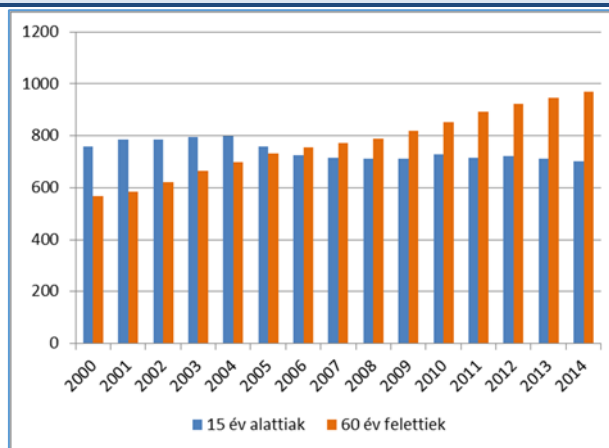
A **korszerkezetet** vizsgálva megállapítható, hogy Inárcs esetében is - az országos tendenciáknak megfelelően - jellemző a csökkenő gyermeklétszám és az idős korosztály növekvő száma, illetve az összlakosságon belüli aránya. Mindez jól látható az alábbi diagramokon is – különösen az öregségi mutató növekvő értéke jelzi egyértelműen az előregedési folyamatot.

2015-ben az olló tovább nőtt: a 60 év feletti korosztály aránya a lakónépességen belül 21,4%, míg a 14 év alattiaké 15,1%.

Népességszám

A gyermekek és az idősek számának változása

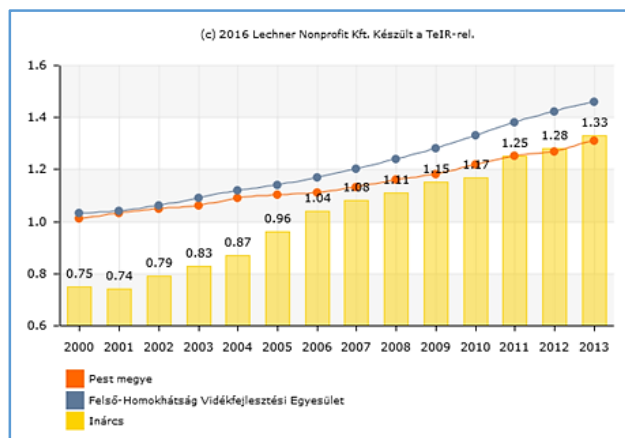

Forrás: KSH Statinfo, szerk.: Ecorys

Öregségi mutató

száz 0-14 évesre jutó 60-x éves

2000	0,75
2001	0,74
2002	0,79
2003	0,83
2004	0,87
2005	0,96
2006	1,04
2007	1,08
2008	1,11
2009	1,15
2010	1,17
2011	1,25
2012	1,28
2013	1,33

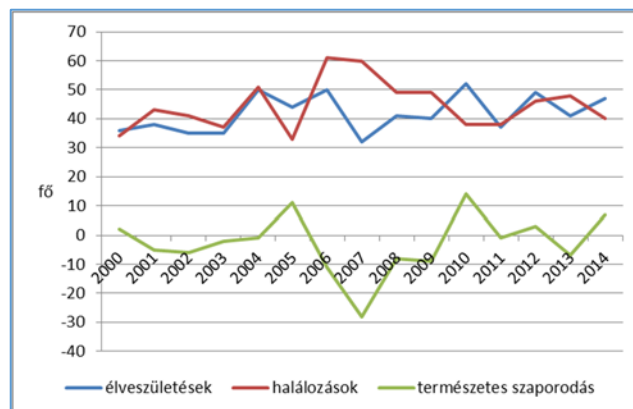

öregségi mutató: TEIR

A **születések** száma csekély ingadozással állandónak mondható: évente 35-50 közötti gyermek születik és a halálozások száma is hasonló mértékű. Mindkét demográfiai adatra jellemző egy csekély mértékű, de folyamatos csökkenés az utóbbi 5 évben. A természetes szaporodást (=a születések és a halálozások számának különbségét) bemutató adatokban látszik ez az ingadozás.

Természetes szaporodás

év	Élve-születések száma (fő)	Halálozások száma (fő)	természetes szaporodás(fő)
2000	36	34	2
2001	38	43	-5
2002	35	41	-6
2003	35	37	-2
2004	50	51	-1
2005	44	33	11
2006	50	61	-11
2007	32	60	-28
2008	41	49	-8
2009	40	49	-9
2010	52	38	14
2011	37	38	-1
2012	49	46	3
2013	41	48	-7
2014	47	40	7

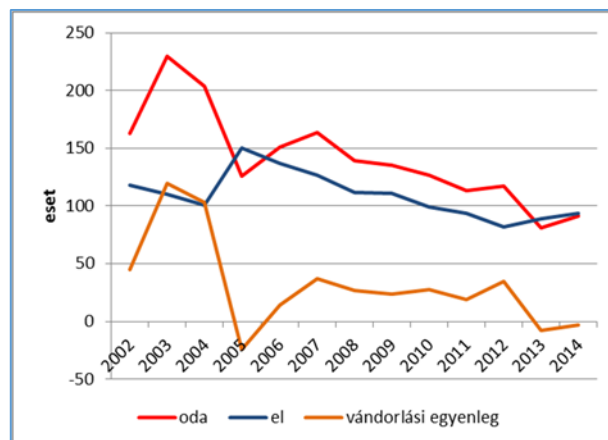

Forrás: KSH, szerk. Ecorys

A természetes szaporodás mellett a vándorlások befolyásolják egy település népességszámát. Inárcs vándorlási egyenlege a kétezres évek elejének pozitív maximuma után meredek esést mutat, ami a csökkenő bevándorlási és növekvő elköltöztetési esetek eredménye. Ezt követően minden évben kismértékű, de pozitív volt a község vándorlási egyenlege egészen 2012-ig, mert utána – ha minimális mértékben is – de az elvándorlások száma meghaladta a beköltözőkét, így az egyenleg negatív lett.

Vándorlások

év	Állandó oda-vándorlások száma	Állandó el-vándorlások száma	Vándorlási különbség
2002	163	118	45
2003	230	110	120
2004	204	101	103
2005	126	150	-24
2006	151	137	14
2007	164	127	37
2008	139	112	27
2009	135	111	24
2010	127	99	28
2011	113	94	19
2012	117	82	35
2013	81	89	-8
2014	91	94	-3

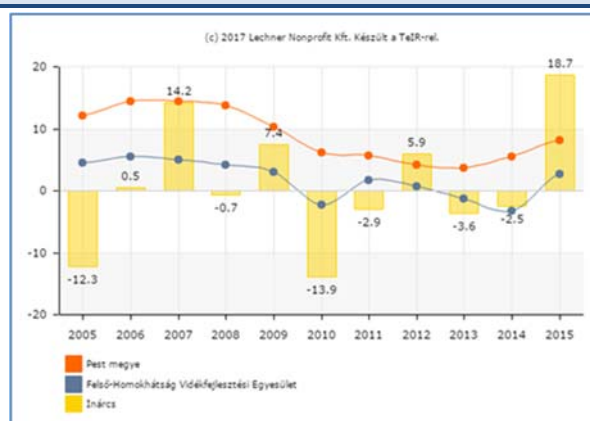
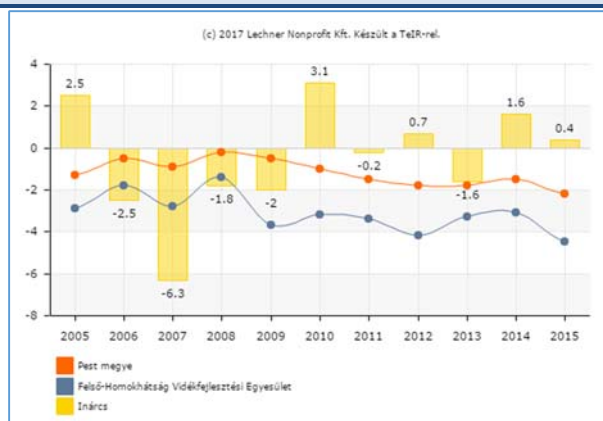
Forrás: KSH, szerk. Ecomys

Az alábbi diagramok a megyei és a térségi összehasonlítást tartalmazzák. (A fentiekhez képest az adatokban felfedezhető eltérést a statisztikai alap adatállományának különbségei okozzák.)

A jobb oldali diagram a megyei és a Felső-Homokhátság településeinek adataival hasonlítja össze Inárcs természetes szaporodásának százalékos adatait: a több település természetesen kiegyenlített képet mutat, de az látható, hogy az ezredforduló óta egy évben sem volt pozitív a térség ezen mutatója.

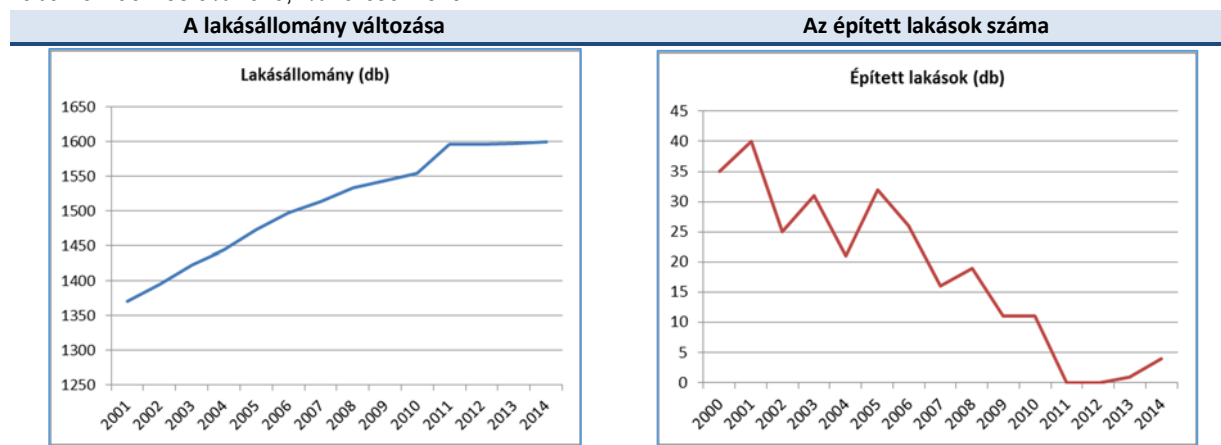
A bal oldali ábrán pedig a vándorlási különbség hasonló adatai láthatóak: A kétezres évek eleje óta a térség és egész Pest megye vándorlási nyereséget mutat. A Budapestről történő kiköltözések mértéke láthatóan csökken, a szuburbanizáció lecsendesedésével a megyei és a térségi átlag jelenleg nulla közeli.

Természetes szaporodás és vándorlások Inárcson és a térségben

A környező települések között viszonylag jelentős különbségek vannak mind a természetes szaporodás, mind a vándorlási egyenleg tekintetében – ami megyei szinten kiegyenlítődik (fogyás illetve vándorlási nyereség). Bugyi mellett Inárcs volt, amely mindkét tekintetben fogyást mutatott a kétezzer-tízes évek közepéig, a legnagyobb pozitívummal pedig Felsőpakony rendelkezett. **2015-ben pedig már Inárcs a térség egyik legnagyobb pozitív vándorlási egyenlegével rendelkező települése volt:** ezer lakosra vetítve a nyereség közel 19 ezrelék.

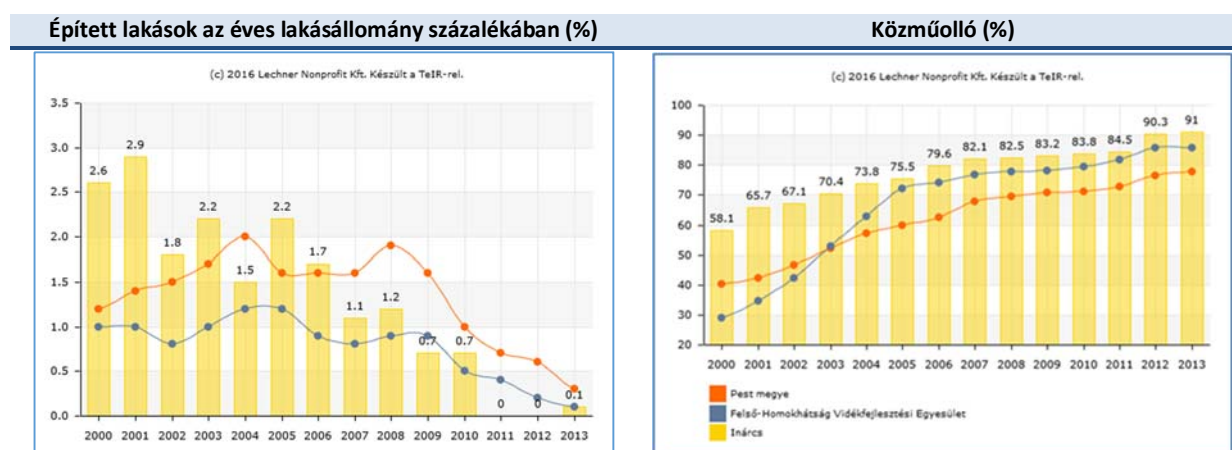
A község **lakásállomány**ának növekedése összhangban van a népességszám változásával: a kétezres évek eleje óta tartó csökkenő bevándorlás nyomán az épített lakások száma is folyamatos csökkenést mutat, ami a 2010-es évekre már a lakásállomány stagnálásában is megmutatkozik. Az épített lakások az éves lakásállomány százalékában a 2001-es 3%-ról 0,1%-ra csökkent.

Forrás: KSH, szerk. Ecorys (Megj.: az épített lakásoknál 2011 és 2012 évekre nincs adat)

Az újonnan épült lakások az utóbbi évtizedben kivétel nélkül komfortosan épültek. A komfort nélküli, félkomfortos és szükség-lakások aránya a lakott lakásokon belül 21,6 % volt 2001-ben és tíz évvel később 7%-ra csökkent. A lakáskörülmények javulása, a komfort nélküli régi házak lebontásával, illetve újjáépítésével a tágabb környezetben is jellemző: a megyei átlag is hasonlóan nagyarányú csökkenést mutat (24-ről 8,5%).

A 2016-ban bevezetett Családi Otthonteremtési Kedvezmény (CSOK) hosszú távú hatásai még nem láthatóak, és a rendszer is még tovább fog finomodni, az viszont valószínűsíthető, hogy hatására az agglomerációban nem lesz ismét olyan mértékű a kiköltözési és lakásépítési kedv, mint az elmúlt évtizedekben volt. Ma már az legtöbben tisztában vannak agglomerációs életvitel hátrányaival is (napi több órás utazás, a szociális ellátórendszer és a megszokott városi szolgáltatások hiányosságai), mindemellett egyes területeken felerősödhet a szuburbanizáció (a települések fejlődése, rendelkezésre álló szabad telkek, kedvezmények, stb. miatt).

Forrás: TEIR, LEADER Helyi Fejlesztési Stratégiák tervezését támogató alkalmazás

Inárcson a közműöllő, azaz a közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya a vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások százalékában az ezredforduló óta jelentősen megnőtt, mára szinte teljes közművesítettségről beszélhetünk (91%). A közcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 84%, a z ivóvíz-hálózatba bekapcsoltaké pedig 93% volt 2013-ban.

A szelektív hulladékgyűjtésbe 2017-ben már a lakások mintegy 3/4-e bekapcsolódott.

1.7.2. TÉRBELI-TÁRSADALMI RÉTEGZŐDÉS. KONFLIKTUSOK, ÉRDEKVISZONYOK

A legutolsó két népszámlálás óta eltelt évtizedben térségi szinten is nőtt a foglalkoztatottak száma; Inárcson 51,7-ről 57,9%-ra. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya ezzel párhuzamosan csökkent.

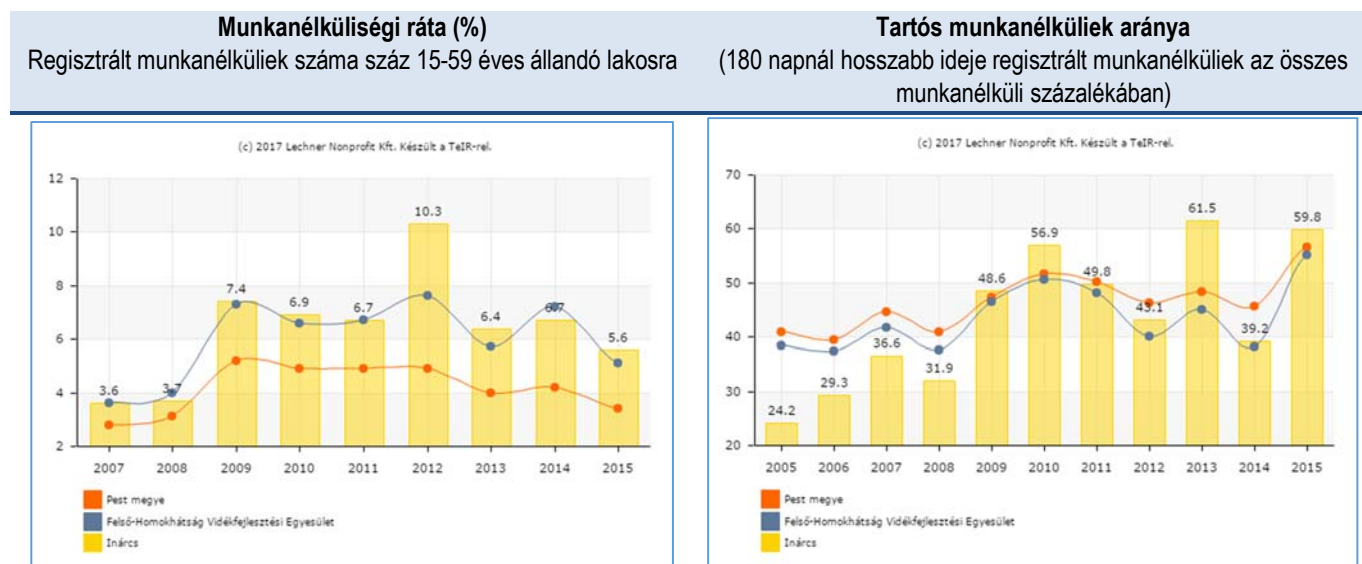
A népszámlálások adatainak összehasonlítása

	Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül (%)		Naponta ingázó (eljáró) foglalkoztatottak aránya (%)		Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya (%)		Munka-nélküli-ségi ráta (%)		Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya (%)	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
megye	55,6	60	56,6	62,3	35,1	32,6	~5	4,9	16,2	8,5
Inárcs	51,7	57,9	65,4	69,8	35,5	32,8	6,1	5,3	24,5	9,2
Kakucs	54,5	58	70,2	72,7	39,2	38	3,9	4,4	25,4	14
Újhartyán	55,3	64,2	52,4	51,1	41,9	34,4	5,6	4,2	15,6	5,6
Bugyi	54,6	62,7	31,3	35,1	37,8	35,7	5,4	4,5	22,2	10,3
Dabas	55,5	62,2	37,9	39,2	34,7	31,5	4,6	5,2	20	9,4

Forrás: TEIR

Népszámlálási adatok alapján a térségben foglalkoztatott emberek ingázási aránya az országos és megyei átlagnál nagyobb értéket mutat. Budapest közelsége is kimutatható az adatokban, hiszen a megyei átlag közel 30 %-kal, míg a térségi átlag 20%-kal nagyobb az országos adatoknál. Ez alól kivétel Dabas, illetve a vele szomszédos Bugyi, ahol jobb a helyi munkalehetőségek.

A **munkanélküliség** növekedése az ország többi településéhez hasonlóan itt is érzékelhető volt: a munkanélküliek száma 2008-ról 2009-re közel duplájára nőtt és 3 évig ezen a szinten stagnált (2015 fő körül), majd a 2012-es csúcs (325 fő) után ismét 200 fő körülire csökkent.

Forrás: TEIR

Az alábbi táblázat a foglalkoztatottság és munkanélküliség 2013-as adatait foglalja össze megyei és a környező települések összehasonlításában:

2013	regisztrált munkanélküliek száma	munkanélküliségi ráta (%)	tartós munkanélküliek aránya (%)	Legfeljebb 8 általános iskolát végzett regisztrált	25 év alatti / és a 45 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya (%)
------	----------------------------------	---------------------------	----------------------------------	--	---

				munkanélküliek aránya (%)	
megye		4	48,4	36	13,9 / 41,9
Inárcs	200	6,4	61,5	37,7	17,7 / 37,3
Kakucs	109	5,5	58,7	35,4	16,7 / 28,5
Újhartyán	60	3,2	30	17,1	20 / 38,6
Bugyi	165	4,6	38,8	37,7	18,2 / 42,1
Dabas	567		44,8	35,1	18,5 / 34,8

Forrás: TEIR

A pályakezdő álláskereső száma egyre növekszik: 2008-ban 697 főt regisztráltak, 2009-ben már 702, 2010-ben pedig 717 főt, 2011-ben már 721-et¹. Mindennek több oka is van: a fiatalok nem akarnak abban a tanult szakmájuk elhelyezkedni; az adott szakmában csak gyakorlattal rendelkezők számára volna állás, stb., ezért is fontos az átképzés. A pályakezdő munkanélküliek aránya 2013 óta csökken Inárcson: 2015-ben az összes munkanélkülinek már csak a 12,4%-a volt 25 év alatti. Továbbra is magas ugyanakkor a 45 év feletti munkanélküliek aránya: közel 40%.

Az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában Inárcson 2012-ben 27% volt, míg a megyei átlag 24% volt.

Az alacsony iskolai végzettségű tanulók foglalkoztatottsága jellemzően a segédmunkára és a kertészeti munkára irányul.

	száz lakosra jutó adófizetők száma (fő)	Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak megoszlása az aktív korúak arányában (%)
	2013	2013
megye	43,1	23,8
Inárcs	43,6	27
Kakucs	40	32,6
Újhartyán	47	31,8
Bugyi	44,1	31,4
Dabas	45,8	26,6

Forrás: TEIR

A foglalkoztatás szervezését Inárcs Nagyközség Polgármesteri Hivatalának Szociális Osztálya látja el. A közfoglalkoztatás keretében főként azokat az embereket foglalkoztatják, akiknek nincs alkalmuk egyszerűsített jogviszony keretében végzett munkavégzésre, így nem tudják teljesíteni az aktív korúak felülvizsgálata során előírt 30 napos kötelezettséget. Az önkormányzat kapcsolatban áll a Pest Megyei Kormányhivatal Dabasi Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségével.

A közfoglalkoztatás az egész térségben jelentős, mértéke a 2010-es évek elején tetőzött, majd csökkenésnek indult, de nem számottevő mértékben. A közfoglalkoztatottak száma Inárcson is 2011-ben volt a legmagasabb (90 fő, ebből a romák aránya kb. 30%); egy évvel később már csak fele ennyien voltak. (2011. szeptemberében került bevezetésre a 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét.)

A helyi vállalkozók is foglalkoztatják az alkalmi munkavállalókat idegymunkákra, ami érzékelhető az önkormányzatnál is, mert ilyenkor mintegy felére csökken az átmeneti segélyért folyamodók száma. Az önkormányzati fenntartású intézmények a mélyszegénységben élőket és a romákat is foglalkoztatják, hogy így is segítsék a nehéz helyzetben lévő családokat. (HEP)

¹Helyi Esélyegyenlőségi Program

A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat minden évben megalapozott közfoglalkoztatási tervet készít, ennek keretében megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit, összehangolja a feladatokat és az érintett személyek tudását és tapasztalatát; továbbá kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozás előnyeit.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés – közlekedés

	átlagos elér- hetőség autó- val	autóbusz járatpá- rok száma mun- kanapokon	átlagos uta- zási idő autó- busszal	vonat járatok át- lagos száma munkanapokon	átlagos uta- zási idő vo- nattal	kerékpárúton való meg-köze- líthetőség	átlagos uta- zási idő ke- rékpáron
Legközelebbi te- lepülésközpont	5 perc	6	5 perc	10	10 perc	jó	5 perc
Budapest	40 perc	12	45 perc	10	60 perc	nincs	120 perc

Forrás: Inárcs Helyi Esélyegyenlőségi Programja, 2013., p. 22.

Az ezredforduló óta sokat javult a község **képzettsége**: korábban (2001) a lakosság 40%-a csak általános iskolát végzett, és csak mintegy 6%-nak volt felsőfokú végzettsége, míg 2011-ben a felnőtt lakosság mintegy 13%-a rendelkezett felsőfokú végzettséggel és csak 18%-ának volt a 8 általános iskolai osztály a legmagasabb végzettsége.

A népszámlálások képzettségi adatai- a legmagasabb iskolai végzettségek a 7 éves és idősebbek arányában (%)

	ált. isk. 8. osztályt vég- zetek		érettségi		középfokú, érettségi nélkül		diploma	
	2001	2011	2001	2011	2001	2011	2001	2011
megyei járásközpontok	25	22	23	30	21,5	18,4	10,7	17,7
Inárcs	30	28,6	16,3	27,8	22,6	21	4,5	10,1
Kakucs	35,2	32,7	12,8	24,2	20,4	20	3,7	8,4
Újhartyán	23,5	23,7	17,8	26,9	24,3	24	6,1	12
Bugyi	36,5	34,3	14,8	22,1	21,9	23,4	4	6,6
Dabas	30	27,9	15,7	24,4	23,1	22,7	5,8	10,3

A környező településeken is hasonló változásokat figyelhetünk meg, kivéve Bugyi esetében, ahol sokkal kisebb mértékű volt a képzettségi mutatók javulása.

Legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül (%)

	általános iskola		felsőfokú	
	2001	2011	2001	2011
Inárcs	40,2	17,9	5,8	12,7
Kakucs	46,5	24,8	4,8	9,9
Újhartyán	27,2	11,7	7,5	13,7
Bugyi	41,8	23,1	5	8
Dabas	37,3	19,3	7,4	12,5

Forrás: TEIR

1.7.3. TELEPÜLÉSI IDENTITÁST ERŐSÍTŐ TÉNYEZŐK

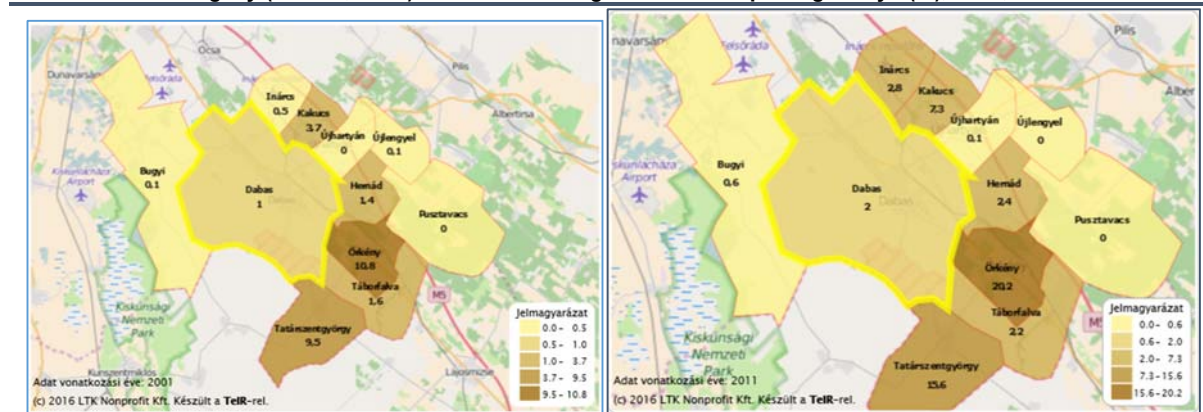
Nemzetiség, vallás

A térségben jellemzően 4 nemzetiség jelenik meg jelentősebb számban: a bolgár, a német, a román és a szerb. A lakosság kevesebb, mint 2%-a tartozik valamilyen hazai nemzeti kisebbséghez.

A roma lakosság aránya jelentősen megnőtt az utóbbi másfél évtizedben: a 2001-es népszámláláskor alakosság 0,5%-a vallotta magát romának, 2011-ben pedig 2,8%. A helyi lakcímnnyilvántartás adatai szerint 2012-ben Inárcon 96 fő² roma nemzetiségű ember élt.

A társadalmi összetétel vonatkozásában fontos a cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség jelenléte. A térségben e kisebbség aránya a népességen belül 2001 és 2011 között átlagosan 1,3%-kal növekedett, így elérte a 3,6 %-ot (a megye cigány lakosságának 13%-a, mely Örkény, Dömsöd, Kakucs és Tatárszentgyörgyre koncentrálódik).

A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozó népesség aránya (%), 2001, 2011

Forrás: TEIR, ITS tervezését támogató alkalmazás, 2015.

A község vallási megoszlása, illetve választadási készsége az országos átlagot tükrözi: a lakosság közel egyharmada vallotta magát katolikusnak. A második legnagyobb felekezet a református (kb. a lakosság 10%-a), a harmadik pedig az evangélikus. A lakosság túlnyomó része azonban itt sem válaszolt erre a kérdésre.

Történeti és kulturális adottságok³

Inárc a térség egyik legújabb, mégis legnagyobb történelmi múltú visszatekintő települése. A nyolcszáz éves község fejlődését a főváros közelsége mellett mindvégig a közlekedési viszonyok határozták meg. A középkorban a mai öregországi út nyomvonalán haladó "Szegedre vezető nagy út" bírt fontossággal. Újratelepülésében az 1889-ben forgalomba helyezett Budapest-Kecskemét vasút játszotta a főszerepet. Legújabb kori reneszánszához pedig az M5-ös autópálya járult hozzá, melyhez a község saját erőből épített csatlakozó utat.

Inárc határában a középső bronzkortól kezdve számos régészeti kultúra népe megtelepedett. A helynév egy magyarok körében is használatos, 'előkelő származású ember' jelentésű ótörök szóból származik; először 1263-ban jelent meg a középkori forrásokban „Inarch” alakban. Szent György temploma XIV. századi eredetű.

A lakosság szerencsésen átvészelte a török uralom első felét. Főleg gabonát és zöldségféléket termesztett, juh- és marhatartással foglalkozott, s saját szükségleteire szőlője is volt. Inárc az Ócsától délre fekvő falvakkal együtt a 15 éves háború idején pusztult el. Inárctól 1896 körül két nagybirtokos - Tolnay Lajos és a Rötzer család - indította el a fejlődés útján. A kiépülő szőlő- és borkészítő gazdaságok munkaerőigénye sorozatos betelepülési hullámokat idézett elő. Inárc külterületi pusztából 1945 után önálló községgé alakult, népessége pedig ismét megduplázódott. Az 1980-as évek derekától a régi lakóházak helyén modern villanegyedek épültek, a rendszerváltozás után pedig az elmaradott infrastruktúrát is rohamos ütemű urbanizálódás váltotta fel.

Inárc területén fekszik az Ócsai Tájvédelmi Körzet területének harmada: a Rókás-mocsár, a Nagyturján és a Mádencia-erdő egy része. Könnyen elérhetők az autópálya keleti oldalán Csévharaszt védett területei (ősbörökás, Gyöngyvirágos tölgyes, Gyertyános, Szürke nyár és Szomorúfűz), a szigorú védelmet élvező Dabasi turjános, valamint a pusztavacsi Országközpont.

Inárc négy testvértelepüléssel tartja a kapcsolatot: Réty (Reci) romániai magyar község; a vajdasági Ada;

²HEP, 2013.

³www.inarcs.hu

Nádszeg szlovákiai nagyközség (Trstice); Bene Kárpátalján.

Helyi nevezetességek

- Középkori templomrom
- Tolnay kúria: 1895-98 között épült Tolnay Lajos országgyűlési képviselő nyaralója (ma speciális otthon)
- Tolnay Lajos bronz mellszobra (Kampf József), akinek a magyar vasúttörténet egyik legjelentősebb fejlődési szakaszát, Inárcs község pedig újjászületését köszönhet.
- A két világháború hősi halottainak emlékműve, 1991. (Kampf József)
- Parasztpolgárok c. rusztikus fa portrérár (Polyák Ferenc) a Galenusz patika előtti téren
- Zrumeckzy-emlékmű (id Varga László faragása), az inárcsi születésű építész halálának 80. évfordulójára (1997)
- Tájház

Az inárcsi születésű Zrumeckzy Dezső, népi szecessziós építész-grafikusról kapta a nevét a község művelődési háza.

1.8. A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

Inárcs Nagyközség Önkormányzata által fenntartott illetve működtetett intézmények:

Oktatási-nevelési intézmények: ▪ Boglárka Néphagyományőrző Óvoda ▪ Tolnay Lajos Általános Iskola	Egészségügyi és szociális intézmények: ▪ Háziiorvosi Szolgálat ▪ Inárcsi Tipegő Bölcsőde ▪ Védőnői Szolgálat ▪ Fogorvosi Szolgálat
Közművelődési intézmények: ▪ Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtár	Gazdasági intézmények: ▪ Inárcsi Közszolgáltató Nonprofit Kft.

1.8.1. HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁSOK

Oktatási-nevelési intézmények

Önkormányzata egy óvodát működtet, a központi óvoda Boglárka Néphagyományőrző Óvoda a székhelye a Széchenyi téren van, a két telephely pedig a Hunyadi és József utcákban. A három telephelyen 8 csoport működik. Továbbá az önkormányzat fenntart egy bölcsődét is 42 férőhellyel. A Tolnay Lajos Általános iskolának pedig az állami tankerületi központ a fenntartója.

Az intézmények létszám és kihasználtsági adatait az alábbi táblázat foglalja össze.

Intézmények	gyermek-létszám	dolgozói létszám	férőhely	kihasználtság
Boglárka Néphagyományőrző Óvoda	144	28	150	115%
SNI figyelembevételével				122%
Tolnay Lajos Általános Iskola (alsó tagozat) Fekiacs u.	180	7	210	85%
Tolnay Lajos Általános Iskola (felső tagozat) Tolnay u.	142		236	60%
Inárcsi Tipegő Bölcsőde	38	12	42	100%

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, 2016.

A hátrányos helyzetű gyermekek száma a KSH statisztikája szerint: az óvodában: 31 (2011), 16 fő (2013); az általános iskolában 101 fő (2011), 20 fő (2012) és 37 fő (2013).

Az önkormányzat, mint a helyi közoktatási intézmények fenntartója, elkészítette a közoktatási feladatokhoz kapcsolódó önkormányzati minőségirányítási programot, amely meghatározza a közoktatási intézményrendszer egészére vonatkozó fenntartói elvárásokat és az intézmények által ellátandó feladatokat.

Az inárcsi diákok a régió négy kisvárosában működő öt középiskola közül választhatnak, vagy a fővárosi intézményeket is igénybe vehetik.

Egészségügyi és szociális szolgáltatások

Az önkormányzat kötelező feladatákként biztosítja a településen a háziorvosi ellátást (2 felnőtt és egy gyermek praxis keretében, rendelőben) továbbá a fogászati, valamint a védőnői ellátást (2 védőnői körzettel). A védőnői és nőgyógyászati rendelés az Egészségházban történik.

A szakorvosi rendelőintézet és a mentőállomás a 10 km-re fekvő kistérségi központban, Dabason található.

Az Inárcsi Tipegő Bölcsőde 2014-ben épült a Hunyadi János utcában, a Boglárka Óvoda szomszédságában, 42 férőhellyel működik.

A bölcsőde mellett 2 családi napközi is működik.

Speciális Bentlakásos Otthon: Az 1800-as években épült Tolnay-Kúria ad helyet a 92 férőhelyes, megyei fenntartású bentlakásos otthonnak, ahol értelmi fogyatékos személyek ápolását és gondozását látják el. Az otthon fenntartója Pest megye Önkormányzata.

Dabasi Család- és Gyermejjóléti Szolgálat és Központ

- Gyermejjóléti szolgálat: fő tevékenysége a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése. Szolgáltatások: családgondozás; tanácsadás családi konfliktus esetén, gyermeknevelési problémákkal kapcsolatosan; családterápia.
- Családsegítő szolgálat: egyének és családok szociális, életvezetési és mentálhigiénés problémáinak megoldásában nyújt segítséget, a családi konfliktusok megoldását segíti elő.
- Házi segítségnyújtás: Az idős, beteg és fogyatékos emberek részére nyújtott szolgáltatás, amelynek keretében a gondozott személy fürdetése, étkeztetése, gyógyszerhez való hozzájutása, valamint közvetlen környezete rendben tartása biztosítottá válik. Házi segítségnyújtásban részesülők száma 2013-ban: 88 fő, korábban több.

Tanyagondnoki szolgálat

A tanyákon / a külterületeken élőknek szóló ingyenes szolgáltatás, az ott élők mindennapjainak segítése. A szolgálatot 1 főállású tanyagondnok látja el egy kisbusszal.

A szociális alapszolgáltatásban és nappali ellátásban foglalkoztatottak száma összesen 2013: 15 fő, korábban 30 Fogyatékosokat (is) ellátó nappali intézmény 1 db, 15-20 fővel működik, foglalkoztatott: 2 fő.

gyógyszertár: 1db

MPE OCE által fenntartott segítségnyújtó szolgálat.

Az önkormányzat az alábbi szociális ellátásokat és szolgáltatásokat biztosítja:

szociális szolgáltatás	szociális ellátások
▪ házi segítségnyújtás	▪ rendszeres szociális segély ▪ időskorúak járadéka ▪ nyugdíjasok részére karácsonyi ajándék-csomag ▪ egyedül élő 70-év feletti személyek szemetészállítási díjának átvállalása ▪ helyi buszközlékedésre kedvezményes buszbérlet biztosítása ▪ Bursa Hungarica Ösztöndíj tartós munkanélküliek bérpótló juttatásában részesítése ▪ újszülött csomag ajándékozása ▪ rendkívüli gyermekvédelmi támogatás ▪ szociálisan rászoruló gyerekek nyári táboroztatása ▪ tankönyvtámogatás ▪ rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

	▪ lakásfenntartási támogatás (normatív és helyi) ▪ ápolási díj ▪ közgyógy igazolvány ▪ átmeneti szociális segély	▪ minden Inárcson tanuló gyermeknek karácsonyi ajándécsomag ▪ kiegészítő gyermekvédelmi támogatás
--	---	--

Inárcs önkormányzata kiemelten kezeli a **gyermek- és ifjúságvédelmi** feladatokat.

Ennek módosítása folyamatban van, melyhez át kell tekintenie azt, hogy a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatait milyen intézményi háttérrel látja el, s milyen az intézmények kihasználtsága, továbbá figyelembe kell venni a gyermekvédelmi rendszer által tett észrevételeket.

A településen működő gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások:

- családsegítő szolgálat az Együtt segítő szolgálat közreműködésével,
- a nagycsaládos egyesület működésének támogatása, illetve, az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgáló programok támogatása

Segélyezés

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek átlagos száma Inárcson 2005 körül 100 fő körül mozgott és azóta meredeken emelkedett: 2010 óta 230 fő (2013-ban pedig már 254 fő volt). (TEIR) A 2011. évben 765 darab szociális kérelem érkezett, míg a 2012. évben 835 volt a szociális ügyiratok száma. A 2010-es évről a 2011-es évre megduplázódott a segélyezettek száma, hiszen míg 2010-ben 38 fő foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő volt, 2011-ben már 68 fő részére állapítottak meg jogosultságot. (HEP) 2016-ban 145 fő részére lett megállapítva rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, míg 2017-ben 74 fő részére állapított meg a jegyző rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti jogosultságot. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban 2017 decemberében a Dabasi Járási Hivatal nyilvántartása alapján 38 fő részesült.

Lényegesen megváltozott az állam és az önkormányzatok által nyújtott, illetve nyújtható szociális ellátások rendszere. A rendszeres szociális segély megszűnt, helyette egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás adható, valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás az aktív korú ellátáson belül, ami a járási hivatalnál igényelhető. Szintén itt elérhető támogatások a közgyógyellátás, az ápolási díj és az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Az önkormányzatnál jelenleg igénybe vehető támogatások:

Havi rendszerességgel nyújtható települési támogatások:

1. A lakatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtható települési támogatás (2016-ban 39 fő részére, 2017-ben szintén 39 fő részére lett megállapítva a támogatás)
2. 18. életévét betöltött tartósan beteg hozzátartozó gondozásához kapcsolódó települési támogatás (2016-ban 1 fő részére lett megállapítva a támogatás, míg 2017-ben nem érkezett ilyen irányú igény)
3. A gyógyszerkiadások viseléséhez kapcsolódó települési támogatás (2016-ban 18 fő részére lett megállapítva a támogatás, míg 2017-ben 21 fő volt jogosult a támogatásra)

A Szociális-és Esélyegyenlőségi Bizottság bírálja el a kérelmeket.

Eseti jelleggel adható támogatások:

1. Rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatás állapítható meg azon szociálisan rászorult személyeknek, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon gondoskodni nem tudnak, vagy akiknek nem várt többletkiadásai merülnek fel. A kérelmek elbírálása a Szociális-és Esélyegyenlőségi Bizottság hatáskörébe tartozik, az azonnali intézkedést igénylő, a kérelmező testi épségét vagy létfenntartását veszélyeztető körülmények fennállása vagy elemi kár esetén a polgármester is nyújthat rendkívüli települési támogatást.

- Jegyzői hatáskörű kérelmek:
 1. rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: 2017-ben 74 fő részére lett megállapítva
 2. óvodáztatási támogatás: 2015-ben megszűnt
 3. hátrányos/halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

- 2016-ban 53 hátrányos helyzetű tanulót, valamint 24 halmozottan hátrányos helyzetű tanulót tartottunk nyilván
- 2017-ben 27 hátrányos helyzetű tanuló részére, valamint 3 fő halmozottan hátrányos helyzetű tanuló részére lett megállapítva jogosultság.
- Bizottsági hatáskör:
 1. HPV védőoltás támogatása: nincs
 2. a települési támogatások az előző bekezdésben vannak kifejtve
- Polgármesteri hatáskör:
 1. Köztemetés a 2017-es évben 4 fő esetében lett megállapítva.

Kultúra

A község kulturális életének központja a Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtár. Az alábbi eseményeket, illetve szakköröket szervezi:

- Falunap
- Szüreti felvonulás
- Szent Iván éji tűzgyújtás
- Szent István napi ünnepség
- Sportfoglalkozás heti 10x20 fő / 45 hét
- Szakkörök heti 10x10 fő / 45 hét
- Tájházak napja
- Húsvétolás
- Borkostoló, borverseny
- Nyári táborok működtetése

A gyermekek a zeneiskolában tanulhatnak hangszeres zenét. Ezen kívül rajz szakkör és színjátszókör is működik. A településen 3 egyházközség működik: a katolikus, a református és a Magyar Pünkösdi Egyház Újszövetség Gyülekezet. Mintegy 25 civil szervezet, egyesület működik a községben, melyek a helyi gyermekek, a kultúra, a zenei élet, a sport, illetve a nehéz helyzetűek támogatói. A község legfőbb hírforrása a települési honlapon kívül a havonta megjelenő Inárcsi Új Hírmondó.

Sport, rekreáció

Inárcson több sportág és szabadidős tevékenység lehetőségei biztosítottak. Öt sportegyesület működik:

- Inárcs-Örkény Kézilabda Club Egyesület
- Inárcs Vasas SE. Labdarúgó Szakosztály
- Birkózó Szakosztály
- K.I.Ú. Karate Sportegyesület
- Inárcsi Kudo Egyesület

Sportlétesítmények:

- Sportpark: a település szívében (József utca)
- A Tolnay Lajos utcai iskola sportpályája és tornaterme

Az önkormányzat gondoskodik a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos karbantartásáról, rendben tartásáról, továbbá támogatja a sportegyesületeket (kézilabda, labdarúgás, birkózás) és segíti pályázati tevékenységüket. A József utcai sportpályához kapcsolódva olyan infrastruktúrát épít ki, amely alkalmas helyszínné teszi nagyobb sport-, illetve egyéb rendezvény lebonyolítására (öltöző épület bővítése). A kamaszpark a már játszótérrel kinőtt fiatalok mozgás- és szabadidő-eltöltési igényének kielégítésére épült.

Vendéglátás, idegenforgalom

A környező településekkel összevetve Inárcs nagyon jól ellátott vendéglátó és szálláshelyek tekintetében. Autópálya menti fekvésének köszönhetően ezek forgalma és vendégköre messze túlmutat a környéken.

- Bagolyvár Étterem és Vendégház: II. kat. családi étterem, fedett kerthelyiséggel, kalandpályával, halastóval az M5 kihajtó közelében
- Bodrogi Kúria Hotel és Étterem: a községtől északra, elkülönülten található egy parkban, wellness szolgáltatásokkal
- Vénusz 1 és 2 Panzió és étterem: autópálya pihenők az M5 inárcsi pihenőjének két oldalán
- Pizza Center
- Viktória fogadó
- Levendulás vendéglő

A község Inárcsi séták című turisztikai kiadványa letölthető a település honlapjáról.

1.8.2. AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG BIZTOSÍTÁSA

Inárcs Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013-ban készült. Az Intézkedési Terv fontosabb pontjai:

- A tartós munkanélküliség csökkentése, az álláskeresőket visszavezetése a munka világába.
- Hátrányos helyzet átörökítésének csökkentése
- A diszkrimináció megszüntetése: a romákkal szembeni diszkrimináció az álláskereső interjú során
- A közfoglalkoztatásban az emberek kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy a nagyon nehéz helyzetben lévő családokból is részt vehessenek a programban.
- Az ingerszegény környezetben élő gyermekek felzárkóztatása.
- A veszélyeztetettség megelőzése; a szegénység okozta családi konfliktusok megelőzése.
- A 0-3 éves korú gyermekek korai fejlesztésének helyben történő megoldása.
- A szociális ellátások bővítése, akadálymentesítés.

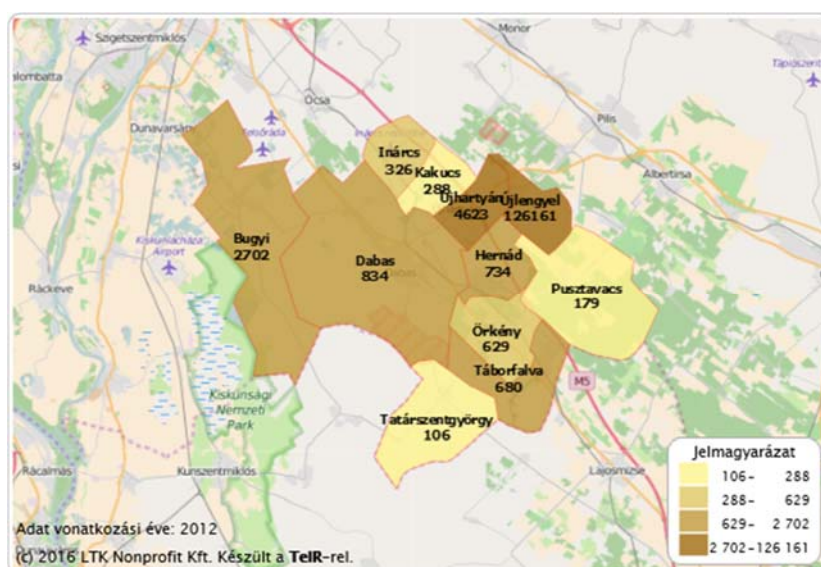
1.9. TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

Inárcs az Ország közepe kistérség központjának, Dabas város vonzásában helyezkedik el. A települést érinti a főváros közelsége, amely elsősorban a munkahelyek illetve az ingázók miatt fontos, de potenciális lehetőséget, előnyt is jelent az ipari parkban lehetséges befektetések szempontjából. Az autópálya közelsége, és a települést érintő vasútvonal is kedvező adottság, amely lehetőséget adhat a leendő befektetésekre.

1.9.1. A TELEPÜLÉS GAZDASÁGI SÚLYA, SZEREPKÖRE

Az egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték tekintetében Inárcs gyengén teljesít (326ezer Ft/fő), és messze elmarad a járási (5.379ezer Ft/fő) vagy az országos (1.918ezer Ft/fő) átlagtól. Az egy főre jutó iparüzési adót értékét tekintve Inárcs lemaradás az országos, a megyei járásközponti és a járási átlaghoz képest jelentős.

Egy lakosra jutó bruttó hozzáadott érték a Dabasi járás településeiben 2012-ben

Forrás: KSH, TEIR

A vásárlóerőt vizsgálva, az egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem Inárcsra a vizsgált 2013-as évben közel 7%-al alacsonyabb értéket mutatott az országos átlagnál és 18%-al alacsonyabb, mint a Pest megyei járásközpontok átlaga. Ugyanakkor a Dabasi járáson belül vizsgálva az átlagos belföldi jövedelem Inárcsra 7%-al magasabb, mint a járási átlag. Egy másik mutató viszont rámutat Inárcs viszonylagos gazdasági erősségére: az egy lakosra jutó idegenforgalmi (épület+tartózkodás után) adó a településen térségi összehasonlításban magasnak mondható (Inárcsra 2010-ben 1 ezer Ft/fő, járási átlag 0,2 ezer Ft/fő, országos átlag 0,7 ezer Ft/fő).

Megnevezés	egy lakosra jutó nettó belföldi jövedelem 2013-ban ezer Ft	egy lakosra jutó iparüzési adó (1000 Ft), 2011-ben
Magyarország	719,1	37,5
Dabas járás	630,1	30,8
Pest megyei járásközpontok	829,1	36,5
Inárcs	674,6	17,0

Forrás: TEIR, saját szerkesztés

Összességében elmondható, hogy Inárcsra a helyi ipar jelentősége alacsony, térségi összehasonlításban az idegenforgalom szerepe jelentősebb. A településről nagyarányú az ingázás Dabas és Budapest irányába, ahol a bejárók a járási átlagnak megfelelő jövedelemre tesznek szert.

1.9.2. A TELEPÜLÉS FŐBB GAZDASÁGI ÁGAZATAI, JELLEMZŐI

A falu életében mindig jelentős volt a mezőgazdaság, azonban már csak a lakosság kis része (foglalkoztatottak 2,8%-a 2011-ben) él földművelésből vagy állattenyésztésből. A község lakói ipari tevékenységet is folytatnak (foglalkoztatottak 24,6%-a) és egyre többen kapcsolódnak be a turizmus különböző üzletágaiba. A legjelentősebb gazdasági vállalkozások a gépjárművekhez tükörfűtést gyártó Sitec Silver Technic Kft., az alumíniumiparban tevékenykedő Aluko Hungary Kft., valamint a Bandur és Fia Fuvarozási Kft. **A helyben lévő munkahelyek száma jelentősen nőtt 2001 és 2011 között (679-ről 855-re), ugyanakkor a más településre eljárók száma is növekedett 957-ről 1232 főre.**

1.9.3. A GAZDASÁGI SZERVEZETEK JELLEMZŐI, FONTOSABB BERUHÁZÁSAI TELEPÜLÉST ÉRINTŐ FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSE

A működő vállalkozások száma az önkormányzat statisztikái szerint 2015-ben 228 db volt Inárcsra, ennek majd a háromnegyede (140 db) jogi személyiség nélküli vállalkozás, az 50 fő feletti vállalkozások száma pedig egy. Az

összes regisztrált vállalkozás 57,6%-a szolgáltatásban működik; 24,9%; a mezőgazdaságban és 17,5% az iparban. (TEIR, 2014).

Az ezer lakosra jutó kiskereskedelmi hálózati egységek száma (gyógyszertár nélkül) 2014-ben 7,7 ami alacsonyabb, mint a járási átlag (10,6). Élelmiszer jellegű üzletek és áruházak száma 2015-ben 17 darab volt. Vendéglátóhelyek száma a településen 13, míg a szálláshelyek száma jelenleg három, összesen 267 férőhellyel (Bagolyvár Étterem és Vendégház, Viktória fogadó, Bodrogi Kúria).

1.9.4. A GAZDASÁGI VERSENYKÉPESSÉGET BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

A gazdasági versenyképesség egyik legfontosabb tényezője az elérhető munkaerő mennyisége és kvalifikáltsága. A foglalkoztatottság mértéke országos szinten emelkedett az elmúlt időszakban és ez a folyamat Inárcson is tapasztalható volt: 2011-ben a 15-64 éves népességen belül ez az arány meghaladta a 57,9%-ot. A nyilvántartott álláskeresők aránya 2016-ban az önkormányzati adatszolgáltatás alapján a településen 4,07% volt, 133 fő regisztrált munkanélkülivel.

A képzettségi szint emelkedését mutatja a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya, ami 2011-ben - a járási átlagnál magasabb - 12,7%-os értéket mutatott. Ezzel párhuzamosan a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon belül csökkent, 2001-ben 40,2%, míg 2011-ben 17,9%.

Inárcs földrajzi fekvése igen kedvező, az M5-ös autópálya gyors összeköttetést biztosít Budapest, illetve Kecskemét és Szeged felé is. Tömegközlekedési alternatívát a vasút és az autóbuszjárat jelent (142. Budapest - Kecskemét vonal).

1.9.5. INGATLANPIACI VISZONYOK

Inárcson, az országos trendnek megfelelően, a 2000-es évek elején megindult a lakásépítés felfutása, ami 200-2005-ben érte el csúcspontját, amikor 30-40 lakás épült évente a településen. A gazdasági válság drasztikusan visszavette a lakásépítési kedvet, az utóbbi években a lakásépítés volumene 4 alatt volt éves szinten. Az épített lakások kivétel nélkül családi házas formában valósultak meg. Az Otthontérkép adatai szerint Inárcson jelenleg 164 ezer Ft/m² átlagáron kínálnak lakóingatlanokat. A középtávú kilátások alapján elmondhatjuk, hogy az évi 10-20 új családi ház építése fenntartható, várhatóan a rekord szintet már nem fogja újra elérni a lakásépítések száma. A településen a gazdasági ingatlanok piaca aktív, az önkormányzat újabb ipari befektetők településre vonzását célozza meg.

1.10. AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

1.10.1. KÖLTSÉGVETÉS, VAGYONGAZDÁLKODÁS, GAZDASÁGI PROGRAM

A gazdaságfejlesztés egyik alapfeltétele a kiszámítható, stabil pénzügyi háttér. Az önkormányzatok gazdálkodása elválaszthatatlan az államháztartástól, annak egyik alrendszerét jelenti. Az államigazgatás korszerűsítése során az ágazati jogszabályok változása, az adórendszer esetleges átalakítása az önkormányzat pénzügyi szabályozását is befolyásolhatja. Az elmúlt évtizedek azt mutatták, hogy az önkormányzatok költségvetési rendszerét gyakran érték jogszabályi változásból adódóan olyan külső hatások, mely kihívásokra a jövőben is felkészülniük kell lennie.

Inárcs Nagyközség 2016 évi költségvetése és 2017 évi előirányzata

Sorszám	Megnevezés	2016. évre	2017. évre
1.	Működési célú tám. Államháztartáson belülről	313 867	326 736
2.	Jövedelemadók		0
3.	Közhatalmi bevételek	173 970	181 103
4.	Működési bevételek	90 305	94 008
5.	Működési célú átvett pénzeszköz		0

Működési célú bevételek összesen:		578 142	601 846
1.	Személyi juttatások	268 610	279 623
2.	Munkaadókat terhelő járulékok	62 117	64 664
3.	Dologi kiadások és egyéb folyó kiadások	201 340	209 595
4.	Ellátottak pénzbeli juttatásai	11 200	11 659
5.	Egyéb működési célú kiadások	14 647	15 248
7.	Tartalékok – működési		0
Működési célú kiadások összesen:		557 914	580 788
1.	Felhalmozási célú tám. Államháztartáson belülről		0
2.	Felhalmozási bevételek	50 000	52 050
3.	Felhalmozási célú átvett pénzeszköz		0
Felhalmozási célú bevételek összesen:		50 000	52 050
1.	Beruházások (áfa-val együtt)	21 272	22 144
2.	Pénzügyi befektetések	744	775
3.	Felújítási kiadások (áfa-val együtt)	2 032	2 115
4.	Egyéb felhalmozási célú kiadások		0
5.	Tartalék – fejlesztési	46 180	48 073
Felhalmozási célú kiadások összesen:		70 228	73 107
ÖNKORMÁNYZAT BEVÉTELEI ÖSSZESEN:		628 142	653 896
ÖNKORMÁNYZAT KIADÁSAI ÖSSZESEN:		628 142	653 896

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

Inárcs Nagyközség Önkormányzatának gazdálkodása kiegyensúlyozott, a saját bevételek az utóbbi években folyamatosan nőnek. Az Önkormányzat fejlesztésekre, beruházásokra évről-évre nagyobb összeget tud fordítani, kiegészítve ezt sok esetben pályázati támogatással. A racionális és eredményes önkormányzati gazdálkodásnak, valamint a jelentős saját bevételnek köszönhetően az Önkormányzatnak adósságállománya nincs. A pályázatok finanszírozása során az Önkormányzat likviditását meg tudta tartani.

Tekintettel arra, hogy a saját bevételek közül különösképpen a helyi adóból származó bevételek növelésével teremthető meg a gazdálkodás szabad mozgástere, indokolt e tételre különös figyelmet fordítani. E bevételek a 2016. év tervezett adatai alapján átlagosan a költségvetés 30%-át tették ki. A helyi adó Inárcson 1991 szeptemberében került bevezetésre, a legnagyobb összegben a helyi iparüzési adó járul hozzá az önkormányzati bevételekhez.

Helyi adóbevételek alakulása (ezer Ft)

Év	iparüzési adó	gépjárműadó	magánszemélyek kommunális adója	idegenforgalmi adó	egyéb	Összesen
2016	115 000	26 000	18 000	12 000	2 970	173 970

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás, saját szerkesztés

Az állami feladatátvállalással párhuzamosan az önkormányzat összes kiadása, a működési kiadások és a felhalmozási kiadások is csökkentek az elmúlt időszakban. 2016-ban az összesített költségvetési kiadásaiból 11%-ot felhalmozási és felújítási kiadásokra, 89%-ot a működtetésére fordított az önkormányzat. A felhalmozási kiadások alacsony aránya szűk teret biztosít az önkormányzati fejlesztések számára.

Az önkormányzat Gazdasági Programja számos önkormányzati prioritást megfogalmaz a következő évekre vonatkozólag. A helyi adóztatás során az önkormányzat képviselő-testülete:

- minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevétel-szerzési lehetőségeket,

- adófajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,
- adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendelet-módosításokról,
- csak olyan adórendeleteket fogad el, amely a lakosság számára még elviselhető anyagi terhet jelent és nem hat a vállalkozók működésének, fejlesztési elképzeléseinek gátjaként.

Az adóbevételek növelése érdekében a képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozik az adóintézmények nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adóvégrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettségének teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásáról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást),
- az önkormányzati adóhatóság éljen adóeljárási törvény alapján biztosított adóellenőrzési jogával, és az adóellenőrzések eredményéről a képviselő-testület legalább évente tájékoztatást kapjon.

Az adóbevételek növelése érdekében az önkormányzat rendszeresen tájékozik arról, hogy a településkörnyéken milyen az adópolitika, milyen adókat és milyen összegben és feltételekkel működtetnek.

Vagyongazdálkodás

Inárcs Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelete rendelkezik az Önkormányzat vagyonáról, a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról. A rendelet feladata, hogy kijelölje a vagyongazdálkodás különböző területein szükséges intézkedések irányvonalát, valamint hogy a jövőre vonatkozólag megfogalmazza a hatékony, felelős vagyongazdálkodás legfontosabb célkitűzéseit.

Az önkormányzati intézmények köre az elmúlt években alapos átalakuláson ment át. Legfontosabb változások, hogy önkormányzati fenntartásból állami fenntartásba és működtetésbe került egy jelentős intézményi kör. Az Önkormányzati fenntartású intézmények közé tartozik az Inárcsi Polgármesteri Hivatal, Típegő Bölcsőde Boglárka Nép-hagyományőrző Óvoda, Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtár.

A Köznevelési tv. (2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről) 74. § (1) bekezdése alapján 2013. január 1. napjától az állam gondoskodik – az óvodai nevelés, a nemzetiséghez tartozók óvodai nevelése, a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése kivételével – a köznevelési alapfeladatok ellátásáról. A hivatkozott jogszabályi rendelkezések alapján tehát 2013. január 1-jétől az Inárcson lévő nevelési oktatási intézmény állami fenntartásba került. A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) járási tankerületei az illetékességi területükön működő általános iskola fenntartásával kapcsolatosan ellátják a KLIK szervezeti és működési szabályzatában számára meghatározott egyes fenntartói feladatokat.

A Gazdasági Program által meghatározott önkormányzati lakásgazdálkodási tevékenység:

felmérést készít a helyi lakásgazdálkodási helyzetről, a lakásigényről (beleértve a nem megfelelő lakáskörülmények felszámolása miatt jelentkező igényeket is),

gondoskodik a lakásgazdálkodáshoz kapcsolódó helyi rendeletek felülvizsgálatáról,

lakásépítéssel, vásárlással növeli az önkormányzati lakások számát,

a nem lakás célú helyiségek tekintetében cél az állagmegóvás, illetve a bővítés a következők szerint: szükséges a településüzemeltetési feladatot ellátók megfelelő elhelyezése.

1.10.2. AZ ÖNKORMÁNYZAT TELEPÜLÉS- ÉS GAZDASÁGFEJLESZTÉSI TEVÉKENYSÉGE, INTÉZMÉNYRENDSZERE

A településfejlesztés politika olyan elgondolások, elvek érvényesítésének meghatározását jelenti, amelyet hosszú távon kell biztosítani. A településfejlesztés során érdemes hangsúlyozni a következő elemeket:

- nyilvánosság,
- átgondoltság,
- a rendezési terv megléte,
- megfelelő pályázati tevékenység.

Az önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az önkormányzati vagy a képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudjon.

Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés a település számára ismert módon, a széles nyilvánosság biztosítása mellett történjen, mivel ez a biztosítéka annak, hogy az elméleti fejlesztési tervek-ből azok valósuljanak meg, melyek tényleg a település jövőjét, hosszú távú fejlődését, fejlesztését szolgálják. Az önkormányzat képviselő-testülete fontosnak tartja, hogy a településfejlesztés során:

- meghatározásra kerüljön a településfejlesztés fő iránya,
- csak a fő iránynak megfelelő, abba beleillő településfejlesztésre kerüljön sor a településfejlesztés és működtetés valamennyi területén,
- a konkrét településfejlesztési cél meghatározása során csak azok a célok kerüljenek véglegesen a gazdasági programba, illetve a költségvetési tervekbe, melyek:
- olyan probléma megoldására, igény kielégítésére irányulnak, melyek alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási feladatokhoz kapcsolódnak,
- több településfejlesztési, üzemeltetési cél megvalósítását is segítik, valamint
- a település fejlesztése szempontjából felállított rangsorban előbbre vannak.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a gazdasági program, valamint az éves költségvetési tervek, az önkormányzati működés egyes területére vonatkozó működési és fejlesztési programok, koncepciók, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni:

- melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az önkormányzat tartósan (legalább 10 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat, és/vagy
- melyek hosszú távon a település élhetőbbé válását szolgálják,
- melyek hozzájárulnak munkahely teremtési feltételek kedvező alakulásához,
- melyek kedvezően befolyásolják a településnek a környező településekhez viszonyított súlyát, jelentőségét,
- amelyek széles körben számíthatnak a lakosság, valamint az egyéb érintettek közvetlen és közvetett erkölcsi és anyagi támogatottságára,
- beruházások esetében azokat, melyek gazdaságosságát, üzemeltethetőségét, kihasználtságát előzetes eljárásban igazolták.

A településfejlesztési politikához az építési beruházások, az egyes területek hasznosítási felosztása miatt közvetlenül kapcsolódik a **településrendezési terve**. A településrendezési terv tartalmát a jogszabály határozza meg. Az egyes területek besorolásának nagy jelentősége van, ugyanakkor a terv csak lehetőséget jelent, és nem meghatározott időn belüli megvalósítási kényszert. Az önkormányzat területrendezési terve a településfejlesztés egyik alapküldetése, amely kijelöli a településen belül az egyes településrészek funkcióját, jellegét. A képviselő-testület feladata, hogy:

- a ciklus ideje alatt áttekintse a településrendezési tervet, szükség esetén lépéseket tegyen a rendezési terv módosítására,
- biztosítsa a rendezési terv és a településfejlesztési célok harmonizációját,
- lépéseket tegyen a rendezési tervben szereplő fejlesztések megvalósítására.

A településfejlesztési politika nem nélkülözheti a fejlesztésekhez szükséges pénzügyi források megszerzésére, bevonására irányuló szándékot. Ennek megfelelően külön figyelmet kell szentelni az **önkormányzat pályázati rendszerére**, valamint a település lakosságát, egyéb szervezeteit, vállalkozásokat segítő pályázati tevékenységre.

A településfejlesztési célok közül azokat, melyek hosszú vagy középtávon megvalósíthatóak a település adottságához, a helyzetelemzés során felmerül jogos igényekhez és anyagi, pénzügyi lehetőségekhez kell igazítani. Az önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Általános településfejlesztési célok:

- településrendezési tervben meghatározott tervek megvalósítása,
- belterületi közút építése,
- járda építése,
- középületek állapotának megfelelő színvonalon tartása,
- középületek környezetének rendezése, parkolók kialakítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- egészséges ivóvízvezeték rendszer felújítása, építése,
- szennyvízcsatorna rendszer bővítése
- temető létesítményeinek felújítása, építése,
- nem hasznosított külterületi önkormányzati ingatlanok erdősítése, pihenő parkká alakítása,
- turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása.

1.10.3. ÖNKORMÁNYZATI FOGLALKOZTATÁSPOLITIKA

A munkanélküliség ellen küzdeni kíván az önkormányzat, mivel a munkanélküli családokban romlanak az életkörülmények és az emberek életminősége, másrészt az önkormányzat szociális kiadásai emelkednek a támogatások, segélyezések miatt. A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen,
- hozzájárul ahhoz, hogy az egyéni vállalkozói kedvet élénkítse, a munkanélküliek számára olyan fórumokat szervez, melyen megismerhetik az egyéni, illetve családi vállalkozások lehetőségeit, segíti ezen vállalkozások megerősödését,
- aktívan részt vesz a munkaadók és munkavállalók igényeinek közvetítésében, ehhez a honlapján hirdetési lehetőséget biztosít,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal,
- a munkanélküliek szociális ellátásához kapcsolódóan olyan rendszert működtet, amely segíti a munkanélküliek piacképes tudás megszerzését.

A közfoglalkoztatási terv előnyt biztosít az állás nélküli személynek azáltal, hogy a közmunka ideje munkavégzésnek minősül, másrészt előnyt jelent a foglalkoztatónak, mivel kedvező anyagi feltételekkel (részben a munkaügyi központ pályázati finanszírozásával) tud ellátni közcélú feladatokat. A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat: minden évben megalapozott közfoglalkoztatási tervet készít, ennek keretében megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit, összehangolja a feladatokat és az érintett személyek tudását és tapasztalatát, illetve kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

1.10.4. ENERGIAGAZDÁLKODÁS

A települést érintő klímaváltozásra való felkészülés és energiagazdálkodás területén Sopronkövesd Önkormányzatának kétféle eszköz áll a rendelkezésére, a közvetlen beavatkozás és a közvetett irányítás, befolyásolás módszere. A két eszköz együttes alkalmazása hozhat hatékony megoldásokat a környezeti kérdések megoldásában. Ezen belül a közvetlen beavatkozás szükséges mindazon esetekben, amikor az adott kérdés kizárólag az önkormányzat hatáskörébe tartozik (pl. saját épületei fűtési rendszerének korszerűsítése), ide értve azokat az eseteket is, amikor az önkormányzat nem egymagában, hanem a nagyobb hatékonyság, eredményesség érdekében más partnerekkel együtt (pl. állami szervezetekkel, vagy civil szervezetekkel, illetve magáncégekkel) végez el egy beavatkozást.

A hatékony energiagazdálkodás és a klímavédelem érdekében tett lépések közül a közvetlen beavatkozást igénylő feladatok közé tartozik:

- energiával kapcsolatban vizsgálni kell az önkormányzat és az általa működtetett intézmények energiakiadásait,
- az energiatakarékosság lehetőségeinek vizsgálata a közvilágítás, valamint az intézmények energiafelhasználása során,
- óvoda, iskola energetikai korszerűsítési pályázat megvalósítása,
- pályázati lehetőségeket keres az energiaellátás korszerűsítésére az energiatudatos közvilágítás biztosítása,
- a hatékony tudatosságnövelés saját aktív és interaktív eszközhálózatának széles körű, kreatív igénybe vételével.

A közvetett irányítás módszereinek keretén belül az önkormányzat felhívja a figyelmet, kedvező helyzetet teremt más szereplőknek a terület számára szükségesnek tartott, de nem közvetlenül az önkormányzat hatáskörébe tartozó egyes feladatok elvégzésére.

A közvetett befolyásolás módszerét kell alkalmazni a következő célok elősegítése érdekében:

- a magántulajdonú szolgáltató, termelő és lakóépületek korszerűsítése;
- a gazdasági tevékenységek energiatudatos továbbfejlesztése;
- az energiatudatos közlekedési módok megválasztásának népszerűsítése, tudatosságnövelés közlekedési kérdésekben;
- lakossági energia tudatosság folyamatos növelése.

1.11. TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

Az Önkormányzat a hatáskörébe tartozó településüzemeltetési szolgáltatásokat saját hatáskörben és saját munkatársaival látja el. A településen a kommunális hulladék gyűjtését és ártalmatlanítását a NHSZ OKÖT Nonprofit Kft. végzi, amely házhoz menő szelektív hulladékgyűjtést is működtet. A hulladékgyűjtés tehát korszerű és megoldott a településen. A közterület-fenntartási feladatokat az Inárcsi Közszolgáltató Nonprofit Kft. látja el.

Szolgáltatási terület	Szolgáltató
vízszolgáltató, szennyvízkezelő	Inárcsvíz Kft.
áramszolgáltató	ELMŰ Zrt. Dél-pesti Üzletigazgatóság Dunaharaszti Fogyasztói Iroda
hulladékkezelő	NHSZ OKÖT Nonprofit Kft.
gázszolgáltató	TIGÁZ ZRT.
közütközlekedés	Magyar Közút Nonprofit Zrt.
rendőrség	Dabasi Rendőrkapitányság
vízgazdálkodás	Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság
vasútállomás	MÁV Inárcs-Kakucs
buszközlekedés	Volánbusz Zrt.

1.12. A TÁJ ÉS TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

1.12.1. TERMÉSZETI ADOTTSÁGOK

Inárcs a budapesti agglomeráció része, az M5 és 5 sz. főút között helyezkedik el a Pesti síkságon. A közigazgatási területének nagysága 864 ha.

Inárcs természetföldrajzi szempontból az Alföld Dunamenti-síkságközepén belül a Pesti hordalékkúp-síkság kistájához tartozik.

Felszíni adottságok

Inárcs és környezete **felszínét** a Duna ősmedre és a folyó hordaléka alakította ki. Az ártéri síkságra jellemző a hordalékos alapkőzet. A folyószabályzást követően a térségben korábban jellemző lefolyástalan, alacsony fekvésű lápos területek megszűntek, a tájhasználat és a természetes vegetáció jelentős átalakuláson esett át.

A térség tájszerkezeti lehatárolás szerint (MTA kistáj-kataszter) az Alföld nagytáj, Dunamenti-síkság középtáj területén helyezkedik el, ezen belül az északi elhelyezkedésű, élénkebb domborzatú, teraszos hordalékkúpokkal tagolt Pesti hordalékkúp-síkság kistáj területén. A Pesti hordalékkúp-síkságterülete 850 km², Nagytarcsa vonalától délre az Alsónémedi-Újhartyán vonalig, kelet felé a Maglód-Nyáregyháza vonalig húzódik.

Ezen a kistájon helyezkedik el Inárccsal együtt Csévharaszt, Vasad, Üllő, Ecser, Vecsés, Gyal, Alsónémedi, Ócsa, Felsőpakony, Kakucs, Újhartyán. Magassága tszf-i 98 és 251 m közötti, kelet felé lépcsőzetesen emelkedik a hordalékkúp teraszok irányába. A terület többsége közepes magasságú, tagolt síkság, felszínét 5-15 m vastag laza, homokos, kavicsos üledék borítja. A Gyáli-pataktól délre a domborzat elveszti teraszos jellegét, a magasabb teraszok az alacsonyabbakkal egy szintre kerülnek.

Éghajlat

A térségre mérsékelt meleg, száraz éghajlat jellemző. Az évi középhőmérséklet 10,0–10,2 °C, a nyári félév középhőmérséklete 17,0–17,2 °C. Az évi fagymentes napok száma: 188-198 nap között. Az évi csapadékösszeg 550–580 mm körül van, egyes délkeleti területeken az 550 mm-t sem éri el. Évente 30–33 hótakarós nap várható, a hótakaró átlagos maximális vastagsága 20 cm körüli.

Leggyakoribb szélirány az ÉNy-i, átlagos szélesebesség 2,5–3,0 m/s közötti.

Vízrajz

A térség vízrajzi sajátossága, hogy a Gödöllői-dombságból érkező patakok egymással párhuzamosan futnak a Duna-völgybe, azonban a község területét csak mesterséges csatornák érintik. A táj egészére jellemző a vízhiányos állapot a száraz éghajlat miatt. A vízminőség szempontjából valamennyi vízfolyás II. osztályú. A talajvíz mélysége É-ről D felé haladva 6 m-ről 2 m-re emelkedik, kémiai jellegében a kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos típus az uralkodó.

Talaj

A talajok nagy része a Duna homokhordalékán képződött, a jellemző talajtípusok: a futóhomok, a humuszos homok, a löszös homok, a réti talajok, a lápi réti talajok, homokon kialakult barnaföld, valamint kis területen nyers öntéstalaj is előfordul a térségben. Inárcon nagyrészt - már növényzettel megkötött - futóhomok, illetve kis foltokban a dél-nyugati településrészen tözegecs talajfelesek találhatók.

Növényzet

A Pesti hordalékkúp-síkság növényföldrajzilag az Alföld flóraidékéhez (Eupannonicum) tartozik, azon belül a Duna-Tisza-közi (Praematricum) flórajárás része,

Az emberi hatások nélkül az állandó vagy időszakos vízborítású területeken lévő vízi, lápi, mocsári növényzet, valamint a homokhoz kötődő növénytársulások alakultak volna ki, amelyek foltjai a természetközeli élőhelyeken jelenleg megtalálhatóak. A fátlan vegetáció típusai: a hínarasok, a mocsarak (nádasok, gyékényesek, zsombékosok, magassárrétek), a láprétek és a mocsárrétek, a homoktalajokon a homoki nyílt és zárt gyepek. A fás élőhelytípusok a szárazabb homokterületeken: pusztai tölgyes, nyáras-borókás, az üdebb illetve vízhez kötött élőhelyeken: gyöngyvirágos tölgyesek, fűzlápok, ligeterdők, égeres láperdők. ⁴

A térség területén az intenzív tájhasználat, a folyószabályozás, a beépítés következményeként az eredeti növényzet leginkább a védett, Ócsai TK-hoz tartozó dél-nyugati külterületen maradt fenn, itt tözegecs, égeres láperdők, fűzlápok, nedves rétek találhatók.

A tájban az Ócsai TK-hoz tartozó területen kívül ma szinte nem található természetközeli növényzet, dominál a szántóföldi művelés és állattartás, ezen felül nagy mennyiségű telepített erdő található a településen, elsősorban fekete fenyő és akác ültetvények. Aktuális növényzetében jellemzők: puhafa- és keményfaligetek és utóbbiak fehérnyáras származékai (fekete galagonya – *Crataegus nigra*, téli zsurló – *Equisetum hyemale*, hóvirág –

⁴ Forrás: Természetvédelmi állapotértékelés és hosszú távú természetvédelmi fejlesztési terv Dabas, Gyal, Monor statisztikai kistérségek területére - Rekettje Táj- és Természetkutató Egyesület 2003

Galanthusnivalis, nyári tűzike – Leucojumaestivum), ligeti csillagvirág (Scillavindobonensis), ligeti szőlő (Vitissylvestris); kőrises égerláp, csátés és kékperjés láprétek. A Csepeli-sík kistájra, az alábbi módon jellemzőek, az országosan elterjedt özönfajok: a jelentéktelen amerikai alkörmös (Phytolaccaamericana), a kései meggy (Prunusserotina). Igen szórványos: a gyalogakác (Amorphafruticosa), kisvirágú nebáncsvirág (Impatiensparviflora), japán keserűfű-fajok (Reynoutriaspp.). Szórványos: a bálványfa (Ailanthusaltissima). Gyakori, jelentős: a zöld juhar (Acernegundo), a selyemkóró (Asclepiassyriaca). Tájidegenek az őszirózsá-fajok (Asterspp.), az amerikai kőris (Fraxinuspennsylvanica). Meghatározók: az akác (Robiniapseudoacacia), az aranyvessző-fajok (Solidagospp.).

1.12.2. TÁJHASZNÁLAT, TÁJSZERKEZET, TÁJTÖRTÉNET

1.12.2.1. TÁJTÖRTÉNETI VIZSGÁLAT

A falu területe már az Árpád korban lakott volt, ekkor várbirtok, ahol Fehérvár várnépei és szállásadó jobbágyfiai laktak. A történelem folyamán a területen a külterjes állattartás, az időszakos vízborítás és a futóhomokkal való küzdelem miatti erdősítés volt a legjelentősebb. A terület többször elnéptelenedik, a legelők bérlegelőként maradnak használatban.

A település már a 13. század végén két részre, Felső, és Alsó Inárcsra oszlott (Terra superior Inarch-1302), ez az állapot még a második katonai felmérés ábrázolásán is látszik. Alsó Inárcs azonos a középkori oklevelekben Inárcs mellett említett Csikos birtokkal (possessioChikus – 1332).

Mivel a régi és új birtokosok - a Farkas, a Belezna és a gr. Keglevich család - a szatmári béke után sem telepítettek jobbágyokat a pusztára, a határ külterjes használata a kiegyezés koráig jellemző maradt. Gyér népessége ezért újabb évszázadokon át stagnált, és mint "népes pusztát" Inárcsot az 1780-as években úrbéres községgé szervezett szomszédos Kakucsához csatolták.

Az első katonai felmérésen látható, hogy a község területén legelők, vizenyős, lápos területek és erdők találhatók. A tájat kisebb dombok, száraz árkok tagolják.

Inárcsot 1896 körül két nagybirtokos - elsősorban Tolnay Lajos, másrészt a Rötzer család - indította el a fejlődés útján, akiknek birtok- és településszervező munkáját később fél tucat középbirtokos folytatta. Az így kiépülő szőlő- és bortermelő gazdaságok munkaerőigénye sorozatos betelepülési hullámokat idézett elő. Törekvéseik eredményeként Inárcs külterületi pusztából 1945 után önálló községgé alakult.

A második katonai felmérésen is ezt látjuk, az Ócsai szőlő kiterjedt területe van közel a településhez, a lápos terület részben legelő, a síkság egy része szántóföldként hasznosított és a lakott területek jól kivehetők. Felső Inárcs a Nagy-erdőbe ágyazva alkot egy egységet, míg Alsó Inárcs – a Csikos birtokközpont közelében a vízparton található. A tájat az Ócsát Újhartyánnal összekötő út szeli át, amely Felső Inárcsot elkerüli, míg Alsó Inárcs út melletti fekvésével jó pozícióba kerül.

Első Katonai Felmérés (1763–1787)
Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Második Katonai Felmérés (1806–1869) Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

A harmadik katonai felmérés idejére már jelentős infrastruktúra fejlődés látható, megépül a vasútvonal, ami az Ócsa-Újhartyán út mellett, a külterület déli részén halad. Alsó Inárcs és Felső Inárcs között látható parcellázások a korábbi tanyákhoz képest exponenciális növekedést mutatnak. A közigazgatási területen újabb szőlőtelepítések láthatók.

Az 1870-es éveket ábrázoló térképen már jól kivehető a mai tájszerkezet, erdőkkel, szántókkal és legelőkkel tagolt határ. 1893-ban vásárolt birtokot Tolnay Lajos, a Kakucs község által bekebelezett Inárcspusztán és szőlőtelepítésbe fogott. Birtoka közepén eklektikus stílusú kastélyt, a szőlőmunkások számára cselédházakat építtetett. Az ide települt félezer ember gyermekei számára 1897-ben egy tanteremből és tanítói lakásból álló iskolát alapított. Ez a településfejlesztés jelenti a mai falu központi magját, emellett továbbra is megmaradnak a külterületen a mezőgazdasági tanyák. A következő évszázad során az ott látható szerkezet fejlődik tovább, melyben a legnagyobb változást az M5 gyorsforgalmi út megépítése jelenti.

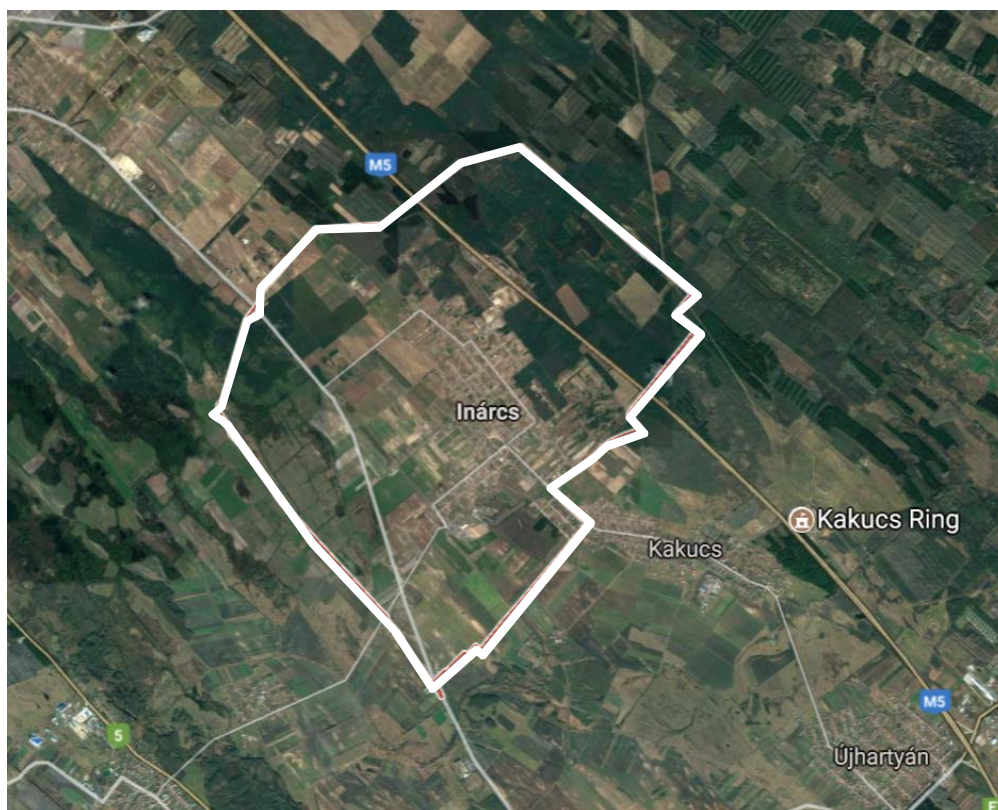

Harmadik Katonai Felmérés (1869–1887) Forrás: <http://mapire.eu/hu/>

Magyar Királyság (1869-1887)
<http://mapire.eu/hu/>

A 20. században napjainkig tehát a település lakossága a korábbi struktúra bővülésével nőtt, a domborzati adottságok, vízrajz nem befolyásolták a növekedés irányát, így az összekötő utak mentén és az azok által elkerített területen alakult ki a település. Leginkább Kakuccsal nőtt össze a beépítés a főút mentén.

A belterületet elég bonyolult alacsony hierarchiájú utakból álló közútrendszer hálózta át, a külterületen mezőgazdasági utak (aszfaltos és földút) vezetnek a több külső lakott helyhez. A településen a korábbi mezőgazdasági központok, tanyák területei fogadókká, táborrá, rendezvényhelyszínekké alakultak illetve újak épültek.

Inárc (Forrás: GoogleMaps)

Az M5 gyorsforgalmi út a belterületől északra húzódik, csaknem teljes szakaszán erdők védik a falut a közlekedési zajtól, a közigazgatási területen található autópihenő és benzinkút, amely egyben az autópálya csomópontot is rejt és a település megközelítését biztosítja. Ez a csomópont és az M5 hatalmas területet fed le az északi külterületen, de értékes táji elemet nem érint.

A rendszerváltás óta Inárc településhálózatban elfoglalt helye megváltozott – fokozatosan felértékelődött – az M5 gyorsforgalmi út és az M0 déli szakaszának megépülésével, az általános agglomerálódással. A letelepedni vágyók mellett megjelentek a kereskedelmi-gazdasági céllal telephelyeket létesíteni szándékozó vállalkozások is.

1.12.2.2. TÁJHASZNÁLAT ÉRTÉKELÉSE

Az ingatlan-nyilvántartási adatok szerint Inárc teljes közigazgatási területének mintegy 80%-a termőterület. A többi kivett, beépített / beépítésre szánt terület. A termőterületek döntő (737,5 ha) hányada erdő, de jelentős (703,5 ha) a mezőgazdaságilag hasznosított, elsősorban szántóföldi művelés alatt álló terület és a rétek (211 ha) aránya is. A művelési ágak megoszlását az alábbi táblázatban mutatjuk be (forrás: Takarnet.hu):

művelési ág	összes alrészlet terület (m ²)	arány (%)
erdő	7.375.126	32,73
fásított terület	12.019	0,05
nádas	47.246	0,21
gyep (legelő)	431.442	1,91
gyep (rét)	2.113.708	9,38
szántó	7.035.867	31,22
gyümölcsös	522.971	2,32
szőlő	302.500	1,34
kert	30.012	0,13
kivett	4.662.933	20,69

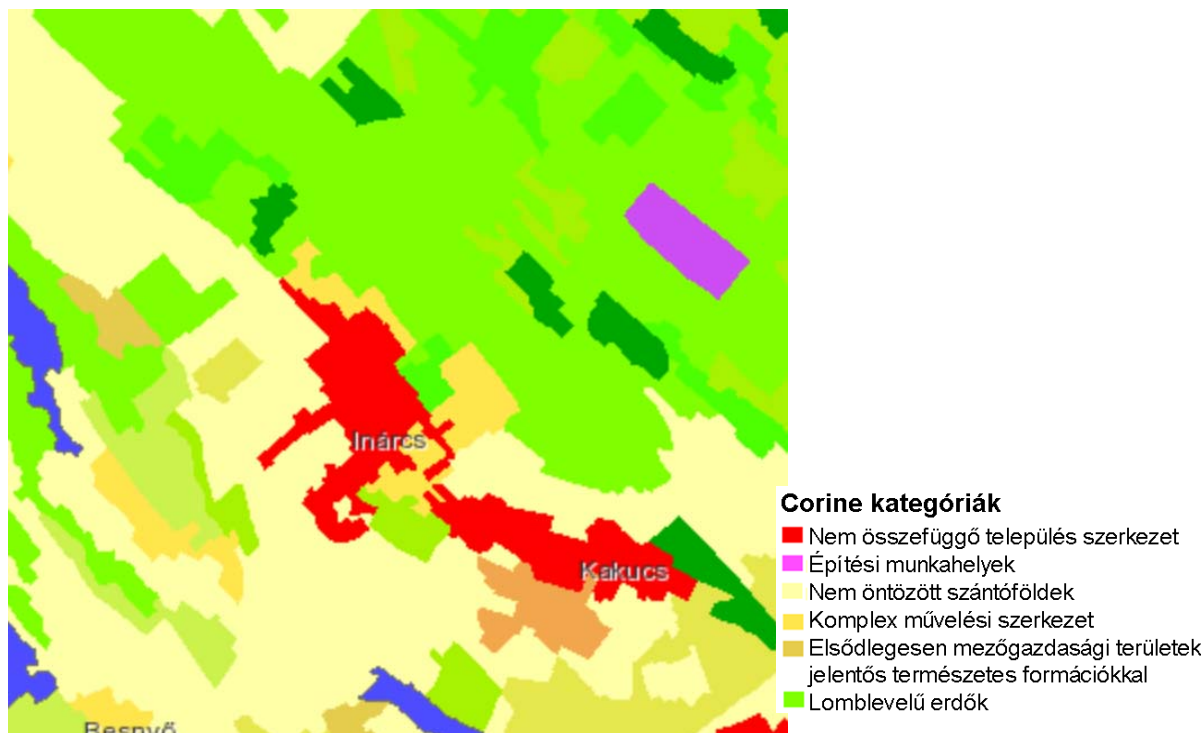
A tájat a község területén mozaikosság jellemzi, azonban a térség egészét tekintve egyértelműen elkülönül az Ócsai TK észak-nyugat – délkeleti vonulata, amely Inárc déli külterületéig húzódik, ahol a mélyebben fekvő vizes területeken mezőgazdasági területek természetes formációkkal (rétek, kaszálók), lomblevelű erdők (fűzes, égeres)

és lápok váltakoznak. A következő, északabbra húzódó sávban a mezőgazdasági termelés, nem öntözött szántóföldek találhatók és itt helyezkedik el a település beépített területe illetve az ahhoz kapcsolódó kertségek, komplex művelési szerkezetű területek.

A következő északabbra húzódó sáv az M5 gyorsforgalmi út menti és az attól északra elterülő elsődlegesen lomblevelű erdővel borított térség.

Inárcs beépített területe mára összenőtt Kakuccsal, a tájban a két települést nem választja el semmilyen természetes vagy mesterséges elem.

A Corine felszínborítottság térképe is jól mutatja, hogy a településen a beépített területek dominálnak, a termőterületek a periferiára szorultak vissza.

Inárcs és környékének tájhasználati térképe (Forrás: CORINE)

A település fiatal volta és sík felszíne következtében a településtest szabályos egységekből épül fel, azonban a főutak mentén erősen elnyúlik a központinak nevezhető területtől a vasútállomás és az Ócsai út irányában dél-nyugat felé illetve a külterületi földutakon észak-nyugat felé.

A település terjeszkedését csak a gyorsforgalmi út és a védett természeti területek korlátozzák, azonban ez nem jelentős korlátozó hatás, mivel a már beépült területen belül is és a fő fejlődési irányokban még jelentős tartalék területek vannak.

A településszerkezet a két korábbi mag összenövesztésével és a főutak, vasúti megállóhely hatására kinyúló 'csáppokkal' alakul(t) ki.

1.12.3. VÉDETT VÉDENDŐ TÁJ, TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

1.12.3.1. TÁJKÉPVÉDELMI SZEMPONTBÓL KIEMELTEN KEZELENDŐ TERÜLETEK

Az egyes törvények területrendezéssel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCXXIX. törvény (Mtv) a térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezetet 2014. december 30-ai hatállyal megszüntette. Az OTv 31/B. §. g) bekezdése szerint: azokat a kiemelt térségi és megyei övezeteket, amelyeket a kiemelt térségi és megyei területrendezési terv megállapít, azonban az Mtv. megszüntetett, az i) pontban foglaltak kivételével a településrendezési eszközök készítésénél, módosításánál nem kell alkalmazni. Az OTv 3/5. sz. mellékletén jelölt és a DINPI adat-szolgáltatása alapján pontosított **Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület** övezete kizárólag a település nyugati, dél-nyugati külterületét érinti.

Egyedi tájérték

Az egyedi tájértékek a településen a TÉKA adatbázis alapján a tervlapokra feltüntetésre kerültek, jellemzően fa és kőkeresztek, kúriák, illetve gémeskutak találhatók a településen. A Tolnay-kúria Szociális otthon és környezete illetve a sportpálya fái egyaránt a Tolnay kúria és egykori kertje, három tájértékként került a listába.

1	Köztéri szobrok	Inárcs	Köztéri szobor
2	Fedeles kapu	Inárcs	Kapu
3	Juharfák	Inárcs	Fa; jellegfa
4	Halász Móric-kúria,	Inárcs	Kúria (nem Inárcs területén található)
5	Sportpálya fái	Inárcs	Facsoport; fasor
6	Erdei fenyők	Inárcs	Facsoport; fasor
7	Pince, prэшáz	Inárcs	Prэшáz
8	Szent György kúria és kertje	Inárcs	Történelmi kert
9	Egy újabb elzárt kereszt	Inárcs	Feszület
10	Tolnay-kúria	Inárcs	
11	Középkori templom emlékhely	Inárcs	Emlékmű; emlékszóbor; emlékoszlop; emléktábla
12	Kereszt	Inárcs	Feszület
13	Háromszögelt kereszt	Inárcs	Feszület
14	Gémeskút	Inárcs	Gémeskút
15	Szociális otthon és környezete (1979)	Inárcs	Park

1.12.3.2. NEMZETI ÉS NEMZETKÖZI TERMÉSZETVÉDELMI OLTALOM ALATT ÁLLÓ VAGY VÉDELEMRE TERVEZETT TERÜLET, ÉRTÉK, EMLÉK

A település területe a NATURA 2000 hálózattal érintett a dél-nyugati területeken a Turjánvidék (HDI20051) megnevezésű, kiemelt jelentőségű természet-megőrzési terület. A NATURA 2000 területeket az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X.8.) Kormányrendelet jelölte ki. A NATURA 2000 területek a különleges madárvédelmi területeket és a különleges természet-megőrzési, valamint a kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területeket foglalják magukba. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrésztelkeket a 14/2010. (V.11.) KvVM rendelet tartalmazza.

A Turjánvidék Alsónémedi, Ócsa, Inárcs, Kakucs, Újhartyán, Dabas, Táborfalva és Tatárszentgyörgy községhatáraitra terjed ki. A Duna-Tisza-közébe jellemző lápfoltokkal tarkított terület a mezozoikumban keletkezett, de jelenlegi tájképét a Duna, a szél, és az emberi tevékenységek révén nyerte el. Az itt található lápréteket, láperdőket a magasabb térszíneken szántók, homokdűnék, gyöngyvirágos-tölgyesek váltják fel, valamint nyáras-borókások és szikes élőhelyfoltok, de itt-ott telepített erdők is láthatók. A terület sorsát meghatározó legfontosabb tényezők a csapadék mennyisége, a Duna vízszintje és az emberi tevékenységek (erdőgazdálkodás, kavicsbányászat, rétgazdálkodás stb.). A terület a Duna-Tisza-közének egyedülálló, különleges területe, amelyet láprétek és homoki gyepek mozaikja jellemez. A területen, amelyet a csapadékhiány és a városiasodás egyaránt fenyeget, 186 madárfajt regisztráltak költési és vonulási időszakban. Az itt található pusztai tölgyeseket és a velük mozaikoló, fátlan társulásokat már sehol máshol nem leljük fel hazánkban.

Inárcsra az alábbi helyrajzi számokat érinti: 046/2, 046/3, 046/4, 046/7, 046/8, 046/9, 046/10, 046/11, 046/12, 046/13, 046/14, 046/20, 046/23, 046/24, 046/25, 046/26, 046/27, 046/28, 046/29, 046/30, 046/31, 046/32, 046/33, 046/34, 046/35, 046/36, 046/37, 046/38, 046/39, 046/40, 046/41, 046/42, 046/43, 046/44, 046/45, 046/46, 046/47, 046/48, 046/49, 046/50, 046/51, 046/52, 046/53, 046/54, 046/55, 046/56, 046/57, 046/58, 046/59, 046/60, 046/61, 047, 048, 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/7, 049/8, 049/9, 049/10, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17, 049/18, 049/19, 049/20, 049/21, 049/22, 049/23, 049/24, 049/25, 049/26, 049/27, 049/28, 049/29, 050, 051, 052, 053, 054, 055/2, 055/3, 055/4, 056, 057/2, 057/3, 057/4, 057/5, 057/6, 058, 059, 060, 061, 062, 063/4, 064, 065, 066

Természetvédelmi prioritások és célkitűzések a Turjánvidék (HUDI20051) megnevezésű, kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területen:

Általános célkitűzés: A terület természetvédelmi célkitűzése, az azon található, a kijelölés alapjául szolgáló közösségi jelentőségű fajok és élőhely típusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a NATURA 2000 területek lehatárolásának alapjául szolgáló természeti állapot, illetve a fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása. Ennek érdekében:

- az értékes növényállomány megőrzése, a spontán erdősülés megakadályozása,
- a lágyszárú növényzet fennmaradását segítő hagyományos tájgazdálkodás támogatása (pl. legeltetés)
- tervszerű vízgazdálkodás és területhasználat annak érdekében, hogy a talajvízszint ne csökkenjen,
- invazív és gyomfajok terjedésének megakadályozása, a meglévő gyomtársulások visszaszorítása.

1.12.3.3. ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

Inárcs területén az Országos ökológiai hálózat övezeti közül mindhárom övezet, magterület, ökológiai folyosó és puffer terület is található. A dél-nyugati terület rész az Ócsai tájvédelmi körzethez tartozik, míg az észak-keleti külterületen a Csepelvárosi borókás védett terület pufferterületének része. Természeti szempontból ez az északi terület kevésbé értékes, különböző korú telepített akácos erdők vannak itt, míg délen magterület,

Tájvédelmi körzetek, természetvédelmi terület

A település közigazgatási területét az Ócsai tájvédelmi körzet területe érinti.

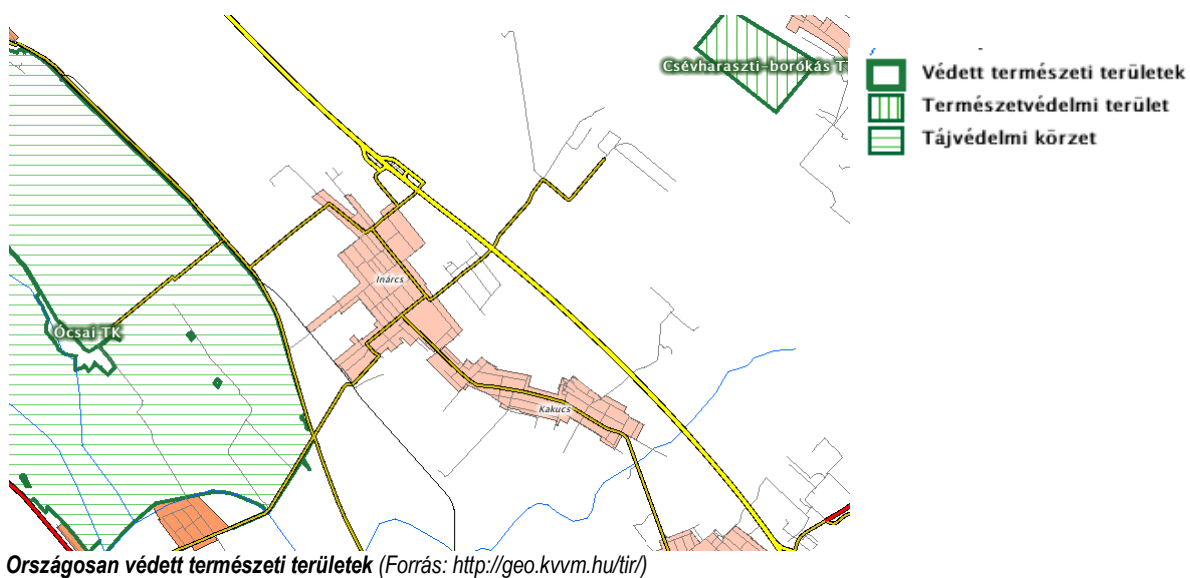
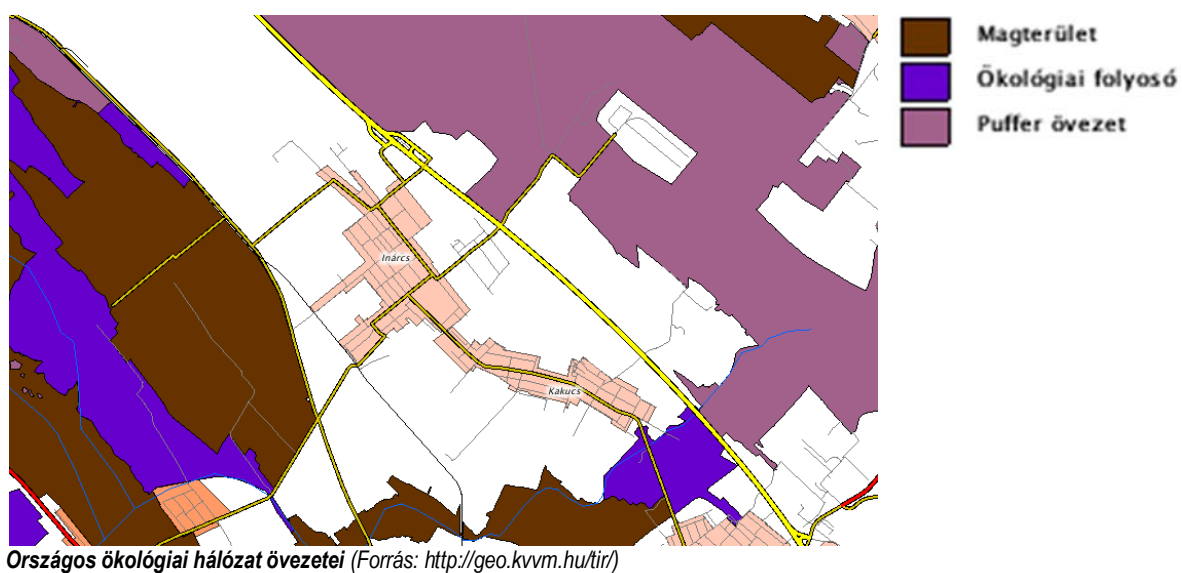
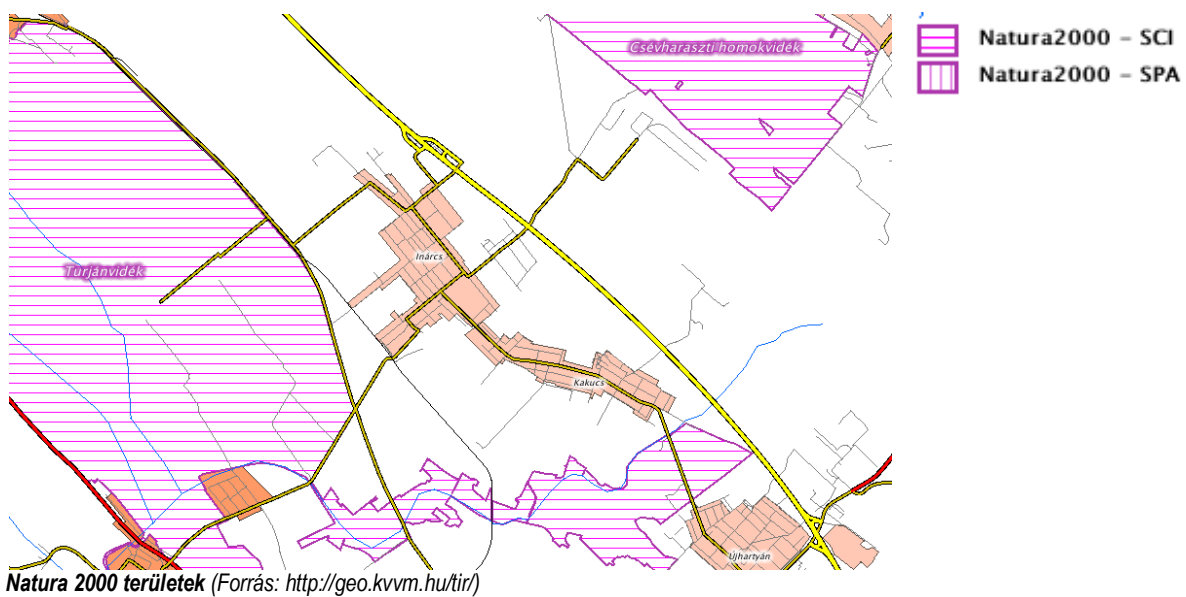
Az Ócsai Tájvédelmi Körzet a Duna-Tisza köze hajdani kiterjedt lápterület egyik utolsó ékes maradványfoltja. Botanikai és állattani ritkaságait, értékeit a XIX. századi lecsapolások eredménytelensége miatt fennmaradt állandó vízjárásnak köszönheti. Területének egészére jellemző a mozaikosság, vagyis a nyílt vizek, nádasok, rétek, erdők, sztyepprétek váltakozása, és az ennek megfelelően változó emberi tevékenységek nyomai.

A természeti értékekben gazdag kaszálórét hajdan éppen emberi tevékenység (rendszeres kaszálás) által alakult ki és maradt fenn, s így tarthatók fenn ezután is. Egész évben gyönyörű látványt nyújtanak, de igazán tavasszal pompáznak, amikor virágznak az e területre jellemző orchideafélék, a kosborok és bangók (vitéz kosbor, mocsári kosbor, szünnyelű bibircsvirág, pókbangó), a szibériai nőszirm, a mélyebb fekvésű helyeken a kormos csaté, téli sás stb.

Az itt található erdők a régebben használatos, ma már jobbra háttérbe szorult szálaló, egyedkiválasztó művelési móddal kialakult ősi erdőtípusok. A legértékesebbek az égerlápok, melyeket az év nagy részében víz borít, így a fák gyökerei támasztógyökerek, melyet népiesen "lábak" égernek neveznek. Magasabb fekvésű területeken ligeterdőket találunk tölgy, kőris, szil fa fajokkal, dús aljnövényzettel. Említésre méltó a tavaszi csillagvirág, sárga árvacsalan, nyári tűzike és a helyenként tömeges gyöngyvirág.⁵

Ócsa és Inárcs határában a tájvédelmi körzeten belül ex lege védett lápterületek találhatók.

⁵ Forrás: <http://www.dunaipoly.hu/hu/helyek/vedett-teruletek/budai-tajvedelmi-korzet/ocsai-tajvedelmi-korzet>

1.12.4. TÁJHASZNÁLATI KONFLIKTUSOK ÉS PROBLÉMÁK ÉRTÉKELÉSE

Inárcs legfőbb tájhasználati konfliktustényezői az alábbiak:

- a külterületi tájhasználat, lakott helyek közti funkcionális és vizuális-esztétikai konfliktusok, a meglévő külterületi utak rendezetlensége,
- meglévő és tervezett belterületek településszegélyének rendezetlensége,
- légvezetékek a belterületen;
- gyomosodás, invazív növényállomány nagy mértékű térhódítása a termőterületeken;

1.13. ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

1.13.1. A TELEPÜLÉSI ZÖLDFELÜLETI RENDSZER ELEMEI

A település zöldfelületi rendszerének elemei a közterületen kialakított közparkok, közkertek, a jelentős zöldfelületű létesítmények kertjei (pl. különleges területek – temető, sport- és rekreációs területek; oktatási létesítmények kertjei, közpark), lakókertek, erdő- és mezőgazdasági területek (kertes területek), és a vonalas zöldfelületi elemek, utakat, vízfolyásokat kísérő gyepes, illetve fásított zöldsávok, fasorok.

A földhivatal adatszolgáltatása alapján Inárcs területének mintegy 80%-a termőterület, a többi művelés alól kivett, beépített. A termőterületek döntő hányada erdő és mezőgazdasági tájhasználattal érintett, azon belül is a gyepek (rét), szántóföldi termesztés és a lomblevelű erdő dominál. A belterületi zöldfelületi rendszer magját a központi településrészben található közpark, intézménykert és sportpálya együttese adja, amelyhez nagy mennyiségű zöldfelületet adnak még a magántelkek kertjei, melyeknek a települési mezoklíma alakításában meghatározó szerepük van. A magánkertek ápoltsága, funkció szerinti kialakításuk (díszkert, haszonkert) növényfaj összetételük és lombkorona borítottságuk rendkívül vegyes, alapvetően a lakosság jólétének, de még inkább személyes igényességének függvénye.

1.13.1.1. SZERKEZETI-, KONDICIONÁLÓ SZEMPONTBÓL LÉNYEGES, A ZÖLDFELÜLETI KARAKTERT MEGHATÁROZÓ ELEM

Zöldterületek – közparkok, közkertek

Inárcs zöldterületeiből a legnagyobb területű közpark és sportpálya a belterület központi részén helyezkednek el, amelyhez kapcsolódik még több, korlátozottan használható intézménykert is (Tolnay-kúria, Szűz Mária Neve katólikus templom, Egészség ház) csatlakozik. A Dózsa tér reprezentatív zöldfelületéhez kapcsolódik a Kamaszpark és a gyepes focipályát, kosárlabda pályát, öltözőt stb. is tartalmazó sportterület. A sportpálya az egykori Tolnai kúria kertjéből alakították ki, jelentős értékes faállománnyal rendelkezik. A kúria, - amely ma szociális intézményként működik – ugyancsak egy ősfás kert mélyén áll, azonban funkciója miatt ez a terület nem látogatható, kettős kerítéssel körülvett. A település egyéb részein nincsen önálló zöldterület, fásított közterek.

Zöldterületi övezetbe sorolt és akként funkcionáló területek összesen kb. 1 ha-t tesznek ki, ezt egészítik ki az egyéb zöldfelületek, beépítésre és beépítésre nem szánt övezetbe sorolt jelentősebb korlátozottan közhasználatú magas zöldfelületű területek (pl. sportpálya, templomkert).

Jelentős, funkcionáló közkertek, közterek:

- Dózsa tér - az önkormányzat reprezentatív közparkja; innen közelíthető meg a Szűz Mária Neve templom, szép növényállományú, két emlékmű is található itt;
- Kamasz-park, a Dózsa téri parkhoz kapcsolódó kamasz játszótér, gördeszka-pálya, pihenőhely és zöldfelület, nagyon népszerű találkozóhely

Utcafásítások, fasorok

Dózsa tér(Forrás: www.inarcs.hu)**A Kamaszpark**

(Forrás: saját fotó)

A település épített környezetének állapotát, a lakosság komfort érzetét meghatározóan befolyásolja a közterületek állapota. Nagyon fontos szerepe van az utak, utcák mentén kialakított közkerteknek, zóldsávoknak, fasoroknak. A város útjai többnyire kétoldali zóldsávval ellátottak, amelyek szakaszosan fásítottak.

A fő közlekedési útvonalak mentén nem jellemző településképi szempontból meghatározó faállomány. A település közterületi faállománya igen heterogén életkor, állapot és fajösszetétel tekintetében. A lakóutcákban jellemzően a helyi lakosság telepített az önkormányzat helyett különböző fa és cserjefajokat. Gyakori a gyümölcsfák (*Prunus*, *Juglans*) és örökzöldek (*Thuja*, *Juniperus*, *Pinus*) alkalmazása, de számottevő a juhar fajták (*Acer*) jelenléte is. Egységes, arculatot jelentő karakter csak önkormányzati aktív részvétellel keletkezne. A zóldsávot uraló nyíltárkos vízevezetés és a kétoldali légvezetékek megléte miatt az utak többségénél korlátozott a kétoldali fasor létesítése.

Jelentős zöldfelületű különleges területek, intézménykertek

A rekreációs lehetőségeket kínáló zöldfelületi intézmények, sportterületek, valamint a tervezett rekreációs terület a települési zöldfelületi rendszer fontos részét képezik, elhelyezkedésük révén szerepük erősödése a tervezett lakóterületek igénybevételével várható.

Inárcs zöldfelületi rendszerének markáns elemét képezik a különböző intézmény- és rekreációs területek. A település legjelentősebb zöldfelületi intézményei

- Sportpark, József utca 1., a központi zöldfelületi mag alapját képezi a füves sportpályás, idős faállománnyal rendelkező intézmény. Egykor a kúria kertjéhez tartozó terület jó állapotú, szépen fenntartott. A területen belül a nagy füves futballpályán kívül a burkolt sportpálya, kiszolgáló épületek és kisebb parkoló is található. A terület szélén a József utca felől szabadon látogatható a Szent György templom emlékparkja, amely a török időkben elpusztult középkori falu templomának állít emléket. Az intézmény központi elhelyezkedése miatt fejlesztési tartalék területtel nem rendelkezik.
- Tolnay kúria, jelenleg szociális intézményként funkcionál, kettős kerítéssel körülvett zárványként ékelődik be a központi belterületbe. A zöldfelülete értékes fás állományt tartalmaz, azonban a terület egyáltalán nem látogatható, így csak ökológiai értéke van a település számára, esztétikai és rekreációs szempontból nem vehető figyelembe.
- Temető, egyszintű zöldfelület a meghatározó a betemetett telekrészekben és az igénybe nem vett telekrészekben, a nyitott kerítés sövény nélküli. A temető a gyorsforgalmi út felől vezető út mellett található, növényzet híján nagyon kietlen, a forgalom ártalmának kitett, ráadásul egy vendéglátóhely és a gazdasági területek veszik körül. Zöldfelületi értéke csekély.

Inárcs intézményei a település belterületén elszórtan helyezkednek el. Az intézménykertek méretükből és kialakításuk karakteréből adódóan jellemzően kisebb jelentőségűek a zöldfelületi rendszer szempontjából. Az oktatási

Sportpark szélén álló templomrom és emlékkert
(Forrás: saját fotó)

Tolnay kúria
(Forrás: www.mapio.hu/)

intézmények változó nagyságú zöldfelülettel rendelkeznek, de a gyermekkorú lakosság számára oktatási időszakban szabadtéri sportolási lehetőséget teremtenek.

Szűz Mária neve Római katolikus templom
(Forrás: saját fotó)

Boglárka Néphagyományörző Óvoda
(Forrás: boklarkaovoda.hu)

A település fő intézményei:

- Polgármesteri Hivatal, (Rákóczi út 4..) és a Zrumecky Dezső Művelődési Ház és Könyvtár csak kis kerttel rendelkezik, csak korlátozottan nyitott.
- Tolnay Lajos Általános iskola, alsó tagozata a Fekiács József utcai, felső tagozata a Tolnay utcai épületben található. Mindkét épülethez tartozik kert, zöldfelület, gyülekezőtér és sportpályák illetve játszórész. Az intézmények zöldfelülete megfelelő nagyságú, a sportcélú területek az Önkormányzat reményei szerint kosárlabda csarnokkal bővülnek majd a Tolnay utcai területen.
- Boglárka Néphagyományörző Óvoda, három telephelyen működik. A székhely óvoda (Széchenyi tér 1.) teljesen új épület, mely 2016. szeptember 1-től áll a gyermekek rendelkezésére. Udvara természetesen új, modern játékokkal van tele. Elkerített tankert rész és sport udvar egyaránt rendelkezésre áll.

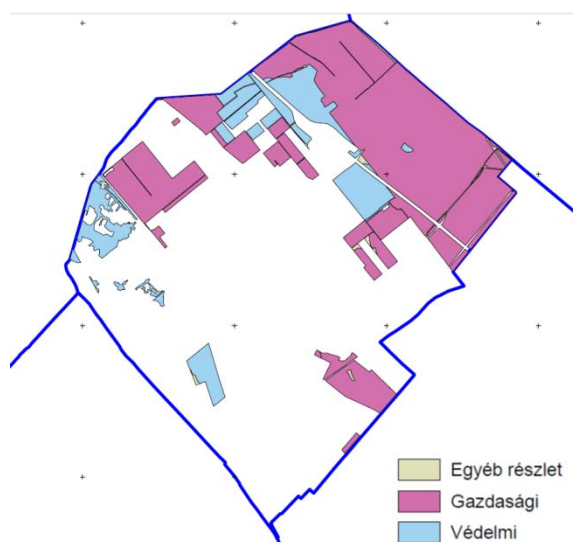
Az 1. sz. telephely (Hunyadi út 1/a.) 1977-ben épült, de 2013-ban energetikai pályázat által teljesen felújított, rendezett, szép épület. Hatalmas nagy udvarral rendelkezik, mely árnyas, hiszen tele van öreg fákkal. A gyermekek kerti munkájához tankert biztosított, valamint sportudvar rész is megtalálható benne.

A 2. sz. telephelyen (József utca 12.) két csoport működik: Kis-középső, és Nagy csoport. 1967-ben épült régi épületnek mondható, de hatalmas nagy csoportszobai ablakaival, esztétikus berendezésével, új műpadlójával, családias jellegével igen vonzó a gyermekek számára. Itt is található fejlesztőszoba, mely egyúttal só-szoba is, melyet minden nap használhatnak a gyerekek. Iroda, gyermeköltözők, mosdók, tálaló konyha található még benne. Az udvar itt is árnyas és jól felszerelt.

- Szűz Mária Neve római katolikus templom (Dózsa tér) környezetében templomkert található, az épületet idős és értékes fák veszik körül. A templomkert csak rendezvények idejére nyitott, részlegesen.
- Inárcsi református-evangélikus imaháza jelentős kerttel nem rendelkezik, így a kert méreténél fogva közösség szervező szerepet nem tud betölteni.

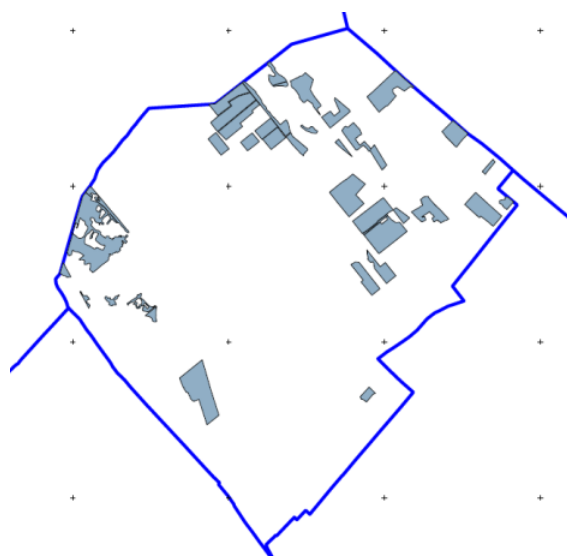
Erdőterületek

Az erdőterületek területi részaránya Inárcs közigazgatási területén igen magas. Az erdőterületek azonban nem túl értékes, homogén fajösszetételű akácok, kis mértékben fekete fenyvesek, amelyeket jelentős invazív hatások is érnek. A földhivatali nyilvántartás alapján, Inárcson 737,5 ha erdő található, amely a közigazgatási terület 30 %-a, amely a kitűzött országos átlagnak megfelelő. Az Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőterületek elsődleges rendeltetés alapján védelmi és gazdasági besorolásúak. Az erdőterületek kb. negyede kiváló termőhelyi adottságú erdőterület az erdészeti adatszolgáltatás szerint.

Inárcs Országos Erdőállomány Adattár szerinti erdőterületek rendeltetés szerint

(Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal)

Inárcs Országos Erdőállomány Adattár szerinti kiváló termőhelyi adottságú erdőterületei

(Forrás: Pest Megyei Kormányhivatal)

Tájfásítás

Az országos közutak, valamint a mezőgazdasági területek, üzemi területek megközelítését szolgáló tájszerkezeti jelentőségű külterületi feltáró utak, csatornák mentén a tájfásítások nagy szereppel bírnak a víz- és szélérózió elleni védelem szempontjából. Mindezek mellett jelentős a hatásuk a táj ökológiai és tájképi értékének az alakításában.

A településen a védőfásítást igénylő termőterületek aránya magas, a homokos talaj miatt a porverés és a szélérózió elleni védelem igen fontos lenne, az utak fásítási aránya azonban nagyon alacsony. A tájfásítás arányát javítja azonban, hogy a külterület nagy része erdős, így a mezőgazdasági művelésű területeket feltáró utak mentén lenne csak szükség a fásítás pótlására, itt hiányoznak a rendszerszerű fasorok, erdősávok.

Mezőgazdasági területek, kertek

A település belterületének környezetében, ahhoz kapcsolódva helyezkednek el az intenzív mezőgazdasági területek a településen. Részen kertes területek (Bucka), részen nagyterjedésű szántók találhatók itt, kis mértékben egyéb használatok is fellelhetők.

Az északi területeken egybefüggő erdők, még dél-nyugaton rét-legelők és erdő dominálnak. A mezőgazdasági területek területi megoszlása az ingatlan-nyilvántartási adatok alapján:

	szántó	kert	gyümölcsös	szőlő	legelő	rét	nádas	fásított terület
Területnagyság (ha)	703,6	3	52,3	30,3	43,1	211,4	4,7	1,2
Közigazgatási területéhez viszonyított aránya (%)	31,22	0,13	2,32	1,34	1,91	9,38	0,21	0,05

Természeti területek

A külterület meghatározó eleme az Ócsai Tájvédelmi körzet részét képező égeres-füzes lát és ennek környezetében lévő természetközeli társulások és extenzív mezőgazdasági területek.

A terület botanikai és állattani ritkaságait, értékeit a XIX. századi lecsapolások eredménytelensége miatt fennmaradt állandó vízjárásnak köszönheti, a terület fennmaradását a vízgazdálkodás és szakszerű kezelés biztosíthatja.

A lápos, vizes területek rekreációs szempontból nem túl jól hasznosíthatók, a település zöldfelületi rendszerében ökológiai szempontból fontos elem.

1.13.1.2. ZÖLDFELÜLETI ELLÁTOTTSÁG ÉRTÉKELÉSE

Egy település zöldfelületi ellátottságát a közösség által igénybe vehető zöldfelületek nagysága, illetve azok térbeli elhelyezkedése határozza meg. Inárcs rekreációs lehetőségeket is biztosító zöldterületek tekintetében jelenleg rosszul ellátott. A zöldterületek területi eloszlása is egyenetlen: az északi, frissen betelepült városrészen teljesen hiányoznak a funkcionáló közparkok, közkertek.

Fontos továbbá megemlíteni, hogy a település egyéb korlátozottan közhasználatú rekreációs területei (intézménykertek), valamint a lakókertek megléte mérsékli a zöldterületek iránti igényt.

Az utcaképet előnyösen befolyásoló utcafásítás hiányos. A kertes lakóterületek megléte miatt kevésbé jelentős a hiány okozta probléma. A közterület ugyanakkor sivár, a mikroklímát javító hatása is elmarad.

1.13.2. A ZÖLDFELÜLETI RENDSZER KONFLIKTUSAI ÉS PROBLÉMÁI

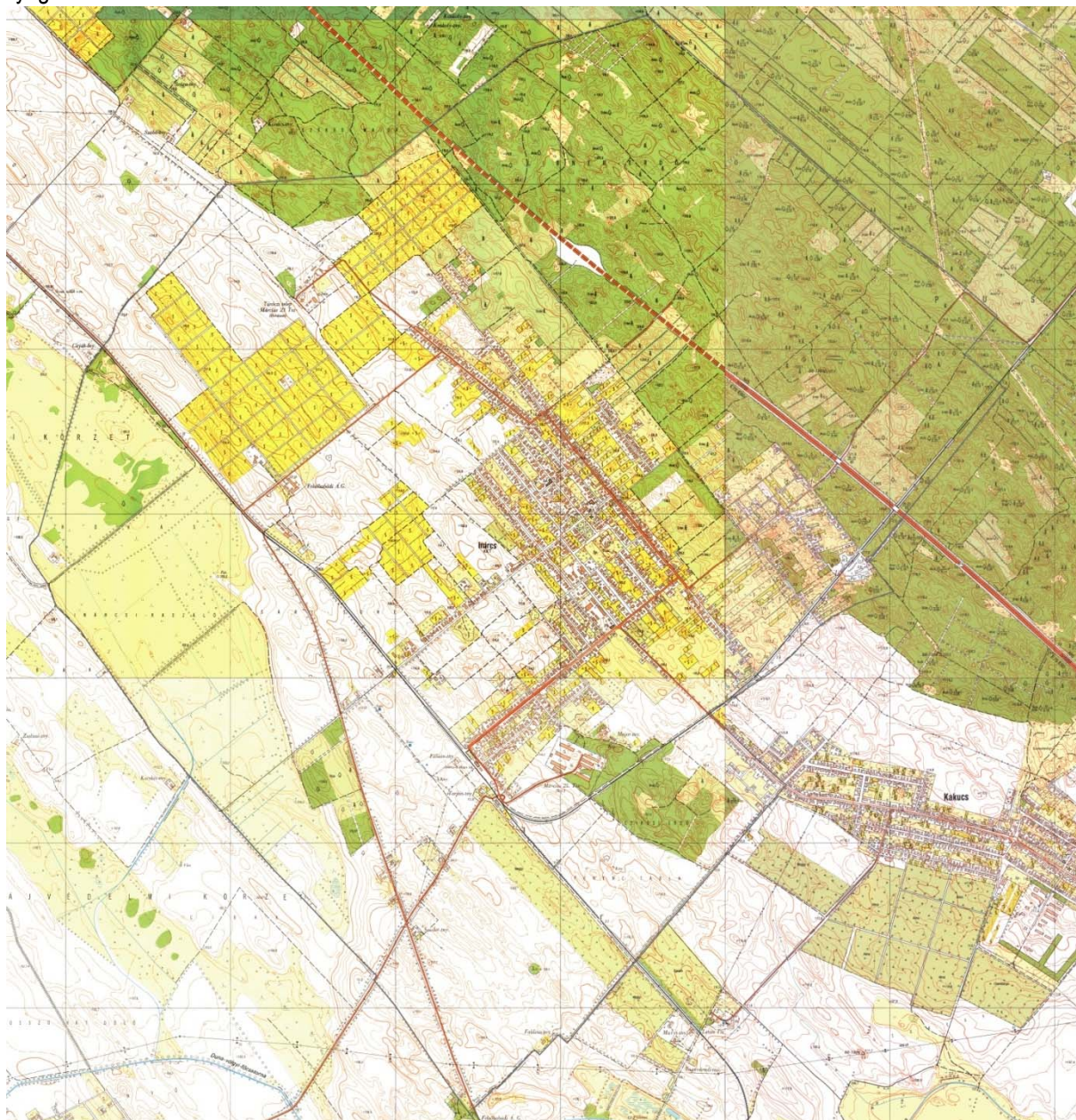
- a zöldterületi ellátottság alacsony, a zöldterületek területi eloszlása egyenetlen;
- egységes fasorok hiánya a belterület utcáin;
- közterületi növényállomány elöregedése;
- köztisztasági problémák és gyomosodás;
- rendezetlen településszegély, védősávok, fasorok hiánya a gazdasági területek és a temető mentén.

1.14. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET VIZSGÁLATA

1.14.1. A TERÜLETFELHASZNÁLÁS VIZSGÁLATA

1.14.1.1. A TELEPÜLÉS SZERKEZETE, HELYI SAJÁTOSSÁGOK VIZSGÁLATA

Inárc településszerkezetét részben a **természetföldrajzi adottságok** határozták meg. A Pesti hordalékkúp-síkság homokbuckáit a vasút és az „őregországtút” határvonala választja el a Csepeli-síkság mélyebben fekvő turjánvidékétől, amely az Ócsai Tájvédelmi Körzet részeként védelem alatt áll. Az észak-nyugat-dél-kelet irányú tagolást a főbb közlekedési nyomvonalak is követték, így ráerősítenek a település közigazgatási területének sávos elrendezésére. A nagy kiterjedésű belterület a középső részeket tölti ki, ettől észak-keletre az erdők dominálnak, az autópályán túl lévő településrészen kizárólagosan. A középső és déli részeken a mezőgazdaság a meghatározó, a belterület környezetében kertes részekkel (zöldség-, gyümölcskertekkel, szőlőkkel). Az „őregországtútól” dél-nyugatra a védett területek húzódnak.

EOTR topográfiai térkép részlet

A településszerkezet másik meghatározója a község **történeti alakulása, a közlekedési és birtokviszonyok formálódása**. A múltját az Árpád-korig visszavezető falu a törökkori romlása után a 19. századig pusztá maradt, ahol csak külterjes állattartást folytattak. Az „öregországi út”, mint postaút vonzott forgalmat, aztán a vasútvonal kiépítése értékelte fel a helyet. Tolnay Lajos 1896-98 között kúriát, cselédházakat, iskolát épített, modern agrárgazdaságot alakított ki. Innentől folyamatos volt a betelepülés. A 20. század elején fél tucat, majd néhány továbbval bővülő közepes méretű gazdaság jött létre. A belterület szerkezetét az egymáshoz törésekkel kapcsolódó utakkal összekötött majorságok határozták meg, amelyek révén halmazos szerkezet alakult ki. A megjelenő kisiparosok, kiskereskedők, vendéglősök, a helyi szövetkezet és iskola fejlődése révén formálódott a falu képe. A többközpontú, szórt településvázlat a 20. századi gyors növekedés, a betelepülések során négyzetrácsos hálózatos településrészek töltötték ki. A 80-as évektől új lendületet adott a növekedésnek az autópálya megépítése.

Mára a belterület gyakorlatilag a vasútvonal és az autópálya között terül el. Az autópálya lehajtó felől, északkeletről a Lengyel Rezső utca, és a vasútállomásnál Dabásról érkező út folytatásaként délnyugatról a Széchenyi István út jelentik a két legfőbb megközelítést, amit a Kakucsai út egészíti ki déli irányból. Az utcahálózat – néhol kisebb szög-töréseken kívül – alapvetően merőleges rendszerben alakult ki, köszönhetően a telepítéseknek, tervezett fejlődésnek.

A település központja tagolt, elkülönül a közigazgatási és a kereskedelmi központ. Közöttük meghatározó szerepűek a parkok – a Tolnay-kúria parkja, a sportpark, a templom parkja. Ezek körül viszonylag egységes – kertvárosias, falusias – lakóövezet terül el. Fentiekben túl jellegzetes szerkezeti elem még a Kakuccsal való összenövés, amit a történetük során többszörös igazgatási összefonódás alapozott meg. A külterületen néhány tanyán és vendéglátóhelyen kívül az autópálya mellett a Bucka nevű, zártkerti településrész különül el. Új elem a szerkezetben az ipari park területe a perifériás helyzetű vasútállomás mellett.

1.14.1.2. INGATLANYILVÁNTARTÁSI ADATOK, MŰVELÉSI ÁGAK

Az ingatlanyilvántartás adatai alapján Inárcs területe 22.533.824 m², vagyis kb. 2.253 ha, ami 2.892 földrészleten oszlik meg. Ebből belterület jelenleg kb. 309 ha (1.880 földrészlet), külterület kb. 1884 ha (811 földrészlet) és zártkert kb. 60 ha (201 földrészlet). Tehát a belterületen átlagosan 1600 m²-es telkek vannak, a zártkerti földrészletek 3000 m²-esek átlagosan, és a külterületi telkek 2,3 ha körüliek. Fontos megjegyezni, hogy az átlaghoz képest igen nagy szórás figyelhető meg a telekméreteknél, így például belterületen van 5 hektáros, külterületen 229 hektáros telekméret is.

A művelési ágak megoszlását az alábbi táblázatban mutatjuk be (forrás: Takarnet.hu):

művelési ág	alrészletek száma (db)	átlagos alrészlet terület (m ²)	összes alrészlet terület (m ²)	arány (%)
erdő	106	69.577	7.375.126	32,73
fásított terület	5	2.404	12.019	0,05
nádas	1	47.246	47.246	0,21
gyep (legelő)	43	10.034	431.442	1,91
gyep (rét)	47	44.973	2.113.708	9,38
szántó	813	8.654	7.035.867	31,22
gyümölcsös	31	16.870	522.971	2,32
szőlő	93	3.253	302.500	1,34
kert	28	1.072	30.012	0,13
kivett	2224	2.097	4.662.933	20,69

Az adatok alapján látható, hogy **Inárcs területének egyharmada erdő és egyharmada szántó besorolású**. Jelentős arányt képviselnek még a gyepek (rét, legelő) területek, amelyek együttesen több mint 10%-ban vannak jelen. A szőlők, gyümölcsösök együtt sem érik el a közigazgatási terület 4%-át. A kivett (jellemzően beépített) területek aránya 21%-os.

1.14.1.3. BEÉPÍTÉSRE SZÁNT ÉS BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

A települések területét a célzott területfelhasználás jellege alapján beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területekre lehet felosztani. A beépítésre szánt területek közé tartoznak a lakóterületek, vegyes területek, gazdasági területek, üdülőtérületek és egyes különleges területek, míg a beépítésre nem szánt területek közé a közlekedési

területek, zöldterületek, erdőterületek, mezőgazdasági területek, vízgazdálkodási területek, természetközeli területek és egyéb különleges területek tartoznak. A célzott területfelhasználással analóg módon a település területének jelenlegi használata is besorolható a fenti kategóriáknak megfelelő csoportokba.

Inárcs **beépített területeinek** túlnyomó része lakóterület. A lakóházak léptéke, oldalhatáron való beépítése alapján a lakóterületek falusias jellegűek, de a falusias területeken jellemző összetett hasznosítás helyett egyre inkább a kizárólagos lakó rendeltetés a jellemző, ezért a kertvárosias lakóterület meghatározás is helytálló lehet. Vegyes területként azonosíthatóak egyrészt az elszórtan lévő intézmények telkei: a polgármesteri hivatal, egészségház, iskola, óvoda, templom területe, másrészt a Széchenyi István út mentén kialakult kereskedelmi, szolgáltató, intézményi zóna. Gazdasági terület a belterülethez kapcsolódóan délen a Vasút utca két oldalán lévő ipari terület, északon a Lengyel Rezső utcától északra lévő kereskedelmi, szolgáltató területsáv, és az M5 autópálya melletti területek, bár utóbbiak kiépülése még várat magára. Különleges terület a Lengyel Rezső utca déli oldalán található temető, a Tolnay-kúriában működő speciális otthon, valamint a Bodrogi-kúria környezete, mint sport, rekreációs terület.

A **beépítetlen területek** közé tartoznak a közúti közlekedési területek, vagyis a települést tagoló utak, utcák, valamint az autópálya, kötöttpályás közlekedési terület a vasút sávja. Zöldterület Inárcson a település központjában található: a sportpark, Tolnay-kúria és templom szomszédságában lévő park. Erdőterületek a belterülettől északra, észak-keletre összefüggő nagy területen találhatóak, ezen felül kisebb foltok vannak délen az ipari területek és a Harmat utca szomszédságában, valamint védett erdők az „őregországtúttól” nyugatra. Általános mezőgazdasági területek vannak a belterülettől északra, nyugatra és délre, védett területek az „őregországtúttól” nyugatra. Korábbi zártkertek kiskertes területei maradtak meg kisebb foltban északon, a Bajcsy-Zsilinszky út környékén, nagyobb egybefüggő területen a Pótharaszti út mentén, az úgy nevezett Bucka településrészen.

1.14.1.4. FUNKCIÓ VIZSGÁLAT, INTÉZMÉNYI ELLÁTOTTSÁG, FUNKCIONÁLIS ÉS ELLÁTÁSI KAPCSOLATOK

A település intézményei elszórtan, a település különböző részein találhatóak meg, de többnyire jól elérhetőek. Ez alól kivétel a Kakucs irányában, a Tolnay Lajos út mellett lévő általános iskola felső tagozatának területe, amely Inárcs szélén található.

intézmény	cím
Polgármesteri Hivatal	Rákóczi út 4.
Tolnay Lajos Általános Iskola Felső tagozat	Tolnay u. 1.
Tolnay Lajos Általános Iskola Alsó tagozat	Fekiács J. u.
Boglárka Néphagyományőrző Óvoda	Széchenyi tér 1.
Boglárka Néphagyományőrző Óvoda 1. telephely	Hunyadi János u. 1/a.
Boglárka Néphagyományőrző Óvoda 2. telephely	József u. 12.
Hétszínvirág Magánóvoda és Pillangó Családi Napközi	Hársfa u. 4.
NAPRAforgó Családi Napközi	Kastély u. 16.
Inárcsi Tipegő Bölcsőde	Hunyadi János u. 1.
Tanyagondnoki szolgálat	Rákóczi út 4.
Dabasi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és Központ	Rákóczi út 4.
Speciális Otthon	Kastély u. 2.
Háziorvosi rendelő és gyermekorvosi rendelő	Kastély u. 4.
Egészségház: fogorvosi rendelő, nőgyógyászat, védőnő	Rákóczi u. 6/a.
Galenus Gyógyszertár	Széchenyi u. 33.
Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtár	Bajcsy-Zsilinszky út 94.
Inárcsi temető	Lengyel Rezső utca
Inárcsi KMB Iroda	Tűzoltó u. 1.
Postahivatal	Széchenyi u. 2.
Inárcsi Szűz Mária Neve Templom	Dózsa tér
Inárcsi református-evangélikus imaház	Arany János u. 20.

A gyermek intézmények az elmúlt években jelentősen fejlődtek, 2014-ben létesült a bölcsőde, 2016-ban adták át az óvoda harmadik telephelyét, ami a székhely szerepét is átvette. Ezen túl két családi napközi is található a településen. Ezek együtt jól lefedik Inárcs területét. Az általános iskola két telephelyen működik. Az orvosi rendelőben felnőtt és gyermekorvosi rendelés zajlik, az egészségházban fogorvosi rendelő, védőnői szolgálat és nőgyógyászat található meg. Ezek és a Polgármesteri Hivatal képezik tulajdonképpen Inárcs egyik központját. A Polgármesteri Hivatal épülete ad helyet a gyermekjóléti és családsegítő szolgálatokat működtető szolgálatnak és a tanyagondnoki szolgálatnak.

A sportot az iskola sportpályáján és tornatermén kívül a község központjában lévő sportpark szolgálja. Az új óvoda, a gyógyszertár, a posta és a körzeti megbízott környéke a környező kereskedelmi, szolgáltató helyekkel alkotja Inárcs másik központját.

A vendéglátás, idegenforgalom intézményei az autópályához kötődő helyeken települtek. A Vénusz 1. és 2. Panzió a pihenőknél, a Bagolyvár Étterem és Vendégház, a Bodrogi Kúria Hotel és Étterem, a Viktória Fogadó a belterületen kívül, az autópályától nem messze találhatóak.

1.14.1.5. ALULHASZNOSÍTOTT BARNAMEZŐS, KONFLIKTUSSAL TERHELT TERÜLETEK

Inárcs Bucka településrészén, a Pótharaszti út mentén (Erdősor utca, Virág utca, Fecske utca, Galamb utca, Szilvafa sor környéke) korábbi zártkert terület maradt meg egybefüggően, mérsékelt közművesítettséggel, burkolatlan utcákkal.

Ezen túl északon és nyugaton maradt meg a zártkerti jelleg egy-egy utcaszakasz mellett. Az egymástól távoli utcáknak köszönhetően a belterületen hatalmas, üres tömbbelső alakultak ki.

1.14.2. A TELEKSTRUKTÚRA VIZSGÁLATA

1.14.2.1. TELEKMORFOLÓGIA ÉS TELEKMÉRET VIZSGÁLAT

Inárcs telekstruktúráját vizsgálva nagyfokú változatosságot figyelhetünk meg a telkek méretét tekintve, a néhány száz m²-es lakóingatlanról a több száz hektáros erdő telekig. A telkek alakja azonban legnagyobbbrészt szabályos, téglalap formájú, igazodva a merőleges utcahálózathoz.

A település belterületén a halmazos vázszerkezet kitöltésével merőleges utcahálózat jött létre, amely szabályos formájú telkek kialakulásával járt együtt. Az utcák távolsága azonban nagy különbségeket mutat, így a telkek mélysége is változatos. A telekszélességek területenként ugyancsak eltérőek, így 50, 75 és 100 méter mély telkek között is vannak 1500 m² területűek. A lakótelkek telekméretei között éppen az 1200-2500 m² közöttiek a leggyakoribbak, de egyes térségekben a 900-1200 m² közötti telkek általánosak, míg a legsűrűbb, jellemzően legbelső részekben a 600-900 m² közötti telkek tipikusak, és a 300-600 m² közötti telkek is itt fordulnak elő nagyobb számban. A lakótelkek között a 2500 m²-nél nagyobbak speciális, például szélső helyzetekben jelennek meg, ahol nincs már mögöttük másik utca, másik teleksor. Fentiek alapján a belterületen a telekméretek az együtt, egyszerre kialakított utcaszakaszok, településrészek foltjait rajzolják ki.

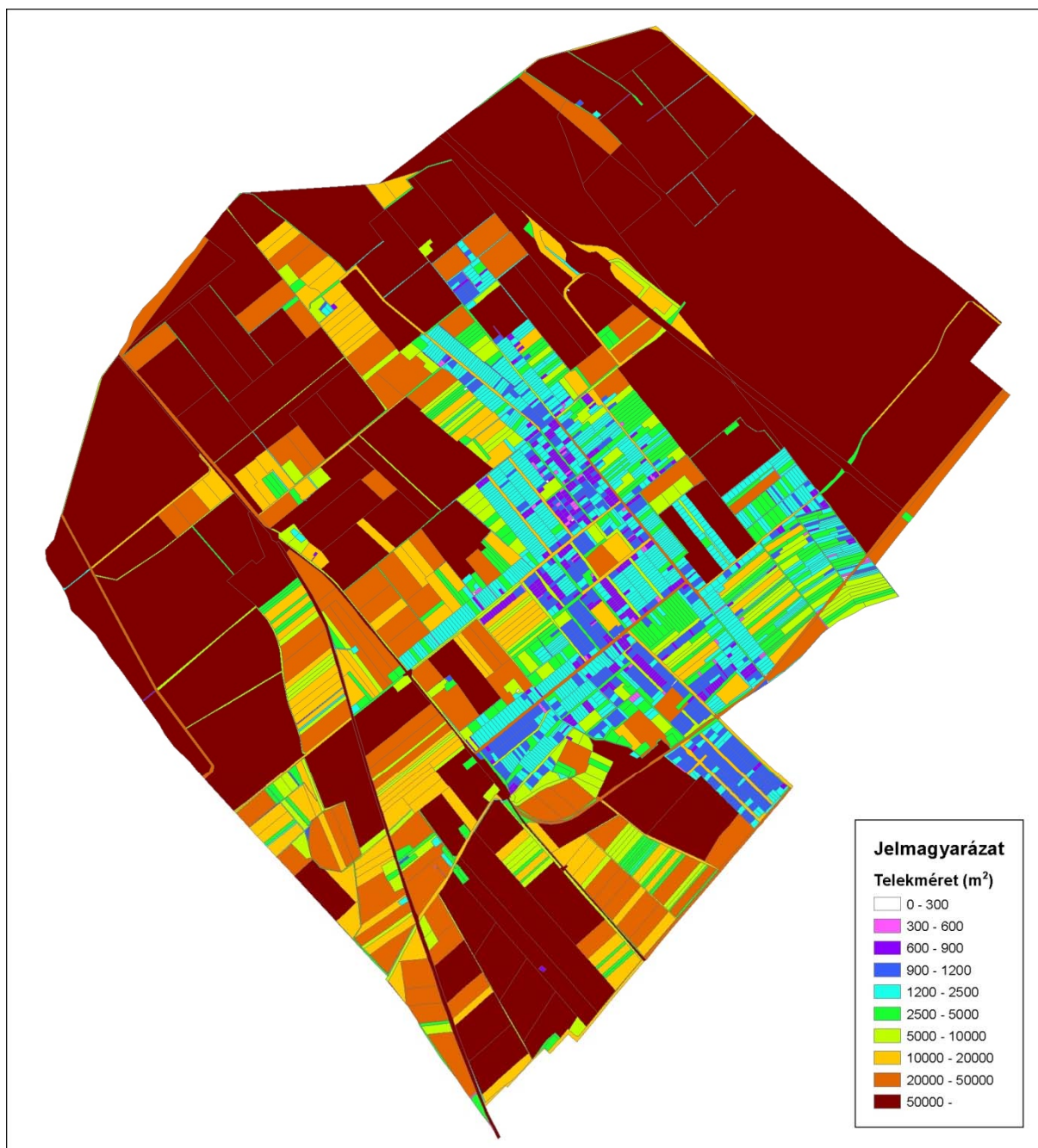
A korábbi zártkerti területeken a jellemző telekméret néhány ezer m²-es, és ezek a telkek meglehetősen keskenyek. Ahol egy-két szélesebb telek is megjelenik, azok mérete átlépheti a 10.000 m²-t. A mezőgazdasági területeken néhány hektáros földdarabok alakultak ki, de a déli és északi településrészen az 5 hektárnál nagyobb telkek jelennek meg nagyobb számban. Az Ócsai Tájvédelmi Körzet és a közigazgatási terület északkeleti részét meghatározó erdők telkeinek mérete a legnagyobb, akár több tucat hektár. A legnagyobb földrészlet 228 hektár területű.

Össességében a közigazgatási területen az 1200-2500 m² közötti telkek adják az összes telek 1/3-át, a 900-1200 m² közötti telkek 22%-ot tesznek ki, és 11-13%-nyi a 600-900 és 2500-5000 m²-es telkek aránya, így ezek együtt az összes telek 80%-át jelentik.

A település területén található telkek méret szerinti megoszlását a következő táblázat mutatja be:

telekméret (m ²)	telkek száma (db)
telekméret ≤ 300	34

300 < telekméret ≤ 600	89
600 < telekméret ≤ 900	381
900 < telekméret ≤ 1.200	660
1.200 < telekméret ≤ 2.500	990
2.500 < telekméret ≤ 5.000	328
5.000 < telekméret ≤ 10.000	169
10.000 < telekméret ≤ 20.000	131
20.000 < telekméret ≤ 50.000	96
50.000 < telekméret	83

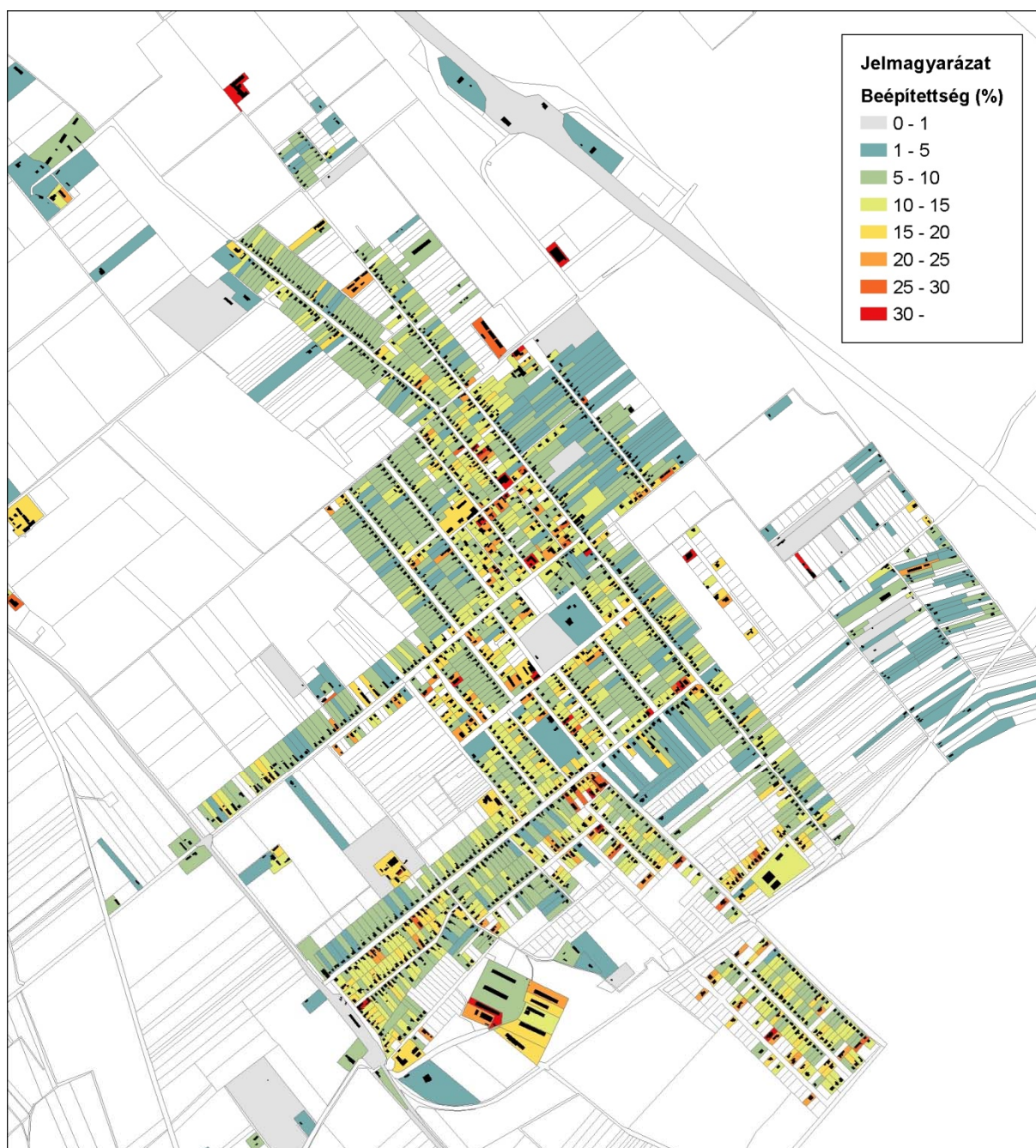
1.14.3. ÖNKORMÁNYZATI TULAJDON KATASZTER

Az önkormányzati tulajdonában 322 db ingatlan van, amelyek nagy része (197 db) közút, árok vagy egyéb közterület, tehát forgalomképtelen. A korlátozottan forgalomképes ingatlanok száma 14 db. Ide tartoznak az intézmények telkei, mint az óvoda, általános iskola, temető. A forgalomképes ingatlanok száma ugyancsak jelentős, 125 db, ezek mintegy fele beépítetlen földterület, de építési telek is van közöttük. Összességében az önkormányzati ingatlanok közül 227 db beépítetlen, 95 db beépített. A következő térképen az önkormányzati ingatlanokat a forgalomképtelen ingatlanok (utak, árkok) nélkül mutatjuk be.

1.14.4. AZ ÉPÍTMÉNYEK VIZSGÁLATA

1.14.4.1. BEÉPÍTÉSI JELLEMZŐK, BEÉPÍTÉSI MÓD, BEÉPÍTÉSI MÉRTÉK

Inárcs lakótelkei hagyományosan **oldalhatáron álló módon épültek be**. Szabadonálló beépítés az intézmények telkein, a gazdasági területeken, a külterületen, valamint az újonnan kijelölt kertvárosias lakóterületeken jellemző.

A beépítési mérték nagyságrendje jelentős változatosságot mutat, és térbeli eloszlása sem rajzol ki egyértelmű területegységeket.

A település területén található telkek beépítési mérték szerinti megoszlását a következő táblázat mutatja be:

beépítettség (%)	telkek száma (db)
beépítetlen	1325
$0 < \text{beépítettség} \leq 1$	21
$1 < \text{beépítettség} \leq 5$	231
$5 < \text{beépítettség} \leq 10$	651
$10 < \text{beépítettség} \leq 15$	431
$15 < \text{beépítettség} \leq 20$	182
$20 < \text{beépítettség} \leq 25$	71
$25 < \text{beépítettség} \leq 30$	25
$30 < \text{beépítettség}$	25

Az 1%-nál kisebb beépítettség gyakorlatilag beépítetlen telkeket jelent, néhány van belőlük elszórtan elsősorban a külterületen. Az 1-5% közötti beépítettség jóval gyakoribb, az összes telkek 8%-a ilyen, és egyrészt a korábbi zárt-kerti területeken, másrészt a külterület beépített telkein, a tanyákon jellemző, valamint a hagyományos településrészek szélein gyakori még az utcától hátranyúló nagy mélységű telkeken.

Az 5-10% közötti beépítési mérték a beépítésre szánt és nem szánt területek közötti átmeneti mérték. A telkek több, mint ötöde ide tartozik, és ennek megfelelően mindenütt előfordulnak, de a belterület hagyományos beépítésű telkein a legáltalánosabban.

A 10-15%-os beépítettség a második leggyakoribb, az összes telkek 15%-án fordul elő. Ugyancsak a belterület hagyományos lakótelkein tipikus, de a központhoz közeli részeken van a legtöbb. A 15-20% közötti értékek ugyanezen a területeken jellemzőek, de kevesebb telkekre, a telkek 6%-ára jellemzőek.

A 20%-nál nagyobb beépítési mérték többfelé előfordul, a telkek kevesebb, mint 3%-án. 25-30% közötti vagy 30%-nál nagyobb beépítettség csak néhány esetben jelenik meg, legtöbb esetben egyedi helyzetű telkeknél, intézményeknél, gazdasági területeken.

1.14.4.2. BEÉPÍTÉSI MAGASSÁG, SZINTSZÁM, TETŐIDOM

Inárcs területén a **magastetős épületforma** az általánosan jellemző, az épületek funkciójától függetlenül mindenütt ilyeneket építettek – egy-két lapostetős ház ritka kivételével. A régebbi épületek esetében tipikus az utcavonalra merőleges nyeregterő ormfallal kialakítva vagy kontyolva. Nagy számban találhatóak meg sátoztetős épületek is a településen. Néhány helyen az utcavonallal párhuzamos tetőgerinc is előfordul, ezekben az esetekben a házat vagy annak utcai szárnyát befördítették. Az újabb beépítések ugyancsak a magastetős formavilágot követték, de sok esetben bonyolultabb, összetettebb tetőformával, és néhány esetben a tetőhajlásszög alacsonyabb a korábbiakban jellemzőnél.

Az épületek magasságának jellemzésére egyedi magassági felmérés hiányában jól használható a szintszám. Inárcs épületeinek túlnyomó többsége **földszintes, magastetős épület**. A magastetők egy része tetőtér beépítéses, más része beépítetlen. A beépített tetőtérrel rendelkező épületekre némileg nagyobb párkánymagasság jellemző, és az utca irányába ormfallal kialakított házak az ormfalon megjelenő ablakoknak köszönhetően néhány esetben kétszintes hatást keltenek, így az utcaképből a szomszédos földszintes, kontyolt nyeregterővel fedett házakhoz képest kiugranak. Azonban elmondható, hogy magasság tekintetében a településkép nagyon egységes. Csupán néhány lakóépület épült egy teljes emelettel, illetve egy-két ipari, gazdasági jellegű épület magassága emelkedik ki az átlagból. Fentiekben túl az iskola emeletes. A legmagasabb épület a katolikus templom.

1.14.4.3. TELEPÜLÉSKARAKTER, HELYI SAJÁTOSSÁGOK: UTKAKÉP, TÉRARÁNY, JELLEGZETES ÉPÜLETTÍPUSOK

Inárcs főképpen telepítések révén kialakult szerkezete az utcaképeken is nyomott hagyott. Az utcák egymással **merőleges hálózatot** alkotnak, **nyomvonaluk egyenes**, így meglehetősen egységes látvány jelenik meg az egyes közterületek teljes hosszán.

A jellemzően **földszintes, magastetős épületeknek**, valamint a telken belüli **előkertes** épület elhelyezésnek köszönhetően az utcák térrányát elsősorban azok szélessége határozza meg. Az **utcák szélessége** – hierarchiában betöltött szerepüktől függetlenül – változatos, jellemzően 10 méter és 18 méter közötti, bár az Ady Endre utca

átlagos szélessége a 6 métert sem éri el. A szerkezetet meghatározó, a település külső kapcsolatait biztosító utak közül a Széchenyi István út (nagy részének) és a Kakucsi út szélessége 18 méter körüli, a Széchenyi István út Kakucsi út és Bajcsy-Zsilinszky út közötti szakasza 15 méteres, a Bajcsy-Zsilinszky út déli szakasza 16 méteres, de a Tolnay-kúria vonalától északra 12 méteresre csökken, és éppen itt az utcavonalon álló épületek is gyakoribbak, tovább szűkítve az épületek közötti teret. A kisebb jelentőségű utcák esetében a szélesség – a történeti kialakulásnak megfelelően – változó, az elhelyezkedéstől és iránytól jellemzően függetlenül.

*Széchenyi István út**Bajcsy-Zsilinszky út**Rákóczi út**Fekiács József utca**Ady Endre utca**Virág utca (Bucka)*

Boglárka Néphagyományörző Óvoda

Tolnay Lajos Általános Iskola

Inárcsi Szűz Mária Neve Templom

Dózsa tér

középmagyar, alföldi háztípus

Inárcs településképe – a fentieket is figyelembe véve – egységességet mutat köszönhetően a házak hasonló formavilágának, tömegének. Általános az **oldalhatáron álló, utcavonalra merőleges beépítésű, földszintes, magastetőes épületek** jelenléte, amelyek legnagyobb része nyeregtetővel és az utcavonalra néző ormfallal vagy sátoztetővel került kialakításra. Tehát a középmagyar, alföldi háztípus Inárcson is hagyományos forma.

1.14.5. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÉRTÉKEI

1.14.5.1. TELEPÜLÉSSZERKEZET TÖRTÉNETI KIALAKULÁSA, TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSMAG

Az Inárcs helynév a feltételezések szerint – személynévi áttétellel – egy honfoglalás előtti „előkelő származású ember” jelentésű ótörök szóból származik. A falu területe az Árpád-korban várbirtok volt, ahol Fehérvár várnépei és szállásadó jobbágyfiai laktak. A tatárjárás nagy pusztítást végzett Inárcson is. 1263-ban István ifjabb király, hogy az elpusztított földön jobban megéljenek, a megmaradt jobbágyfiakat a tisztes várjobbágyok körébe vonta. A kiemelt családok később bekerültek Pest megye renddé szerveződő köznemesei közé. Inárcs az Anjou-korban már 30-40 kismemes és néhány szolgálócsalád által lakott kuriális faluként jelenik meg az oklevelekben.

A település már a 13. század végén két részre, Felső- és Alsó-Inárcsra oszlott. A második katonai felmérés ábrázolása alapján Alsó-Inárcs azonos a középkori oklevelekben Inárcs mellett említett Csíkos birtokkal.

1302 előtt Inárcsi Barnabás fia Miklós megölt apja vérdíjának fejében megkapta Felső-Inárcsot a rokonaitól, majd 1302-ben visszabocsátotta nekik. 1330-ban Farkas fia Pál inárcsi birtokrésze harmadát átadta rokonainak. 1332-ben Inárcsi Deme és társai öröklött inárcsi (Felső-Inárcs) és csíkosi (Alsó-Inárcs) birtokuk egyharmad részét a templom temetőjével, telkekkel, földekkel, rétekkel átengedték Farkas fia Pálnak, kivéve a 37 hold nagyságú Szécs nevű szántót és a Medikemen nevű földeket. A késő középkorban a legjelentősebb birtokosok közé az Inárcsi Farkas és a Péceli családok tartoztak.

Felső-Inárcs középkori templomát Szent György tiszteletére szentelték. A térségben feltűnően nagy, több mint 20 méter hosszú épület alapfal-maradványait 2000-ben Tari Edit tárta fel. A leletmentő ásatás alapján a többször elpusztult, s a hívek által újjáépített templom legrégebbi, kváderkövekkel és sírleletekkel meghatározható román periódusa a 11-12. században épült. A legkorábbi periódus sírjai közül egy különleges lelet is előkerült. Nevezetesen az a rézből készült papi mellkereszt-töredék, melyre görög betűkkel a „Szent György büntelen” feliratot karcolták, középen pedig a szent áldást osztó alakját ábrázolták.

A Hunyadiak korában több mint ötven család által lakott faluban a plébános már világi képzettségű tanítót alkalmazott. Plébániai iskolájában 1450 előtt Szerémi János deák oktatta a gyerekeket, aki később a budai vár kápolnája mellett működő iskola tanítójaként szerzett hírnevet. A 15. század derekán az inárcsi nemesség módosabbjai már a káptalani iskolákban, sőt a krakkói és a bécsi egyetemen taníttatták gyermekeiket. E világi képzettségű tanult köznemesi réteg néhány tagja a főúri vagy udvari familiárisok vagy a vármegye szolgabírái közé emelkedett.

A lakosság szerencsésen átvészelte a török uralom első felét. Inárcs az Ócsától délre fekvő falvakkal együtt a tizenötéves háború idején pusztult el. Lakói a felvidéki végvárakba és a közeli mezővárosokba menekültek, egykori földjüket pedig legelőbérletként hasznosították.

Közülük a Nagykőrösre menekült Inárcsi Farkas családnak volt kitüntetett szerepe, melynek tagjai a távolra menekült rokonok földjeit is magukhoz váltották. Jogaik alátámasztása céljából közel száz 13-17. századi oklevelet gyűjtöttek össze, ennek köszönhetjük Pest megye egyetlen viszonylag teljes, Mohács előtti századokból megmaradt családi levéltárát. Igyekezetük ellenére sem tudták teljesen érvényesíteni a tulajdonjogukat és kénytelenek voltak a község területén más családokkal, így a Beleznay és a gr. Keglevich családokkal osztozkodni.

Mivel a szatmári béke után a régi és új birtokosok – a Farkas, a Beleznay és a gr. Keglevich család – egyike sem telepített jobbágyságot a pusztára, a határ külterjes használata a kiegyezés koráig jellemző maradt. Gyér népessége ezért újabb évszázadokon át stagnált, és mint „népes pusztát”, Inárcsot az 1780-as években úrbéres községgé szervezett szomszédos Kakucsához csatolták.

Inárcsot 1896 körül két nagybirtokos – elsősorban Tolnay Lajos, másrészt a Rötzer család – indította el a fejlődés útján, akiknek birtok- és településszervező munkáját később fél tucat középbirtokos folytatta. Az így kiépülő szőlő- és bortermelő gazdaságok munkaerőigénye sorozatos betelepülési hullámokat idézett elő. Törekvéseik eredményeként Inárcs külterületi pusztából 1945 után önálló községgé alakult.

A középkori falu elhelyezkedésére vonatkozóan viszonylag szerencsés helyzetben vagyunk. Felső-Inárcs falu helyét az 1. és a 4. lelőhely területén és környékén, azaz a Szent György templom körüli térségben kereshetjük. Alsó-Inárcs, más néven Csíkos falu egykori helye az egymás közelében elhelyezkedő újkori Csíkós-, és Alsó-Inárcs pusztája (a későbbi Felsőbabádi Állami Gazdaság és Faldina-tanya) környékére lokalizálható.

1.14.5.2. RÉGÉSZETI TERÜLET, VÉDETT RÉGÉSZETI TERÜLET, RÉGÉSZETI ÉRDEKŰ TERÜLET

A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ 2015. 10. 19-i adatszolgáltatása szerint Inárcson 3 régészeti lelőhelyet tartanak nyilván. Takács Károly régész 2017-es tanulmányában egy negyedik lelőhelyet is azonosított.

lelőhely	azonosító	név	hrsz	EOV Y	EOV X	védelem
1	33310	Szent György templom	049/22, 049/28, 049/29, 049/27, 049/26, 049/25, 049/24, 049/23 Takács Károlynál: 041/24, 041/26, 041/19, 041/21, 041/22, 041/25, 041/23	669488 TK: 669671	211792 TK: 212215	szakmai
2	39452	Rákóczi u. 415/1. hrsz.	067, 068, 146/2, 46, 45, 44, 1/2, 1/1, 146/1, 43, 41/2, 41/1, 41/3, 47, 49, 191, 192, 188, 190/2, 147/1, 190/1, 039/23, 039/11	670449	211555	szakmai
3	59681	Szőlő telep	137/2	671319	211934	szakmai
4		Szent György templom környéke	041/3, 041/12, 041/13, 041/14, 041/19, 041/21, 041/22, 041/23, 041/24, 041/25, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17, 049/18, 049/19, 049/20, 049/21, 049/22	669620	212090	

Az **1. lelőhely** a Szent György templom, amely a településtől nyugatra a Budapest-Kecskemét vasútvonal és az Öregországtút között egy markánsan kiemelkedő homokdombon helyezkedik el. A többperiódusú templom alapfalmaradványait 2000-ben Tari Edit tárta fel. A leletmentő ásátás alapján az épület legkorábbi, kváderkövekkel és sírleletekkel meghatározható román periódusa a 11-12. században épült. A késő középkorban kibővítették. A templom körüli temető legkorábbi periódusának különleges lelete egy görög felirattal ellátott és Szent György alakját ábrázoló papi mellkereszt-törödéke. A középkori Felső-Inárcs templomát írott forrás 1332-ben említi először. A Szent György templom körül előkerültek a középkori falu felszíni maradványai is (4. lelőhely). A templom feltárt részének konzervált maradványai a település főterén (Dózsa téren) láthatóak. A lelőhely területe szántóföldi művelés alatt áll.

A **2. lelőhely** – Árpád-kori, késő középkori, újkori felszíni telepnyom – a községből délnyugat felé kivezető út (Rákóczi út) végén, a Budapest-Kecskemét vasútvonal két oldalán, az Inárcs-Kakucs vasútállomástól északnyugatra található (Cserna György telkén). A lelőhely nagyobb része mezőgazdasági (szántóföldi) művelés alatt áll, a vasúttól keletre elterülő része beépített területen található. A lelőhelyet Dinnyés István 1984-ben végzett helyszíni szemléje alapján ismerjük.

A **3. lelőhely** bronzkori felszíni telepnyom. A lelőhely község belterületének délnyugati szélén, a Május 1. utca mögötti beépítetlen területen helyezkedik el. A terület legnagyobb része művelésből kivont parlag, illetve telepített akácerdő, kisebb része művelés alatt álló szántóterület. A lelőhelyet Vágner Zsolt 2008-ban végzett helyszíni szemléje alapján ismerjük.

A **4. lelőhely** Árpád-kori, késő középkori felszíni telepnyom, amely a községtől nyugatra, a Budapest-Kecskemét vasútvonal és az Öregországtút közötti markáns homokdombon található, az itt feltárt középkori templomtól délre és nyugatra. A telepnyom kiterjed az Öregországtút nyugati oldalán lévő kisebb kiemelkedés területére is, mely egyenes folytatása annak a homokvonulatnak, melyen a templomdomb is található. A területen nagy intenzitással jelentkezték középkori edénytörödékek, melyek a középkori Inárcs (Felső-Inárcs) központi településgócát jelezhetik. A kerámialeletek kora a 12-13. századtól a 16. századig terjed. Feltételezhető, hogy a középkori telepnyom kiterjed a vasút és az Öregországtút közötti teljes földterületre. A lelőhelyet Takács Károly terepbejárása során azonosította.

A tárgyalt régészeti lelőhelyek ex lege általános védettséget élveznek. A település területén külön rendeletben **fokozottan vagy kiemelten védett lelőhely nem található.**

Régészeti érdekű területek: Mivel a régészeti lelőhelyek kiterjedése általában nem állapítható meg pontosan, ezért régészeti érdekű területnek számít a már ismert lelőhelyek közvetlen környéke.

A község határában régészeti érdekű területnek minősülnek a Csikós-puszta és Alsó-Inárcs pusztája (a későbbi Felsőbabádi Állami Gazdaság és Faldina-tanya) környéki szántóterületek is, mivel a középkori Alsó-Inárcs – Csikós falu helyét erre a térségre lokalizálhatjuk.

1.14.5.3. VÉDETT ÉPÍTETT KÖRNYEZET, A HELYI, EGYEDI ARCULATOT BIZTOSÍTÓ ÉPÍTÉSZETI JELLEMZŐK

A 2008. januárban készült településrendezési tervben kulturális örökségvédelmi hatástanulmány alapján helyi védelemre javasolt építmények: a római katolikus templom, a református templom, a Tolnay-kúria (szociális otthon) és az emlékmű a 4604. sz. út mentén. Területi védelemre két településrészt javasoltak. Valamint további egyedi helyi védelemre javasolt épületeket, műalkotásokat is felsorolt az anyag. A védelemre javasolt értékek az alábbiak:

megnevezés	cím	hrsz	értékei	datálása
Római katolikus templom	Rákóczi u.	408	épület tömege, homlokzata, eszmei értéke	1960-as évek
Református templom	Arany J. u.	620,621	tömege, homlokzata, eszmei értéke	20. sz. vége
Tolnay-kúria (Szociális otthon)	Dózsa György u.	329	tömege, homlokzata, eszmei értéke	1800-as évek
Emlékmű	4604. sz. út mentén		telepítése, tömege, eszmei értéke	
Lakóház	Széchenyi u.	87	homlokzata, tömege, beépítése, nyílászárói	20. sz. első fele
Általános iskola épülete	Iskola u.		tömege	20. sz. közepe
Lakóépület	József u.	483	tömege, falazata	20. sz. első fele
Lakóépület	József u.	484	tömege, falazata	20. sz. első fele
A két világháború hősi halottainak emlékműve			telepítése, tömege, eszmei értéke	1991
Emlékmű: a „Parasztpolgárok” rusztikus portrépárja			telepítése, tömege, eszmei értéke	
Zrumeckzy-emlékmű			telepítése, tömege, eszmei értéke	1997

Területi védelemre javasolt:

terület	értékei
József, Táncsics, Rákóczi, Bajcsy-Zsilinszky u. által határolt tömb egy része	jelentős zöldterülete, kedvező utcaképe
József, Kossuth Lajos, Fekiács J. u. által határolt terület egy része	kedvező beépítése, kedvező utcaképe

1.14.5.4. MŰEMLÉK, MŰEMLÉKEGYÜTTES, MŰEMLÉKVÉDELEM SAJÁTOS TÁRGYAI, MŰEMLÉKI TERÜLET, NEMZETI EMLÉKHELY

A Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ adatszolgáltatása szerint Inárcson műemléki értéket nem tartanak nyilván.

1.14.5.5. HELYI VÉDELEM

Helyi védelmet a településképvédelméről szóló rendeletnek kell megállapítania. A védelemre érdemes értékeket az 1.14.5.3. pont, valamint a település közigazgatási terület egészére készült települési örökségvédelmi hatástanulmány tartalmazza.

1.14.6. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET KONFLIKTUSAI, PROBLÉMÁI

Inárcs sajátos történeti fejlődésének köszönhetően nem alakult ki valódi **településközpont**. Az igazgatási és a kereskedelmi központ elkülönül, az intézmények szórta, részben perifériára szorultak el, és a tulajdonképpeni központ helyén sportpályák és a Tolnay-kúria elzárt területe találhatóak. Hiányzik az igazgatási, szolgáltató funkciókat ellátó, a közösségi funkcióknak, rendezvényeknek, piacnak, zöldterületnek helyet biztosító, és a tömegsportot szolgáló településközpont.

A korábbi zártkertből átalakult **Bucka** településrész nem csupán térben különül el a belterülettől, hanem infrastrukturális állapotában is. Az utak, járdák, ivóvízhálózat kiépítése hiányzik ahhoz, hogy a terület megfelelő életminőséget biztosítson lakóinak.

A **vasútállomás** a település egyik fogadópontja. Környezete azonban nem tudja betölteni ezt a szerepet, noha a kialakított parkolóterületek már a rendezett megjelenés irányába mutatnak. Szükség lenne az állomás korszerűsítésére.

1.15. KÖZLEKEDÉS

A közlekedési vizsgálat és fejlesztési javaslat az „A településrendezési tervek közötti közlekedési munkarészei – Tartalmi követelmények” megnevezésű, e-UT 02.01.41 sz. ütügyi műszaki előírásban foglaltak szerint készült, figyelembe véve az e-UT 03.01.11 Közutak tervezése ütügyi műszaki előírásban foglaltakat, és összhangban a további kapcsolódó előírásokkal, jogszabályokkal.

1.15.1. HÁLÓZATOK ÉS HÁLÓZATI KAPCSOLATOK

Inárcs területét több országos közút is érinti. Területén halad keresztül a 4604 j. Soroksár - Örkény összekötő út, a 46105 j. . Inárcs II. bekötő út, a 46106 j. Inárcs I. bekötő út, a 46108 j. Újhartyán - Sári bekötő út, a 46107 j. BM létesítményhez vezető bekötőút és külterületén halad át az M5 Budapest - Röske autópálya.

A térség legjelentősebb útja az M5 autópálya és az 5 sz. főút. Az M5 autópályának csomópontja található Ócsánál, Újhartyánnál. A párhuzamosan haladó 5 sz. főút mellékutakon érhető el a csomópontokból. Inárcsnál komplex pihenőhely található mindkét oldalon, a pihenőhely részeként felüljáró épült a Lengyel Rezső utca folytatásaként, így az Inárcsi csomópont rejtett csomópontként működik, a csomóponthoz nem országos közút vezet, jelenleg az autópályán csak a pihenőhely van kiáblázva. A fizetőkapus időszakban fizetőkapu sem épült rajta, kedvelt kerülőút volt, a matricás díjfizetéssel jelentősége csökkent. Inárcs területén a 4604 j. összekötő út halad keresztül. Inárcsnál a 46105 j. útnak (Pótharaszti út) aluljárója van az autópálya alatt. A tervezési területtől délre halad a 46106 j. bekötőút (Bajcsy Zs. út), ami a 46105 j. bekötőúthoz (Pótharaszti út) csatlakozik.

Az M5 autópálya Kecskemét-Szeged irányába vezet, az M0 autót nyugat felé érinti az összes Dél- és Nyugat-Magyarországra tartó főutat és autópályát (M1, M7 autópálya, 1, 7, 6, 5, 51 sz. főút). A térségben a gyorsforgalmi út hálózata változni fog, az építés alatt álló M0 autót folytatása az 51 és 5 sz. főutak között elválik a meglévő M0 autótól, és attól délebbre halad tovább. Az 5 sz. főút Budapest déli területéről indul, majd halad tovább déli irányba. Budapestet elhagyva az 5 sz. főút Dabason halad keresztül. A két délre található megye székhelyére, Kecskemétre és Szegedre vezet az 5 sz. főút, és Szerbia határánál ér véget. Az utóbbi időben az 5 sz. főút jelentősége csökkent, a kiszolgált térségek forgalma az M5 autópályára terelődött át.

A 4604 j. összekötő út az 5 sz. főúttal párhuzamosan halad, Ócsán, Inárcson keresztül, az 5 sz. főúttal, és mellékutakkal van kapcsolata. Inárcs lakott területétől délre halad.

A 46105 j. bekötőút (Pótharaszti út) a 46108 j. bekötőút csomópontjából indul, és észak felé haladva keresztezi az M5 autópályát, majd Csévharaszt irányában az üzemnél ér véget.

A 46106 j. bekötőút (Bajcsy Zs. út), a 4604 j. út csomópontjából indul, és Inárcs területén haladva a 46105 j. bekötőúthoz csatlakozva ér véget.

A 46107 j. út a 4604 j. úttól a közelben található BM létesítményhez vezető bekötőút. A 46108 j. út (Kakucsi út) az Újhartyán - Sári bekötőút, Újhartyán területén a 4606 j. úthoz csatlakozik, amely az M5 autópályával alkot csomópontot Újhartyán területén.

A terület északi határa az M5 autópálya Inárcsi déli pihenőhelyhez csatlakozó 0173/6 hrsz. helyi út, ami csatlakozik a Lengyel Rezső utcához, amin az északi pihenőhely érhető el. Dél felé a Lengyel Rezső utca a 46106 j. bekötőúthoz (Bajcsy Zs. út) vezet, amin az 5 sz. főút érhető el.

Forgalmi vizsgálat

A forgalmi vizsgálatot az országos forgalomszámlálási adatokból aze-UT 03.01.11 és e-UT 02.01.31 műszaki előírás szerint számított várható forgalmak segítségével végeztük el. A forgalmi vizsgálat alapja a 2015. évi országos forgalomszámlálási adatok. A települést érintő, illetve a fontosabb térségi utak forgalmát a „Inárcs térségének forgalmi vizsgálata” című táblázat mutatja.

Az Inárcs területén haladó országos közutak forgalma a megfelelő és az eltűrhető forgalomnagyság értéke alatt van. A közutakon bonyolódó átlagos napi forgalmak az alábbiak:

M5 autópálya 34+524 - 43+957 km sz. között	41164 J/nap
4604 j. út 9+072 - 16+382 km sz. között	1338 J/nap
4604 j. út 16+382 - 28+820 km sz. között	491 J/nap
46105 j. út 0+000 – 0+472 km sz. között	239 J/nap
46105 j. út 0+472 - 4+285 km sz. között	1377 J/nap
46106 j. út 0+000 – 3+628 km sz. között	1990 J/nap
46108 j. út 0+000 – 9+716 km sz. között	1338 J/nap
46108 j. út 7+916 – 13+856 km sz. között	1934 J/nap

A teherforgalom aránya - az autópálya forgalmától eltekintve - a 4604 j. út és a 46108 j. út esetében a legmagasabb: 8 %, amelynek nagy része - tekintve a településre vezető utak alacsonyabb teherforgalmát - valószínűleg a helyi mezőgazdasági forgalomból áll.

A külterületi önkormányzati utak forgalma minimális.

1.15.2. KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

Úthálózat vizsgálat

A település gyűjtőútjai országos mellékutak az alábbiak szerint:

- A 46106 j. út Bajcsy Zsilinszky Endre út és Kossuth Lajos utca néven
- A 46105 j. út Széchenyi István út néven
- A 46108 j. út Pilisi út Széchenyi István út és Kakucsi út néven
- Rákóczi út.

A gyűjtőutakhoz kapcsolódnak a település mellékutcai. A település rácsos szerkezetű, belterületi csomópontjai szintbeni kiépítésűek. A gyűjtőutak és lakóutcák csomópontjai a gyűjtőutak felé elsőbbségadással szabályozottak. A lakóutak egymással egyenrangú kereszteződéseket alkotnak, az elsőbbségadás jobbkezes-szabály alapján szabályozott. Az utcák kis forgalmúak, a csomópontok megfelelő kapacitástartalékkal rendelkeznek.

Csomóponti vizsgálat

Az M5 autópályának csomópontja található Ócsánál, Újhartyánál. A párhuzamosan haladó 5 sz. főút mellékutakon érhető el a csomópontokból. Inárcsnál komplex pihenőhely található mindkét oldalon, a pihenőhely részeként felüljáró épült a Lengyel Rezső utca folytatásaként, így az Inárcsi csomópont rejtett csomópontként működik, a csomóponthoz nem országos közút vezet, jelenleg az autópályán csak a pihenőhely van kitáblázva. A pihenőhely a 34+500 km sz.-ben található. A fizetőkapus időszakban fizetőkapu sem épült rajta, kedvelt kerülőút volt, a matricás

díjfizetéssel jelentősége csökkent. Inárcs területén a 4604 j. összekötő út halad keresztül. Inárcsnál a 46105 j. útnak (Pótharaszti út) aluljárója van az autópálya alatt. A tervezési területtől délre halad a 46106 j. bekötőút (Bajcsy Zs. út), ami a 46105 j. bekötőúthoz (Pótharaszti út) csatlakozik.

A 4604 j. útról és a településről az M5 autópálya Inárcs térségében ezen a csomóponton keresztül érhető el.

Az 5 sz. főút és 46108 j. út csomópontja kanyarodósávok nélkül épült ki, Felsőbesenyő belterületén található.

Az 4604 j. útnak 3 csomópontja található, a 46105 j. út és 46108 j. út csomópontja és a kettő között a Rákóczi Ferenc utca csomópontja. Az országos közutak csomópontjaiban kanyarodósávok nem épültek. Az úton több föld-útcsatlakozás és ingatlancsatlakozás található. A földútcsatlakozásoknál, behajtóknál nem épült ki csomóponti elem.

A település belterületi csomópontjai szintbeni kiépítésűek. A gyűjtőutak és lakóutcák csomópontjai a gyűjtőutak felé elsőbbségadással szabályozottak. A lakóutak egymással egyenrangú kereszteződéseket alkotnak, az elsőbbségadás jobbkez-szabály alapján szabályozott. Az utcák kis forgalmúak, a csomópontok megfelelő kapacitástartalékkal rendelkeznek.

1.15.3. KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

1.15.3.1. KÖZÚTI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

Inárcs a Volán járataival közelíthető meg, a legrövidebb hivatalos menetidő Budapest Népligetig 33 perc, a járatok az M5 autópályán közlekednek, naponta 21 járat közlekedik. A környező települések nehezen közelíthetők meg buszjáratral, Dabas és Ócsa is csak Budapesten keresztül közelíthető meg autóbuszjáratral.

Inárcs területén 7 autóbusz megálló található:

- Inárcs, Kakucs elágazás
- Inárcs Bajcsy Zsilinszky út 51.
- Inárcs Inárcs-Kakucs vasútállomás
- Inárcs Inárcsi elágazás (M5 autópálya)
- Inárcs Borforgalmi Vállalat
- Inárcs Iskola utca
- Inárcs új iskola

Az autóbusz megállóhelyek száma és elhelyezése az igényeknek megfelelő, a menetrendi járatok követési időközei megfelelőek, változás nem várható.

Az autóbuszok ütemes menetrend szerint közlekednek, azonban lakossági igény van a járásközponttal való összeköttetés javítására, illetve a szomszédos településekkel közösen a járásközpontot érintő körjárat létrehozására.

A vasútállomás mellett a közelmúltban P+R parkoló épült ki, amelynek kihasználtsága - tekintettel a vonatok hosszú menetidejére - meglehetősen alacsony. A P+R parkoló használatára sokkal nagyobb igénye lenne a lakosság buszjáratokkal közlekedő részének, ezért javasolt a vasútállomás mellé buszforduló kiépítése, amely lehetővé tenné a fővárosi irányú buszjáratoknak a vasútállomás érintését, ezzel átszállási lehetőséget biztosítva a távolsági buszjáratra az autóval érkezőknek.

1.15.3.2. KÖTÖTTPÁLYÁS KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS

Inárcs területén halad keresztül a MÁV 142 sz. Budapest - Lajosmizse - Kecskemét, zömében egyvágányú és nem villamosított, állomásközi közlekedésre berendezett vasúti mellékvonala. Inárcsra Budapest Nyugati pályaudvarból közlekednek vonatok, a legrövidebb hivatalos menetidő 1 óra 4 perc, Kőbánya-Kispestig a hivatalos menetidő 50 perc, ami nem versenyképes a buszjáratral.

A vasút használatára lenne lakossági igény, ezért a vonal fejlesztése javasolt.

1.15.4. KERÉKPÁROS ÉS GYALOGOS KÖZLEKEDÉS

A gyalogosközlekedés számára a település útjainak egy része egy oldalon, helyenként két oldalon járdával kiépült, van azonban, ahol a gyalogos forgalom a közúton bonyolódik. A járda állapota általában rossz, ahol van, ott a szélessége általában nem elegendő.

A településen a helyi közlekedést sokan kerékpárral oldják meg. A település közigazgatási területén jelenleg nincs kiépítve kerékpárút. A gépjármű forgalom azonban sok esetben zavarja a közúton folyó kerékpárforgalmat. Ez különösképpen a helyi általános iskola két épülete közötti kerékpárforgalom esetén jelentkezik, ugyanis ezen az útvonalon a kerékpárral közlekedők között rendkívül sok a gyermek.

A település kerékpárút hálózata fejlesztésre szorul, melynek során a fent említett kerékpáros útvonal kiépítése előnyt kell, hogy élvezzen.

Az OTT szerint a településen, vagy annak közelében nem halad tervezett országos jelentőségű kerékpárút nyomvonala. A Pest megyei területrendezési terv térségi szerkezeti terve térségi jelentőségű kerékpárutat jelöl Kakucs közigazgatási területéhez kapcsolódva a 46106 j. országos mellékút mentén.

1.15.5. PARKOLÁS

A lakóterületek parkolási igényei telken belül kielégítettek. Közterületen parkolási lehetőség a település központi részén elhelyezkedő boltok, vendéglátóipari egységek, egészségügyi intézmények, kulturális intézmények és a polgármesteri hivatal előtt van. Több helyen szórt burkolatú, egyszerű közterületi parkoló működik. Ezek sem forgalmi szempontból, sem a zöldfelületek védelme szempontjából nem zavarók, rendezett átépítésük azonban szükséges.

1.16. KÖZMŰVESÍTÉS

A Nagyközség közművesítése fokozatosan épült ki. Mára a település belterületének jelentős hányadán már a teljes közműellátás biztosított.

A településen jelenleg meglévő víz, gáz, elektromos és távközlési hálózatok továbbvezetésével a fejlesztési területek feltárhatók. Ennek során azonban a meglévő hálózat is átalakítható annak érdekében, hogy korszerűbb, biztonságos közműrendszerek jöjjenek létre.

A HÉSZ közművek létesítményei fejezetében néhány olyan kötelezés került megfogalmazásra, melyek az általános szakági előírások betartása mellett elősegítik a település minőségi fejlesztését.

A meglévő és tervezett közművezetékek védőtávolságait a szakági előírásoknak megfelelően biztosítani kell. A teljes közműellátás kiépítési szükséges (víz, gáz, csatorna, elektromos) külön megkötött településrendezési szerződés alapján.

1.16.1. VÍZIKÖZMŰVEK

1.16.1.1. Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)

Inárcson az ivóvíz szolgáltatást az Inárcsvíz Kft. végzi. A fejlesztési terület vízellátása a jelenlegi vezetékek továbbépítésével, fejlesztésével biztosítható. A gazdasági fejlesztési terület ivóvíz és ipari víz ellátása a konkrét igények ismeretében határozható meg. Átlagos vízigény esetén a helyi hálózatról kiszolgálható, speciális igények esetén saját vízmű-telep építése is szükséges lehet.

1.16.1.2. Szennyvízelvezetés

Inárcs szennyvízhálózata az Inárcsvíz Kft. kezelésébe tartozik.

A fejlesztési területek bekapcsolása a hálózatba a meglévő vezetékek továbbépítésével, kiegészítésével megoldható. A szennyvízhálózat méretezésénél a használati ivóvíz igényeket kell figyelembe venni, a tervezett fejlesztési igényeket a közműszolgáltatóval le kell egyeztetni.

Ipari szennyvíz megfelelő előtisztítás nélkül élővízbe, vagy közcsonnába nem vezethető. Tisztítatlan kommunális szennyvizet tilos élővízbe vezetni.

1.16.1.3. Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A csapadékvíz elvezetését a meglévő árkok biztosítják jobbára szikkasztással. A fejlesztési terület csapadékvíz elvezetése szintén ezzel a megoldással biztosítható.

1.16.2. ENERGIA-KÖZMŰVEK

1.16.2.1. Energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)

Gázellátás

Inárcson a gázhálózat a Tigáz Zrt. kezelésébe tartozik.

A fejlesztési terület gázigénye az itt létesülő sportcsarnok konkrét gázigényétől függően változhat. A tervezett fejlesztési igényeket a közműszolgáltatóval le kell egyeztetni.

A biztonsági övezeten belül a rendeletben rögzített szigorú tilalmak és korlátozások érvényesek, melyek betartása minden esetben kötelező.

Villamos energiaellátás

Inárcs villamos energia ellátása az ELMŰ Nyrt. ellátási területéhez tartozik.

A tervezett létesítmény elektromos áram igénye a konkrét fejlesztés műszaki paramétereinek ismeretében határozható meg. A tervezett fejlesztési igényeket a közműszolgáltatóval le kell egyeztetni.

A tervezett hálózat földkábelben haladjon.

1.16.2.2. Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

A területen törekedni kell a megújuló energiaforrások és környezettudatos energiagazdálkodás minél szélesebb körű alkalmazására. Az új beruházásoknál lehetőleg ilyen módon kell az energiagazdálkodást kialakítani, előkészíteni, a meglévő épületek, létesítmények esetén fokozatosan kell a hagyományos energiagazdálkodási módszerekről a környezettudatos alkalmazásokra áttérni. A környezettudatos energiagazdálkodásnak több módja létezik, legfontosabb a megfelelő építő és szigetelő anyagok használata, az energiatudatos tervezés, megújuló, környezetbarát energiák használata, napelemek, geotermikus és szél energia felhasználása.

1.16.3. ELEKTRONIKUS HÍRKÖZLÉS

Inárcs a vezetékes telefonvonal a Magyar Telekom Nyrt. szolgáltatási területébe tartozik, az országos hálózatba a 29-es körzetszámmal kapcsolódik. Inárcs területét nem érinti országos, regionális hálózat. A hálózaton hang, ADSL Internet és TV szolgáltatás üzemel a hálózati lehetőségek függvényében.

1.17. KÖRNYEZETVÉDELEM

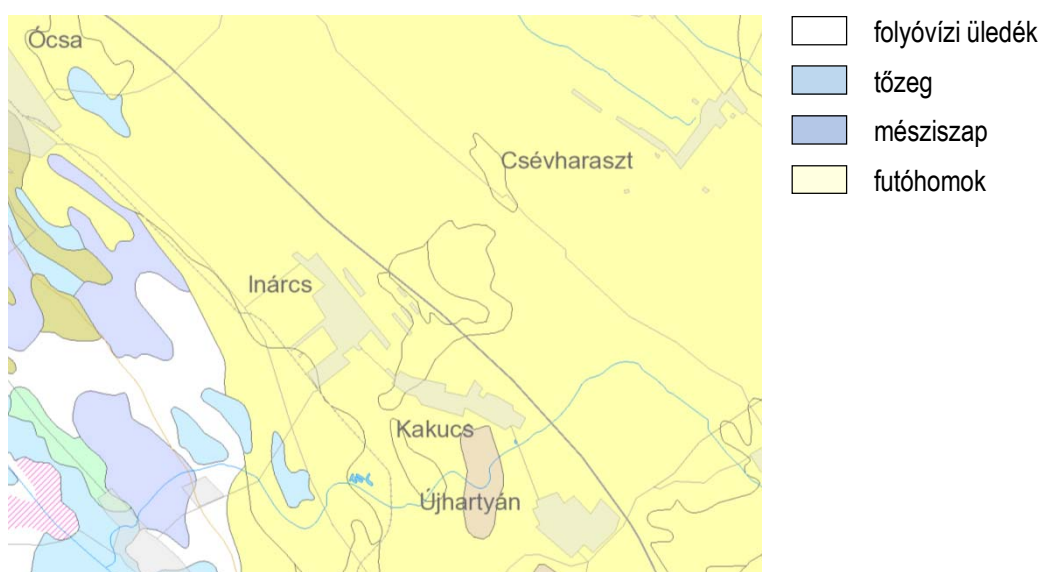
A település környezeti helyzetét feltáró vizsgálat során a források a következők voltak:

- Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR)
- Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TelR)
- Magyar Földtani és Geofizikai Intézet honlapja (www.mfgi.hu)
- Magyarország kistájainak katasztere, 2010.
- Budapest környezeti állapotértékelése 2013.

1.17.1. TALAJ

Geológiai felépítés

A terület döntően a folyóvízi eróziós és akkumulációs hatásokra alakult ki. A Pesti-sík kistáján a pannóniai üledékre dunai eredetű durvaszemcséjű folyami üledéksor települ. A felszín nagy részét holocén képződmények fedik: a folyóvízi üledékek mellett kisebb arányban futóhomok, folyóvízi üledék, tőzeg és mészszip.

Inárc földtani adottságai (Forrás: Magyarország földtani térképe M=1:100 000 – MÁFI 2005.)

Talajadottságok

A településen nagyon domináns a homokos, futóhomokos talaj, amelyet az Ócsai tájvédelmi körzet területén tőzeges talaj vált fel. A rossz talajadottság korlátozza a területen a mezőgazdasági termelés spektrumát.

A mélyebb fekvésű területekre a lápos jelleg, míg a magasabb fekvésű részekre a nagyobb humusztartalom jellemző. A pleisztocén során kiemelkedő területeket 5-25 m vastagságú lösz fedte be, amelyen csernozjom talajok képződtek.

A MePAR rendszer adatai alapján erózió-veszélyeztetett területként csak az M5 részüi minősülnek.

A település egyes területein időről időre ismétlődően engedély nélküli, illegális hulladéklerakás történik, amivel a "hulladéklerakók" potenciálisan veszélyeztetik a talaj, a talajvíz és más felszín alatti víz, valamint felszíni víz minőségét.

A település belterületén a szennyvízelvezető csatornahálózat kiépítettsége meghaladja a 90%-ot (KSH, 2011.). A keletkező szennyvizet az Ócsai szennyvíztisztító fogadja.

Az egyedi szennyvíztárolók potenciális szennyező forrásként értékelhető (a kommunális eredetű szennyvíz magas nátrium-tartalma kedvezőtlenül befolyásolja a talaj szerkezetét és minőségét, szikesedéshez vezethet). A közüzemi vízhálózatba, valamint a szennyvízelvezető hálózatra rákötött háztartások száma évről-évre növekszik, a talajterhelési díj bevezetésével a közműolló záródása várható.

1.17.2. FELSZÍNI ÉS FELSZÍN ALATTI VIZEK

Felszíni vizek

Inárcs a Duna vízgyűjtő területén fekszik, a település közigazgatási területén egyéb jelentősebb természetes vízfolyás, kisvízfolyás nem folyik keresztül. Kakucs területén a Duna-völgyi főcsatorna vezet, a település délnyugati külterületét a XXVIII-csatorna érinti.

Felszín alatti vizek

Inárcs területe a jelenleg hatályos, „a felszín alatti vizek állapota szempontjából érzékeny területen lévő települések besorolásáról” szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet értelmében érzékeny terület.

A külterület felszíni vízelvezető rendszere kialakulatlan, kezdetleges, a felszíni vizek befogadói a területek melletti vízelvezető-szikkasztó árkok. A felszíni vizeket befogadó élővizekbe csak a hatályos jogszabály, a felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Kormányrendelet előírásainak megfelelő minőségben és módon lehet.

A felszínen elfolyó csapadékvizeket a közlekedési utak mentén kialakított árkok gyűjtik össze.

A talajvíz átlagos mélysége a településen 2-10 m közötti, de a dél-nyugati területeken a felszín közelében, 0-2 m mélységben található.

A településen az M5 gyorsforgalmi úttól északra jellemzően erdős területek vízminőségvédelmi terület övezetébe tartoznak.

1.17.3. LEVEGŐTISZTASÁG ÉS VÉDELME

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 21/2001. (II.14.) Korm. rendelet és a légszennyezettségi határértékekről, valamint a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 14/2001.(V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet az ország egyes területeit az adottságaiktól függően más-más légszennyezettségi zónába sorolja. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet meghatározása szerint Inárcs község területe a 10. számú légszennyezettségi zónába tartozik. A területen lévő légszennyezőanyag-kibocsátók pontforrásaira vonatkozó egyes kibocsátási határértékeket a környezetvédelmi hatóság a légszennyezettségi zóna határértékeinek megfelelően írja elő.

A település területe az egyes légszennyező anyagok tekintetében az alábbi légszennyezettségi zónacsoportokba tartozik:

- kéndioxid: F,
- nitrogéndioxid: F,
- szénmonoxid: F,
- szilárd (PM10): E,
- benzol: F
- talajközeli ózon: B

B: a légszennyezettség meghaladja a határértéket.

E: a légszennyezettség a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F: a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

A környezeti levegő szempontjából a terv készítésének időszakában az alábbi jogszabályok mértékadóak:

- 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról
- 14/2001. (V. 09.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet a légszennyezettségi határértékekről, a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről,
- 17/2001. (VIII. 3.) KöM rendelet a légszennyezettség és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról
- 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről.

A területen jelenleg nincs bejelentés kötelezett légszennyező pontforrás. A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról a 349/2006. (XII. 23.) Kormányrendelettel módosított 21/2001. (II.14.) Kormányrendelet előírásai rendelkeznek. A település levegőminőségi állapotában lokálisan a közlekedés okozhat számottevő terhelést, különösen az M5 és a Kakucsai út mentén. A gépjárműveknek különösen a nitrogén-oxidok kibocsátása jelentős, de a közúti közlekedés meghatározó a szálló por szintek kialakulásában is tekintettel a dízelmotorok által kibocsátott koromra, a kopásból eredő részecskékre és a felvert porra.

Biológiai eredetű légszennyezők közül legjelentősebb a parlagfű allergizáló hatása, melynek csökkentése érdekében minden évben gondoskodni kell a szervezett és hatékony kaszálásokról még a virágzásuk előtt.

A terület közelében nem állnak rendelkezésre az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat adatai. A RIV mérőállomások közül a legközelebbi a ceglédi mérőpont.

1.17.4. ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉS

A települési környezeti zajvédelem követelményeit a 2008. január 1-én hatályba lépett, a zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet és a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló új 27/2008. (XII.3) KvVM-EüM együttes rendelet (továbbiakban ZHR) előírásai határozzák meg.

A ZHR rendelet szerint a zajvédelmi övezeti besorolás a jellemző területhasználat függvénye. A közlekedési eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű kertvárosias és kisvárosias lakóterületek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint lakóutcában 50/40 dB nappal/éjjel értékek, átmenő forgalom nélküli kiszolgáló út mellett 55/45 dB nappal/éjjel értékek, gyűjtőút, országos összekötőút mellett 60/50 dB nappal/éjjel értékek.

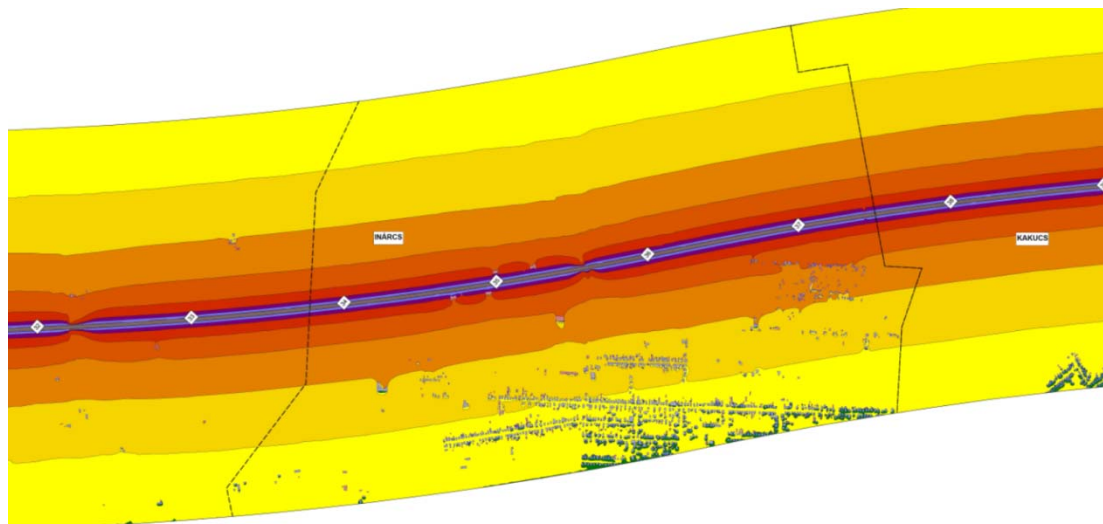
Az üzemi eredetű zaj- és rezgésterhelés ellen védendő laza beépítésű kertvárosias és kisvárosias lakóterületek megengedett zajterhelési határértékei a vonatkozó jogszabály szerint 50/40 dB nappal/éjjel értékek. A lakó- és középületek helyiségeiben megengedett egyenértékű A hangnyomásszinteket a ZHR 4. számú melléklete tartalmazza. A fejleszteni kívánt erdő és mezőgazdasági területeken jelenleg nincs üzemi zajforrás. A meglévő szomszédos lakóterületeken, vagy azok közelében jelenleg nincs üzemi eredetű környezetzavaró zajhatás.

Üzemi eredetű zajterhelésre vonatkozó lakossági panasz a terület közelében lévő védendő lakóterületről nem ismert.

Lakóterületen, illetve a közelében jelentős zajkibocsátású ipari-gazdasági telephely nem működik. Alkalmi és szezonális forrásnak minősül a fű- és sövénynyírás, a kör-, a szalag- és a motoros fűrészek határérték feletti zaja közvetlenül a zajforrás közelében.

Inárcs zajterhelésére vonatkozó legfrissebb adatokat az M5 nyomvonalára 2004-ben elkészült zajtérkép szolgáltatja. Az adatok objektív értékeléséhez – az időközben eltelt közel 10 év mellett – fontos szem előtt tartani, hogy a stratégiai zajtérkép kizárólag a stratégiai tervezés szempontjait meghatározó zajforrásokat vette figyelembe, nem a tényleges zajhelyzet átfogó bemutatását tűzte ki céljául.

Inárcs zajterhelésére vonatkozó legfrissebb adatokat az M5 nyomvonalára 2007-ben elkészült zajtérkép szolgáltatja, amely a vizsgált területen nagyon hasonló értékeket mutat a 2004-es térképhez. Az adatok objektív értékeléséhez – az időközben eltelt több mint 10 év mellett – fontos szem előtt tartani, hogy a stratégiai zajtérkép kizárólag a stratégiai tervezés szempontjait meghatározó zajforrásokat vette figyelembe, nem a tényleges zajhelyzet átfogó bemutatását tűzte ki céljául.

35	35-	40-	45-	50-	55-	60-	65-	70-	75-	80
dB	40	45	50	55	60	65	70	75	80	dB
alatt	dB	dB	dB	dB	dB	dB	dB	dB	dB	felett

Közúti zajterhelés nappal (Lden)

Forrás: M5 autópálya stratégiai zajtérkép, 2004.

Közúti zajterhelés nappal (Lden)

Forrás: M5 autópálya stratégiai zajtérkép, 2007.

A térkép adatai alapján megmutatkozik, hogy a település belterületének északi és déli részén is erősen érzékelhető az út zaja, a domborzati különbségek és növényzet ellenére is, a határértéket meghaladó mértékben. Az autópálya déli oldalán található Bucka és Aranytelep lakóinak életét (egészségét és az épületek állagát) befolyásolja a határértéken túli zajterhelés.

1.17.5. SUGÁRZÁS VÉDELEM

A település területén a településrendezés eszközeivel befolyásolható sugárzásveszéllyel érintett terület nem ismert. Az országos háttérsugárzási adatok a katasztrófavédelem honlapján kerülnek folyamatosan közlésre (http://www.katasztrofavedelem.hu/index2.php?pageid=monitor_nbiek_index).

1.17.6. HULLADÉKKEZELÉS

A településen keletkező települési és egyéb hulladékok ártalmatlanításáról az alábbi jogszabályok előírásai alapján lehet, illetve kell gondoskodni:

- a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII törvény
- a települési hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 213/2001. (XI. 14.) korm. rendelet
- a köztisztasággal és a települési szilárd hulladékkal összefüggő tevékenységekről szóló 1/1986. (II.21.) ÉVM-EüM együttes rendelet
- 98/2001. (VI.15.) korm. rend. a veszélyes hulladékokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről
- 23/2003. KvVM rend. a biohulladék kezeléséről és komposztálás műszaki követelményeiről

A hulladékgazdálkodás, ezen belül a szervezett hulladékgyűjtés és szállítás feltételei a település területén adottak. A szervezett szemétszállítást szolgáltató bevonásával az önkormányzat biztosítja. A települési hulladék a szervezett szemétszállítás keretében gyűjthető és a településen kívüli hulladéklerakón ártalmatlanítható. A területek jellege szerint a heti egyszeri szemétszállítási gyakoriság elegendő. A település területén a kommunális hulladékot heti egyszeri alkalommal 110 l-es kukákban gyűjtik. A kommunális hulladékkal együtt kezelhető egyéb települési hulladékokat a szervezett szemétszállítás keretében, igénytől függően 110 l-es kukák, illetve konténerek igénybevételével lehet elszállíttatni.

A nagydarabos háztartási szilárd hulladék összegyűjtésére a településen évente egy alkalommal szerveznek lomtalanítást. A zöldhulladék begyűjtése és elszállítása is a lomtalanítással egy időben történik.

1.17.7. VIZUÁLIS KÖRNYEZETTERHELÉS

A település tájképi értelemben kevésbé kitett a domborzati adottságoknak köszönhetően, így a monotonnak mondható települési (lakóterületi) táj nem érvényesül számottevően.

A település tájképét negatívan befolyásolják:

- a meglévő belterületen (lakóterület), illetve a korábban javasolt fejlesztési területeken kialakuló új települési szegélyek rendezetlensége, vasúti megálló állapota;
- hiányos védőfásítás a gazdasági területek mentén, a temető környékén;
- a külterületeken az elhagyott hulladékok, leromlott állapotú lakott helyek.

1.17.8. ÁRVÍZVÉDELEM

A településen árvízvédelem felszíni vízfolyás közelsége híján nem releváns.

1.17.9. FENNÁLLÓ KÖRNYEZETVÉDELMI KONFLIKTUSOK, PROBLÉMÁK

A településen fennálló fő környezetvédelmi konfliktusok a következők:

- a közúti közlekedésből eredő lokális zajterhelés és légszennyezés, különös tekintettel a II. Rákóczi Ferenc útra, és a gyorsforgalmi útra, melyek enyhe de állandó zajterhelést jelentenek a településre,
- a csatornázatlan ingatlanok egyedi szennyvízpótlói, illetve szennyvízsztikusztói és az illegális hulladéklerakások potenciálisan veszélyeztetik a talaj és talajvizek minőségét;

1.18. KATASZTRÓFAVÉDELEM

A települések katasztrófavédelmi besorolásáról, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendelet módosításáról szóló 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet I-III. katasztrófavédelmi osztályba sorolja a településeket, a rendelet 1. melléklete alapján Inárcs település a III. katasztrófavédelmi osztályba került besorolásra.

Az egyes települések (kerületek) katasztrófavédelmi osztályba sorolása valamennyi veszélyeztető hatás alapján, azok bekövetkezési gyakoriságának (nagyon gyakori → ritka) és szintjének (nagyon súlyos → alacsony mértékű) figyelembevételével került meghatározásra, úgy, mint:

- elemi csapások, természeti eredetű veszélyek pl. árvíz, földtani veszélyforrások;
- ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek (pl. üzemi létesítmények hatása, közlekedési útvonalak, csomópontok);
- egyéb eredetű veszélyek (pl. járványveszély, légszennyezettség);
- kritikus infrastruktúrával kapcsolatos kockázatok (pl. infrastruktúrák, közlekedés sérülékenysége).

1.18.1. ÉPÍTÉS-FÖLDTANI KORLÁTOK

Inárcs bányászattal nem érintett. Jelentősebb alábányászott, alápincézett terület, illetve természetes barlang nem található a településen.

Inárcs területén jelentős erózió- és csúszásveszélyes terület nem ismert. Jelentősebb lejtős területek csak az M5 töltései és lehajtója környezetében vannak.

A PMTrT-ben lehatárolt Földtani veszélyforrás területének övezete nem érinti a települést.

Magyarország szeizmicitása közepes, kisebb károkat okozó földrengések közelítőleg 20 évente, jelentősebb károkat okozó – 5–6 magnitúdójú rengések – kb. 50 évente fordulnak elő.

Budapest 50 km-es vonzáskörzetére közepes szeizmicitás jellemző. MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Geodéziai és Geofizikai Intézetének (GGI) adatai szerint a vizsgált területen 466 földrengésről van tudomás, amelyből 25 földrengés okozott károkat. A legnagyobb földrengés 1956. január 12-én volt Dunaharaszttiban

1.18.2. VÍZRAJZI VESZÉLYEZTETETTSÉG

Árvíz- és belvízveszélyes területek

A települést a 18/2003. (XII.09.) KvVM-BM együttes rendelete a települések ár- és belvíz alapon történő besorolásáról a települést nem sorolja veszélyeztetett kategóriába.

Magyarország belvíz veszélyeztetettségi térkép és a MePAR adatai alapján belvízveszély települést nem érinti.

Az árvízre vonatkozó helyzetelemzést lásd: 1.17.8. Árvízvédelem című fejezetben.

Inárcs a 02.02. Észak-Duna-völgyi belvízvédelmi szakaszhoz tartozik, melynek központja Ráckeve.

A település legnagyobb részén jelenleg nyílt árkokban szikkad el a csapadékvíz. A csapadékvíz elvezetése így teljes körűen megoldott.

A felszíni vizek részben az ingatlanokon természetes módon beszivárognak, részben az út menti árkokban kerülnek elvezetésre. Többségük még burkolatlan, egy részük szikkasztó rendszerként működik, más részük vegyes funkciójú. Az árokrendszer karbantartása és fejlesztése folyamatos.

A 8 és 10 méter szabályozási szélességű utcákban műszakilag nincs lehetőség nyílt árkok kialakítására, itt fedett, zárt árokrendszert kell kialakítani víznyelő aknák beépítésével és kb. 50 m-ként egy-egy szikkasztó akna kialakításával.

1.18.3. KEDVEZŐTLEN MORFOLÓGIAI ADOTTSÁGOK (PL. LEJTÉS, FALSZAKADÁS)

A település területe a természeti folyamatok, vízerózió által kevésbé veszélyeztetett a sík felszínből adódóan. Erózió-veszély csak az M5 gyorsforgalmi út töltését veszélyezteti.

1.18.4. TEVÉKENYSÉGBŐL ADÓDÓ KORLÁTOZÁSOK

A természeti katasztrófák mellett egyes üzemek működése jelentős környezeti kockázattal jár, elsősorban az üzemben használt anyagok veszélyes (mérgező, robbanó, tűzveszélyes stb.) tulajdonságai miatt, függetlenül attól, hogy az adott üzemben ipari, mezőgazdasági vagy egyéb (pl. raktározási) tevékenységet végeznek.

A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 219/2011. (X. 20.) Korm. rendelet meghatározza a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek csoportosítását. E szerint megkülönböztetünk felső küszöbértékű és alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemeket, továbbá a jogszabály előírásokat tartalmaz a küszöbérték alatti üzemekre is.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (OKTF) adatbázisa alapján Inárcs területén nincs veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem található:

1.19. ÁSVÁNYI NYERSANYAG LELŐHELY

A térségi tervekben lehatárolt Ásványi nyersanyag-gazdálkodási terület övezete érinti Inárcs közigazgatási területét. A településen megkutatott ásványi nyersanyag lelőhely, bányatelek nem található a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal adatbázisa alapján.

1.20. VÁROSI KLÍMA

Inárcs települési léptékének megfelelően a városi klímára jellemző negatívumok csak nagyon kis mértékben érzékelhetők. A burkolt felületek növekedése, a beépítés sűrűsödése illetve a környező beépítetlen, természet közeli területek kondicionáló szerepének csökkenése azonban olyan folyamat, amely még a szerencsés helyzetű kistelepüléseket is érinti.

A települési közterületeken fontos lenne a zöldfelület és a burkolt felület arányának jó megválasztása, a burkolt felületek-épületek-utcák árnyékolása – tehát utcafásítás és a települési vízgazdálkodás vízvisszatartással való átállítása.

2. HELYZETELEMZŐ ÉS HELYZETÉRTÉKELŐ MUNKARÉSZ

2.1. A HELYZETELEMZÉS EREDMÉNYEINEK ÉRTÉKELÉSE, SZINTÉZIS

Inárcs fekvése a fővárosból való elérhetőség szempontjából rendkívül előnyös - elsősorban a munkahelyek, az ingázás miatt, ugyanakkor potenciális lehetőséget, előnyt is jelent az ipari parki befektetések szempontjából. A települést érintő vasút vonal is kedvező adottság és a Liszt Ferenc repülőtér is fél órán belül elérhető. A közút és a vasút mellett Inárcs a Volán helyközi autóbusz járatán, a Budapest–Népliget–Újhartyán vonalon is megközelíthető. A környező településekkel azonban nincs tömegközlekedési összeköttetés.

Inárcs fekvése természetföldrajzi szempontból is kedvező, az Ócsai Tájvédelmi Körzet és az Ősborókás kedvező turisztikai lehetőségeket rejt, azon kívül sem árvíz, sem belvíz nem fenyegeti a települést.

A nagyközség alapfokú oktatási és egészségügyi intézményekkel jól ellátott, melyek többnyire települési szerepkörrel bírnak, bár néhány speciális jellemzővel is rendelkeznek.

Társadalom

A társadalom elöregedése Magyarország és Európa más területein is általános jelenség. Az idősödő társadalom egyrészt feladatokat ró az ellátórendszerre (egészségügyi szolgáltatások, nyugdíjrendszer, egyéb ellátások) másrészt egy sajátos fogyasztói csoportot is jelentenek a városi szolgáltatások vonatkozásában.

- A kétezres évek eleje óta a térség és egész Pest megye vándorlási nyereséget mutat. A Budapestről történő kiköltözések mértéke az évtized derekától kezdve csökken, a szuburbanizáció lecsendesedésével a megyei és a térségi átlag jelenleg nulla közeli.
- Inárcs Pest megye azon kevés települései közé tartozik, amelynek lélekszáma, népessége, a hazai folyamatokkal ellentétben nem csak a beköltözések következtében növekedett az elmúlt évtizedekben, hanem a természetes szaporodásból is.
- Inárcs község vándorlási egyenlege is egészen 2012-ig pozitív volt, utána azonban – ha minimális mértékben is – de az elvándorlások száma meghaladta a beköltözőkét, így az egyenleg negatív lett. 2015-től kezdve azonban ismét jelentős vándorlási nyereséget mutat a település.
- A foglalkoztatottak száma növekvő tendenciát mutat. A korlátozott helyi munkalehetőségek miatt a foglalkoztatottak közel 70%-a ingázó.
- A munkanélküliség Inárcson is megugrott 2008-tól, de a 2012-es csúcs után folyamatosan csökkent.
- A lakosság képzettségi mutatói az országos és a térségi tendenciához hasonlóan javultak.
- A roma lakosság száma növekszik, lakhatási problémáik a jövőben megoldásra szorulnak. A cigány (romani, beás) etnikai kisebbséghez tartozók a társadalmi integrálása (iskola, munka, megfelelő lakhatás) kiemelt feladat.

Gazdaság

- Inárcsra több megyéből is ingáznak a helyi cégek bejáró foglalkoztatottjai. Nincsenek ugyan nagyüzemek, de jó néhány olyan vállalkozás található a településen, melyek szinte kizárólag külpiacra termelnek (alumínium öntvények, nyomdaipari termékek, fűthető visszapillantó tükrök stb.)
- Iparterület kihasználása
 - Az M5 autópálya melletti ipari park hasznosítása. A Gks-4 besorolású iparterület mintegy fele önkormányzati tulajdonban van, ahol jelenleg egyetlen vállalkozás működik (autóüveg-alkatrész nagykereskedelem). A terület elsősorban logisztikai (szállítmányozási, raktározási) funkciójú hasznosításra alkalmas (bérlet vagy értékesítés útján).
 - Az egyéb, kihasználatlan területek célirányos felhasználása.
- Segíteni kell a helyi vállalkozások bővítését, illetve ösztönözni nem helyi vállalkozások letelepedését
 - Hatékony, ugyanakkor könnyen megvalósítható a vállalkozói tanácsadás nyújtás megszervezése, illetve a hasonló szolgáltatást nyújtó szervezetek szolgáltatásaihoz való hozzájutás elősegítése.
 - Az ún. Vállalkozói térkép összeállítása (a településen működő vállalkozások telephelye és profilja)
 - Az önkormányzat honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.
- A munkahelyteremtés feltételeinek megteremtése
 - A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az önkormányzat segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat, valamint az idegenforgalommal érintett vállalkozókat; segíti a helyi gazdaság megerősödését, ehhez igyekszik

kedvező feltételeket teremteni, hogy a vállalkozók számára munkahely-bővítési lehetőséget teremtsen; továbbá hozzájárul ahhoz, hogy az egyéni vállalkozói kedvet élénkítse, a munkanélküliek számára olyan fórumokat szervez, melyen megismerhetik az egyéni, illetve családi vállalkozások lehetőségeit; segíti a munkanélküliek piacképes tudás megszerzését.

- A közmunkások foglalkoztatásával kapcsolatban az önkormányzat minden évben közfoglalkoztatási tervet készít, ennek keretében megvizsgálja a közmunkások foglalkoztatásának lehetőségeit, összehangolja a feladatokat és az érintett személyek tudását; kihasználja a közmunkával való foglalkoztatás finanszírozási előnyeit.

Vendégforgalom

Inárcs a szállás- és vendéglátóhelyek számát tekintve kiemelkedik a kistérség települései közül.

- Támogatni kell az idegenforgalmat, illetve a település látogatottságát, ismertségét segítő rendezvényeket. Biztosítani kell azt, hogy a rendezvények időpontja, programja szélesebb körben ismertté váljon.
- Fel kell tüntetni az önkormányzat honlapján a turisztikai lehetőségeket, valamint a Vállalkozói térképet, továbbá megjelenési lehetőséget kell biztosítani az idegenforgalommal foglalkozó vállalkozások számára is.

Infrastruktúra

- A meglévő infrastruktúra a legtöbb hasonló településhez képest megfelelően kiépített, jó állapotú: teljes a közművesítés, a belterületi utak egy része aszfaltozott, a burkolatlanok is karban tartottak.
- Az informatikai lehetőségek biztosítása és kihasználása:
 - az önkormányzat honlapja folyamatosan frissüljön és korszerűsödjön
 - az internet-hozzáférés biztosítva legyen a lakosság széles köre számára (oktatási, nevelési intézményekben, könyvtárban, művelődési házban stb.,)
- Az ivóvíz hálózat tekintetében cél, hogy megtörténjenek a szükséges bővítések a Bucka, az Aranytelep, és a Szőlőtelep területeken. A közkutak üzemeltetését meg kell valósítani a Pótharaszti úton
- A belterületi utak folyamatos karbantartása, felújítása állandó feladata az önkormányzatnak - különösen a szilárd burkolat nélküli utakon.
- A csapadékvíz-elvezetés nem megoldott, az egyre gyakoribb heves esőzések és a mind több szilárd burkolatú út miatt a homokos altalaj már nem tudja felszívni a záporok vizét. Problémás helyek: Arany J - Fekiacs u sarok, Kossuth L.- Fekiacs u sarok, Bajcsy-Zsilinszky és Lengyel Rezső utca sarkán, Kastély (volt Tanács) u.- Traktor u sarok
- A parkolási lehetőségek biztosítása érdekében a meglévő parkolók megfelelő állapotának biztosítása, és a parkolási helyek növelése ésszerűsítéssel és parkolási jelek felfestésével. További parkolók kialakítása szükséges a Fekiacs utcában (konyha, óvoda, iskola).
- Az óvoda és az iskola fűtéskorszerűsítése – energiatakarékosság.
- Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztántartására.
- Be kell kapcsolódni a más szervek által meghirdetett település- virágosítás programba, ehhez kérni kell támogatók, önkéntesek segítségét.
- Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az előregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról.
- Az illegális személtlerakó helyek felszámolása és megakadályozása a Bucka, illetve az „Öreg országút” területén.

Településfejlesztés

- A településfejlesztés során az önkormányzat kiemelten kezeli a nyilvánosság és átgondoltság tényét, a rendezési terv meglétét, továbbá a megfelelő pályázati tevékenységet:
 - A településfejlesztésbe be kell vonni a helyi lakosságot, vállalkozókat és önszerveződő közösségeket; érdekegyeztető és tájékoztató fórumokat kell szervezni az egyes fejlesztésekhez kapcsolódva.
 - A települési honlapot folyamatosan karban kell tartani és fejleszteni, frissíteni.
 - A településfejlesztési tevékenységek során csak a fő iránynak megfelelő, abba beleillő fejlesztésekre kerüljön sor.
 - A településfejlesztés átgondoltságát segítik az éves költségvetési tervek, az önkormányzati működés egyes területeire vonatkozó működési és fejlesztési programok, koncepciók, stratégiák.
- Az önkormányzati vagyon a képviselő-testület ciklusa alatt tartósan ne csökkenjen. Csak olyan fejlesztéseket vállaljon, melyekkel a megvalósuló eszközöket, programokat a működtetés során is zökkenőmentesen finanszírozni tudjon.
- A gazdasági ciklusprogramban szereplő általános településfejlesztési célok:
 - településrendezési tervben meghatározott tervek megvalósítása,

- belterületi közút építése,
 - járda építése,
 - középületek állapotának megfelelő színvonalon tartása,
 - középületek környezetének rendezése, parkolók kialakítása,
 - csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
 - egészséges ivóvízvezeték rendszer felújítása, építése,
 - szennyvízcsatorna rendszer bővítése
 - temető létesítményeinek felújítása, építése,
 - nem hasznosított külterületi önkormányzati ingatlanok erdősítése, pihenő parkká alakítása,
 - turisztikai jellegű területek fejlesztése, kialakítása.
- Az EU-s szabványoknak megfelelően át kell alakítani a játszótereket:
- Rákóczi utca (fogorvosi rendelőnél)
 - folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszóterek eszközeit, valamint zöldfelületeit.
- Közbiztonság: térfelügyelő kamera kihelyezése több helyen (faluközpont, József utca (parkok), Bajcsy-Zs. utca, vasútállomás, Rákóczi utca, Kossuth Lajos utca Lengyel Rezső-Bajcsy Zs. út kereszteződése, Fekiács utca József utca sarok, Tolnay Lajos általános iskola).
- A helyi energiaszolgáltatás fejlesztése: az óvoda, iskola energetikai korszerűsítési pályázatának megvalósítása; további pályázatok az energiaellátás korszerűsítésére.

Környezet

- A természeti környezet védelme érdekében kitűzött célok:
- helyi környezetvédelmi akciók indítása, illetve csatlakozás más szerv által hirdetett környezetvédelmi programokhoz,
 - a helyi környezeti értékek megismertetése, népszerűsítése, a természeti értékekben rejlő turisztikai lehetőségek feltárása és kihasználása, (ősbörökás, turjános)
 - természeti értékekre felhívó jelzések, táblák készítése.
- Az épített környezet védelme érdekében kitűzött célok:
- a tulajdonosok segítése abban, hogy az épített környezet méltó védelmet kapjon,
 - az önkormányzati ingatlanok felújítása, faluház pályázat megvalósítása.

Humán infrastruktúra, közszolgáltatások

- Inárcson megtalálhatóak a művelődés, oktatás, egészségügyi ellátás alapintézményei. A sok gyermek miatt már évek óta önkormányzati bölcsődét is üzemeltet. Az alapvető postai és banki szolgáltatások is rendelkezésre állnak.
- Alapfokú oktatási intézményekkel jól ellátott, melyek többnyire települési szerepkörrel bírnak, vonzáskörzetük nem nyúlik túl a nagyközség határán. Az oktatási-nevelési intézmények férőhelyeit folyamatosan fejleszteni kell.
- Inárcs egészségügyi alapfokú infrastruktúrája fejlesztés előtt áll, a településen működő egészségház felújítása, valamint egy új orvosi rendelő kialakítása valósul meg a tervek szerint.
- A feladatellátással kapcsolatos elvárások jelentősen változtak, így a hivatali hatalom helyett az önkormányzat szolgáltató jellegének kell erősödnie:
- a lakók és vállalkozások ügyintézésének gyors, érdemi elintézése,
 - az ügyfélfogadási idők évenkénti átgondolása,
 - az ügyfelek várakozási idejének csökkentése, kulturált várakozási feltételek megteremtése,
 - az elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtése,
 - az információs szolgáltatás működtetésének kiterjesztése.
- Kultúra, közművelődés:
- A helyi közművelődési rendelet felülvizsgálata.
 - A könyvtárkönyvtárolományának gyarapítása (pályázatok, felajánlások fogadása); illetve a nyitva tartást és a szolgáltatásokat az igényekhez kell igazítani.
 - A művelődési ház és az egyéb kulturális, közművelődési feladatokat is ellátó szervezetek számára biztosítva legyen a működéshez szükséges közösségi hely és az anyagi támogatás.
 - A Faluház felújítása (pályázat).

- Helyi értéktár
- Ifjúsági közösségi szolgáltató tér (IKSZT)
- Bemutakozási lehetőségek biztosítása a helyi művészek számára (színjátszó egyesület, kiállítások).
- A település múltját bemutató tárlat összeállítása.
- Helyi kiadványok megjelenítése.

→ Sport, rekreáció:

- Sportpark felújítása és az öltöző épület bővítése
- a Tolnay iskola területén sportpálya kialakítása pályázati forrásból
- Kézilabdacsarnok tervezett fejlesztése.

2.2. TEMATIKUS SWOT-ELEMZÉS

A SWOT elemzés a megalapozó vizsgálat helyzetértékelésének strukturált, rövid összefoglalása.

Az ERŐSSÉGEK és GYENGESÉGEK körébe azok a megállapítások kerültek, amelyek a település belső jellemzőiből fakadnak, ebből adódóan az önkormányzat és a lakosság (a helyi vállalkozások és szervezetek) hatással vannak rájuk, képesek befolyásolni ezeket. A LEHETŐSÉGEK és a VESZÉLYEK a hivatalos metodika szerint a település külső (földrajzi helyzetéből, környezetéből, illetve a nagyobb társadalmi-gazdasági folyamatokból fakadó) adottságait tartalmazzák, melyekre a település érdemi befolyást nem tud gyakorolni. Ezek tehát nem igazán egyediek, inkább az ország és a régió, jelen esetben pedig Budapest és vonzáskörzetének geopolitikai helyzetéből következnek. A logikus laikus gondolkodásban azonban a „lehetőségek” a településfejlesztési lehetőségeit, kitörési pontjait jelentik, amelyek megvalósításának, vagy éppen elmaradásának megvannak a veszélyei. Éppen ezért beiktattunk egy ötödik sort, a FEJLESZTÉSI IGÉNYEKET, ahol nagyrészt olyan fejlesztési lehetőségek kaptak helyet, melyeket az önkormányzat akár saját forrásból, vagy helyi összefogással valósíthat meg, vagy kezdeményezheti a megvalósítását.

	Környezet	Társadalom	Gazdaság	Infrastruktúra
Erősségek	• rendezett településkép • természet közeli, falusias környezet • sok park, zöldterület • természetvédelmi és Natura 2000-res területek közelsége • kedvező növénytermesztési adottságok (eper)	• gyarapodó lakosság • jó minőségű humán szolgáltatások • helyi hagyományőrzés • sokszínű sport- és kulturális élet • átlagos munkanélküliség • a több kisebb közösségi hely jól működik	• jó telephelyi adottságok, kiváló megközelíthetőség (M5) • térségi szinten erős vendéglátóipar, szálláskapacitás •	• folyamatos fejlesztések • megújuló és új középületek (óvoda, bölcsőde) • rendezett közterületek • jó közműellátottság • a belterületi utak rendszerben tartottak; a szilárd burkolat nélküliek leg többje is • szelektív hulladékgyűjtés
Gyengeségek	• invazív és gyomfajok terjedése • illegális hulladék és törmeléklerakások a külterületen	• elöregedő társadalom • településközpont hiánya • ingázás • a növekvő roma lakosság és lakhatási problémáinak erősödése • a nonprofit, civil szektor részvétele	• sok az ingázó, kevés a helyi munkalehetőség • kihasználatlan ipari park	• sok a burkolatlan út még a belterületen is, a külterületi utak sokszor nagyon rossz minőségűek • kevés a helyi szabadidő-eltöltési lehetőség
Lehetőségek	• szelíd, természet közeli turizmus • a helyi eper népszerűsítése, márkásítása	• térségi együttműködések erősítése (képzési programok) • helyi rendezvények	• vállalkozások vonzása az autópályával szomszédos, meglévő ipari parkba (Gks-4) • a turisztikai szolgáltatások fejlesztése; programajánlatok • a vállalkozások innovációs tevékenységének és piacra jutásuknak támogatása	• településközpont kialakítása; működő közösségi és rendezvénytér • energetikai fejlesztéseket támogató pályázatok

	Környezet	Társadalom	Gazdaság	Infrastruktúra
Veszélyek	• invazív fajok terjedése a természetes vegetáció kárára •	• tovább csökkenő bevándorlás • csökkenő lakosság-szám • gyengülő lokálpatriotizmus	• a képzett munkaerő elköltözése • nem alakulnak új helyi vállalkozások • Budapest munkaerő-elszívó hatása nő • törvényi és jogszabályi változások • finanszírozási problémák	•

2.3. A TELEPÜLÉS ÉS KÖRNYEZETÉNEK FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ KÜLSŐ ÉS BELSŐ TÉNYEZŐK ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉSE

A település – ahogy az a helyzetfeltáró fejezetekből is kiderül – a térségre jellemző erősségeket és gyengeségeket hordozza. Jelentős külső tényező Budapest közelsége, jó infrastruktúra ellátottsága, a közép-magyarországi fekvésből adódó erős gazdaság.

Inárcs lakónépessége 2016-ban 4510 fő volt. A születések száma hullámzó, de növekvő tendenciát mutatott az elmúlt évtizedben, a természetes szaporodás is javuló értékeket mutatott.

A község Önkormányzatának gazdálkodása kiegyensúlyozott, kiemelkedően jó foglalkoztatási helyzet: mintegy 855 helyi munkahely van a községben.

A térség legjelentősebb útja az M5 autópálya és az 5 sz. főút. Az M5 autópályának csomópontja található Ócsánál, Újhartyánnál. A párhuzamosan haladó 5 sz. főút mellékutakon érhető el a csomópontokból. Inárcsnál komplex pihenőhely található mindkét oldalon, a pihenőhely részeként felüljáró épült, így az Inárcsi csomópont rejtett csomópontként működik. A tömegközlekedés szempontjából nem ilyen jól ellátott a település.

A település jelenlegi környezeti állapota jó, jelentős szennyezés nem érinti.

A település elhelyezkedése és természeti adottságai miatt jelentős turisztikai potenciállal rendelkezik.

2.4. A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS - RENDEZÉS KAPCSOLATA

A község előző hatályos településfejlesztési koncepciója 1999-ben készült. Az itt megfogalmazott jövőkép 10 évre szólt. A településfejlesztés alapcélja a lakossága életminőségének javítása, az életszínvonal emelése és az érdeklődő közösségi, kulturális életen keresztül új falusi kötődés (identitás) megteremtése. Az azóta eltelt évek a település társadalmi, gazdasági, illetve környezeti helyzetében bekövetkezett változások, illetve a 2014-2020-as Európai Unió költségvetés kapcsán kialakult új településfejlesztési szándék indokolja új stratégia és koncepció kidolgozását.

A településfejlesztési koncepció elkészítésének a célja, hogy egy választási ciklusokon átívelő, széles társadalmi egyetértéssel alapuló fejlődési irányt fogalmazzon meg Veszékény számára. A koncepció szervesen kapcsolódik a megújításra kerülő településszerkezeti és településrendezési tervhez – így átfogóan érinti a település egészét, a lakosokat, a gazdasági szereplőket, civil és egyházi szervezeteket.

A koncepció és a településrendezési eszköz a település méretének, sajátosságainak és a településhálózatban betöltött szerepének figyelembevételével készült. A megalapozó vizsgálat számszaki része a TEIR (Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer) adatbázisán, továbbá a KSH (Központi Statisztikai Hivatal) 2011-es népszámlálási adatain és a tájékoztatási adatbázis területi adatain, valamint önkormányzati adatszolgáltatáson alapult.

A megalapozó vizsgálat helyzetfeltáró részének készítésekor figyelembe vettük a településre vonatkozó, jelenleg is érvényben lévő koncepciókat, fejlesztési terveket.

Az elemzésnél figyelembe vettük, hogy időközben számos változás történt az állami, ezen belül az önkormányzatok feladat ellátási felelősségi rendszerében. Az oktatásban, egészségügyben, magasabb szintű szociális ellátás nyújtásában meghatározó lett a kormányzati szerepvállalás.

2.5. ELTÉRŐ JELLEMZŐKKEL RENDELKEZŐ TELEPÜLÉSRÉSZEK

2.5.1. TELEPÜLÉSRÉSZEK KIJELÖLÉSE, PONTOS LEHATÁROLÁSA, A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA, A LEHATÁROLT TELEPÜLÉSRÉSZEK RÖVID BEMUTATÁSA

A lakókörnyezeti karakterek vizsgálatánál a következő jellemzőket vettük figyelembe:

- az utcahálózatot
- a telek méretét, formáját,
- az épület elhelyezését,
- a lakóépület karakterét,
- az udvar és kert használatát (melléképítmények elhelyezése),
- építészeti elemeket, kerítés és kapu kialakítását

Ezek alapján megkülönböztethető településrészek:

- **A település történeti magja** (a Bajcsy-Zsilinszky út, Rákóczi Ferenc utca egy szakasza, Dózsa György tér környéke a település fő intézményeivel.)
- **Hagyományos falusias karakterű terület** (a település általános lakóterületei)
- **Átalakuló kistelkes falusias karakterű terület** (a volt zártkertekből átalakuló területek Bucka, Aranytelep)
- **Kertvárosias területek** (Harmat utca és Fenyves utcai területek)
- **A tervezett új központ** (Tűzoltó utca, Traktor utca között tömb amely magába foglalja az új bölcsőde épületét)

A lakóterületi szabályozás és a most készülő értékvédelmi rendelet az adottságokhoz illeszkedő módon biztosítja a település fejlődését, ezért különleges intézkedésre nincs szükség.

A településen a lakóterületeken kívül több jellegzetes beépített terület különíthető el:

- **Gazdasági terület** az M5 gyorsforgalmi út mellett – részben beépült, jelentős tartalékokkal rendelkező terület, mely elsősorban logisztikai beruházások célpontja lehet, az ehhez szükséges nagy burkolati árnyú és csarnok jellegű beépítéssel.
- **Ipari park** – a vasútállomás mellett található terület gazdasági termelés és számára biztosít helyet
- **A Bodrogi kúria** szállás, vendéglátóhely és rendezvényközpont
- **A volt borászati TSz helyén kialakult turisztikai és vendéglátó funkciók** (Európa misszió tábor, Levendulás)
- **Külterületi lakott helyek**, melyek a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódnak a település déli, dél-nyugati külterületén, lakóépület és gazdasági épületek egységét

2.5.2. SZEGREGÁLT VAGY SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSA ÉS HELYZETELEMZÉSE (POTENCIÁLIS AKCIÓTERÜLETEK)

Inárcson nincsenek szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek.